NAGY-KANIZSA. 1891. szeptember 5-én. 36-ik szám. Harminczadik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . . 5 frt – –
fél évre . . . . 2 frt 50 kr.
negyedévre . . . 1 frt25 kr.
Egyes szám 10 kr.

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr.

NYILTTÉRBEN
petit soronkent 10 krért vétetnek fel. Kincstári illeték minden egyes hirdetésért 30 kr fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi és anyagi részét illető minden közlemény Bátorfi Lajos szerkesztő-kiadó nevére czimzetten Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek

A nagy-kanizsai „Kereskedelmi Iparbank", a „n.-kanizsai önkéntes tüzoltó-egylet", a nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület", a „nagy-kanizsai tanitói járáskör", a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet", a „nagy-kanizsai izr. jótékony nőegylet", a „szegények tápintézete", a „katonai hadastyán egylet" a „soproni kereskedelmi iparkamara" nagy-kanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMÚ HETILAP.

A vármegyék tisztviselői.

Mintegy két-három héttel ezelőtt a fővárosi napilapokban következő rövidke közlemény jelent meg:

„Tolnavármegye legutóbbi közgyülésén fontos inditványt nyujtott be a vármegye alispánja. Abból indulva ki, hogy a közigazgatás bajainak elháritása a törvényhozás intézkedéseitől a legközelebbi időkben nem várható, s a létező bajok olyanok, a miket orvosolni a megye a saját hatáskörében van hivatva, azt inditványozta, hogy küldessék ki bizottság részletes terv kidolgozása végett, hogy mi módon lehetne a hiányokon segiteni s a jó közigazgatás igényeinek a vármegyék közre hatásával megfelelni?"

Sajnos, hogy e rövid közlemény fölött, a tudomásvétel után, a fővárosi sajtó egyszerüen napirendre tért

Mi sem akarunk a vármegyék közigazgatási bajaival foglalkozni, csupán a mi ezen bajokkal szerves összefüggésben van, a vármegyék tisztviselőinek anyagi helyzetét óhajtjuk némileg megvilágitani, s rámutatni arra, hogy a vármegyék tisztviselőinek helyzetén most már maguk a megyék, saját hatáskörükben segitsenek.

Nézetünk szerint most már a társadalomból kell kiindulnia ama mozgalomnak, mely a vármegyei tisztviselők helyzetét elviselhetővé tegye.

A vidéki sajtónak vált kötelességévé, hogy a mozgalmat országos jellegüvé tegye.

Mert nagyon bölcsen tudjuk, hogy a közigazgatási teendők évről-évre fokozódnak, s a szoros értelemben vett közigazgatási ügydarabok ezer meg ezer száma mellett, szintén igen tekintélyes kontingenst tesznek ki a kihágási ügyek, valamint az iparengedélyek, iparigazolványok, halászati jegyek, cseléd- és munkakönyvek és a többi kiszolgáltatása, sőt a mindenféle nyilvántartási jegyzékek vezetése is jelentékeny munkaanyagot szolgáltat.

A vármegyei tisztviselőknek a munkaanyagból bőven kijut; mert a modern korhoz, s ennek finomult kövételményeihez képest, a munkaanyag tetemesen szaporodott.

De a munkaerő most is jóformán csak az, a mi husz év előtt volt.

S az ügyforgalom évről-évre növekszik, mit három tényező egész következetességgel a jövőben is csak fokozni fog. E három tényező: a törvényhozás folytonos reformintézkedései, a modernebbé alakult életviszonyok, és a jogkereső közönség igényeinek fejlődése

Tisztviselőinknek e három tényezőt mindig figyelembe kell venniök, ha azt akarják, hogy tisztviselői nivón állóknak tekintessenek.

S mégis mit tapasztalunk? Azt, hogy ellenszolgáltatásképpeni javadalmazásuk most is a husz év előtti, holott minden, de minden mégegyszer olyan drága lett.

A vármegyék tisztviselői ma már legnagyobbrészt azért szolgáinak, hogy tisztviselői állásuk a megélhetést eredményezze.

Régen letünt az az idő, midőn a tisztviselőség „nobile officium" számba ment.

Ma a tisztviselőtől megkövételjük azt, hogy kellő képzettséggel birjon, s hivatásának teljes odaadással feleljen meg. S ha ezeket megköveteljük, akkor nemcsak méltányos, de egyszersmind jogos is az a kivánságuk, hogy őket illendően javadalmazzuk.

Mindezeket már igen sokszor elmondottuk, de ha ez alkalommal is mételjük, s ujból szőnyegre hozzuk, az egyszerüen csak abban találja indokát, hogy közigazgatásunk bajainak orvoslása kapcsában a tisztviselői fizetés emelést is elengedhetlennek tartjuk.

Minthogy pedig most már az állam ez állapoton nem segit; s mert már van egy vármegyénk, mely megmutatta a módot, hogy a létező baj orvoslásához saját hatáskörében is hozzá mer nyulni; tekintettel arra, hogy első sorban is a mi érdekünk az, hogy jó közigazgatást teremtsünk: oda kell törekednünk, hogy az utat jelölő vármegyét követve országos mozgalmat idézzünk fel, s midőn közigazgatásunkat a jelen keretben javitani akarjuk, e fő kérdéssel kapcsolatban oldjuk meg a mellékkérdést is. Hisszük, hogy e mellékkerdés megoldása, vagyis a vármegyei tisztviselők kellő javadalmazása által magán a fő dolgon is lényegesen, s talán alaposan javitanánk, s közigazgatási mizeriáinkról sem beszélnénk oly gyakran.

MEDOR.

A szabadságharcz kiállitása.

Irta: TÁBORI RÓBERT

A történeti nagy korszakok emlékeit minden nemzet hiven őrzi meg emlékezetében, mert ezek képezik fejlődésének ugyszólván állomásait. De lassanként, hosszu századok elmultával, mégis elmosódik egy emlék, feledésbe megy egy nevezetes tény; miáltal pótolhatlan ür támad, nem ugyan a fejlődésben — mert ez nem függ egyes eseménytől — hanem a nemzeti érzésben. Mi volna például, ha az egész Rákóczy-korszak hiányoznek a magyarok, a Tell-század a svájcziak történetéből? (Ezt az utóbbit már ugyis el próbálják disputálni a történészek a svájcziaktól, legendának mondván azt!) Bizonyára félig sem volna olyan egységes a nemzeti érzés e két nemzetben, mert nem szilárditaná egy hatalmas és fejlődésére nagy befolyású korszaknak emléke. Mert a nemzeti érzés korántsem áll egyszerre elő, hanem fejlesztése évszázados munkát igényel; s nem is tart mindenkor egyenletes lépést egy népnek anyagi vagy egyéb tekintetbeni gyarapodásával. Igy például a német sokáig volt már gazdag és földrajzi tekintetben „nagy" nép, a nélkül, hogy nemzetnek lehetett volna mondani, mert nem ismerte a nemzeti érzést. Valósággal csak 1815 óta ismeri, mikor egy kivülről jövő hatalmas befolyás nyomása alatt fölébredt benne s azóta mindent el is követett, hogy a nemzeti érzésnek megfelelő nemzeti állammá legyen.

Ha már nagy népeket képes ennyire átalakitani, megerősiteni és a fejlődés utjára vinni a nemzeti érzés, mennyivel inkább a kisebbeket! Ezek egyáltalában még földrajzilag sem létezhetnének nemzeti érzés nélkül. Elnyelné őket az idegen népek körülözönlő árja, bekebelezné magába hatalmasabb szomszédok puszta akarata s ugy eltünnének a föld szinéről, hogy nevük sem maradna fenn a történetben. Nemzeti érzés nélkül a magyar nép beolvadt volna vagy a törökbe, vagy a németbe. Annyit köszön ezen érzésnek, mint talán egyetlen nép sem a föld kerekségén!

Azért is elismerés illeti azokat, a kik bármi csekély módon hozzájárulnak a nemzeti érzés fejlesztéséhez. A felénk sanditó külföld, különösen pedig a Lajtán túli szomszédok szeretnek minket „chauvinisták"-nak elnevezni, s nem sejtik, hogy a mit ők igy neveznek, az nem egyéb a nemzeti érzés egy-egy erősebb lüktetésénél és nyilvánulásánál, a mely néha csekélyebb alkalommal is kitör mert sok már az összegyült „fluidum." Honnét értené ezt meg az osztrák, holott benne sohasem volt nemzeti érzés? A mi őt lelkesiti, az lokális és legfölebb még tartományi patriotizmus és azonfelül hüség a dinasztiához: mindenesetre szép és dicséretes érzések, de korántsem elegendők arra, hogy egy csomó népből egységes nemzetet alakitsanak. A Lajtán túl, ha van egy nép, a mely a nemzeti érzést ismeri és magában erősen ápolja, ez csak a cseh lehet s valószinüleg övé a jövő a „testvérállamban."

A ki tehát tehát igazán szivén bordja a magyar haza és nemzet jólétét és gyarapodását, az a maga körében és tehetségéhez képest mindent el fog követni a nemzeti érzés fejlesztésére és megszilárditására. Mondottuk már, hogy erre mi sem alkalmasabb, mint a nagy történeti események emléke. S valamennyi történeti esemény közül leginkább azok, melyek az illető nemzetet egy nagy, jogáért végig küzdött harcz közepett mutatják. Ilyenek a Rákóczy-korszak és a szabadságharcz eseményei.

Mind a kettőnek határozottan nemzeti volt a jellege; csakis nemzeti érzés inspirálta azokat, a kik részt vettek bennök s azért ugyanezt az érzést keltik bennünk, az utódokban is. De különösen a szabadságharcz! Mint egy éltető és lelkesitő vérkeringés járja még mindig át emléke a nemzet testét. Művészek és költők belőle meritenek életet, rajta csüng a fejlődő gyermek lelke, mikor a tanitó a hazaszeretet ébresztés szempontjából elmondja neki e korszak eseményeit. A felnőttek közül büszke és boldog az, a ki elmondhatja magáról: „Én is ott voltam!" A ki pedig nem mondhatja ezt, legalább azzal vigasztalódik, hogy valamely rokona — talán apja, vagy nagybátyja? — beállhatott honvédnek és végig harczolhatta a szabadság nagy harczát. Mindannyi azonban, ha van egy kis kézzel fogható emléke abból a nagy időből — ha csak egy tépedt, értéktelen bankó is, vagy egy régi szinevesztett kokárda — féltve őrzi, akár csak egy ereklyét. S jogosan, helyesen! Mert az ilyen apró tárgy, a melyhez nagy esemény emléke füződik, kiválóan alkalmas az általunk nem eléggé kiemelhető nemzeti érzés ápolására.

Kitünő gondolat volt tehát Hentaller Lajos országgyülési képviselőtől és Farnek Bélától, hogy összegyüjtik, egy kiállitásban egyesitik mindazt, a mi a 48-as eseményekre emlékeztető ereklye gyanánt még található széles Magyarhonban. Sok éve már, hogy e két férfiu gyüjtögeti a maguk nemében és különben is kincseknek mondható okmányokat, képeket, érmeket, emléktárgyakat stb. Most elérkezettnek látják az időt, hogy gyüjtésük eredményét bemutassák a magyar közönségnek. Talán azért is éppen most, mivel sejtik, hogy szükséges a nemzeti szellemre és a nemzeti érzésre apellálni? ..

A vigadó több termében látható az a mintegy 4600 tárgy, melyet eddig sikerült összehozniok, — de azért még nem nyujt véglegesen befejezett képet a kiállitás; mert még folyton érkeznek ujabb tárgyak. A rendezőség, melyet Hentaller Lajos, gróf Károlyi Gábor és Pázmándy Dénes országgyülési képviselők, valamint Farnek Béla képviselnek, azon volt, hogy az egyes csoportok bizonyos kimagasló központtal birjanak, a mely azonnal lebilincseli az érdeklődést. A csoportositás valóban jó izlésre mutat, de egyszersmind

TÁRCZA.

A bujdosó betyár.

Zokog a zöld erdő, vadgalamb sir benne,
Mintha az a galamb fájó szivem lenne,
Ugy sirat a lelkém csalfa leány téged,
Oly boldogtalanná tett a hütlenséged.

A kerek világnak bujdosója lettem,
Búsan ragyognak a csillagok felettem.
Gyászfekete felhők uszkálnak az égen,
Vadrózsabokornak pihenek tövében.

Hallgatom a siró, búgó vadgalambot
S hallom amint huzzák a lélekharangot.
Látom amint visznek fehér szüzek szépen
S jázminkoszorú a koporsófedélen.

Rózsahajnal volt az orczád mosolygása,
Éjfekete szemed csillag ragyogása.
Liliom nyilás volt édes ölelésed,
Aranyméz a csókod . . . hamis esküvésed!

Szerettem szivedet őrült szerelemmel
S megöltelek téged gyilkos fegyveremmel.
Betyár lett belőlem, üldöz most a törvény
S barmerre tekintek, előttem az örvény.

Mint felhőt a szélvész, hajt engem a bánat.
Piros vadvirágra teritem subámat
S mint a harmat gyöngye csillog a virágon,
Ugy reszket a könycsepp szomoru pillámon.

Sziveseu meghalnék, tenger a keservem,
De nem hágy meghalni fájdalmas szerelmem.
Bujdosva siratlak a kerek világon . . .
Ragyogó csillagom, gyönyörü virágom!

BÁLINTFFY BÁLINT.

Nővérek.

— Beszély —

Irta: Imrek György.

Tenger a sziv . . . .

Balaton-Füreden a 18 . . . évad tetőpontján állott. A tegnapi borus nap után, már a közelgő hajnalkor a sok apró kis csillag kibujt felhő takarója alól s leragyogtak a nagy Balaton sima tükrére, melyben mint a kristálytükörbe tekintgető leányka — kaczérkodtak saját arczképeikkel. Majd az anyaszem, napsugár, mint egy előhirnök kikandikál a hegy orma mögül, s a kis csillagok akkor, mint az édes anya által meglepett kaczér leánykák elrejtezkednek s elő sem jönnek többet, mig édes anyjuk, a napvilág végig nem sétál birodalmán, a nagy égboltozaton, és ismét pihenni nem tér . . . . .

Eltüntek a kis csillagok . . . . felkelni készül a nap. Lágy fuvalom rezegteti meg a fák leveleit, a nap királynénak szellőhirnöke s felébreszti a bokor lakóit, csicsergő énekeseit a szép természetnek; felkelti éji pihenéséből a park remek kaméliáit és pelargoniáit s azok megrázkódva kinyitják illatos kelyheiket, a szorgos méhikék pedig örömteli zsongással szállnak az illatos szirmokra édes himporért. A kellemes hajnali szellő pedig megy tovább, bejárja a fürdőtelep minden zegét-zugát, minden táját, minden füszálát. Az üditő harmat is leszáll a fákra, leül a füszálra pihenni, epedve várva az édes napsugárt, a mely le fogja csókolni, — s vinni fogja tovább, tovább . . . .

A fürdő is lassan benépesül. Midőn a napnak aranytányérja már Kenese felett a Balaton fölé emelkedett, már szaporodni kezd a reggeli romlatlan, üde levegőt élvező fürdő közönség a sétányon . . . Nem az a kép tárul itt fel az ember előtt, mint a külföldi gyógyfürdőkben, a hol csak sápadt, beteg, alig lihegő szenvedőkkel találkozunk, nem, Füredre nem gyógyulni jönnek az emberek, hanem pihenni, üdülni, szórakozni. Itt a savókut körül csak szokásból, divatból sereglenek össze a vendégek, hogy megcsinálhassák a külföldi „gyógyuló" hangulatot, a hol t. i. lassu léptekkel, ásványvizes pohárral kezükben, járnak fel s alá fák lombsátrai alatt a paciensek — recipe szerint hajtva fel egy-egy kortyot a savanyu izes savából.

Ezek a füredi vendégek mind olyan jó, egészséges kinézésüek, hogy az, a ki nem tudja, mi az egy egész éven át egy poros város fülledt levegőjében élni, el sem képzelheti, hogy miért jönnek ezek fürdőbe. Oh ezek nem betegek, nem gyógyulók, ha csak azt a szegény fiatal nőt nem számitjuk, a kit ott a Kisfaludy-szobor előtt huznak fel s alá kocsi-székében! De ő sem gyógyulni jött ide, mert hisz ő neki nincs már gyógyulása! Majd nem lesz beteg, ha ott lent a föld alatt fog pihenni. Oda lent majd nem fáj semmi — . . . . . nem fáj semmi . . . . .

Könnyü léptekkel, vigan csevegve közeledik a kut felé két fiatal nő. Az egyik, az idősebb, szép szenvedő arcz, barna fürtjei érdekesen kandikálnak ki nagy szalmakalapja alól, s egyszerü fehér moll ruhája szépen simul festői szép termetéhez. Oly sokat lehet olvasni azokból az ábrándos kék szemekből és oly élénken visszatükrözik mély érzelmeit, melyeket táplálhat keblében.

Ellenkezője az ifjabbik, ki nővére.

Nincs ugyan hasonlatosság a két nő között, de mégis az első pillanatra felfedezünk egy kedves vonást, a mely mind a kettőben közös. Ha pedig tovább nézzük azt a két bájos arczot s ha az arczból a szivet is megakarjuk ismerni, — két ellentétet látunk a nővérekben. Mig az idősebbik szép barna creol forma arczán az ábránd valami titkos búnak társaságában ül, addig az ifjabbik, kinek aranyszőke fürtjei kedves hanyagsággal omolnak le vállaira, maga a megtestesült gondatlan, vig élet. Nincs azon a kedves tapasztalatlan homlokon a búfellegnek árnyéka sem. Oh vajha ne is érezné soha a szenvedések szúró töviseit! De a szenvedés olyan kegyetlen, oly szivtelen vendég, mely belép még a rózsaligetekbe is, a hol pedig csak boldog szerelmi suttogás szokott honolni a csalogány csattogásával. Szegény tapasztalatlan kis leányka, mennyit kell még neked elviselned az életben a szenvedésekből! . . . .

— Ugy-e ma helyre fogjuk hozni a csolnakázásban tegnapi mulasztásunkat Jennikém? — Szólt az idősebb nővér, s poharát félig megtöltve a kutnak savával, oda nyujtá nővérének, ki fürge léptekkel sietett át a szomszédos savanyuviz forráshoz s egészen szinig tölteté azt ásványvizzel.

— Reggeli után felvitorláztatunk s kimegyünk a nyilt Balatonra. Teneked édes Jennikém még ugy sem volt alkalmad a szép tavat egész gyönyörüségében láthatni! Ma, a tegnapi eső után felfrissült a természet, a part hegyei gyönyörü zöld koszorut fognak képezni, melyben a felcsillámló fehér házikók és falvak mint a kis százszorszépek fognak diszelegni!

— Oh aranyos Jolánkám, mennyire örülök, — s tapsolt örömében a leányka — csak egyet sajnálok mégis majd a mulatságból . . . .

— Mi az édesem?

— Azt szeretném, ha a partról a Freulein Kott láthatna amint himbálózunk a bullámokon. Képzelem, mennyire félne, s mint csapkodná össze kezeit aggodalmában!

— Te kis bobó! Miért kivánnád, hogy éppen Fr. Kott legyen a szemlélőnk?

— Tudod Jolánkám egy este társnőmmel csevegtünk az intézetben s beszéltem, hogy mily pompás lesz az időt Füreden — a Balatonon eltölteni; és midőn a balatoni viharokkal ijesztegettük egymást, a Freulein Kott egészen elrémülve, majdnem könyörögve kért, hogy ne legyek olyan vakmerő s ne merészeljek ám valamiféle kis vitorlásra felülni. Persze én, mint afféle intézeti növendékleány, hajlongva igértem meg, hogy rá sem nézek még a Balatonra sem. Jó, hogy kinőttem már az intézetből, legalább most már kérdőre sem vonhat e „vakmerőségemért" — s oly jó izüen kaczagott, gyönyörü gyöngysor fogait mutatva a kis leány, hogy Jolán homlokáról is eltüntek a búfellegek — s együtt kaczagott nővérével.

Igy haladtak előre csevegve a nagy parkban s vig kaczajukra a kis pacsirta

Lapunk mai számához fél iv melléklet van csatolva.

szakértelemre és a históriai események teljes ismeretére is. Mert nem olyan könnyü dolog ám történeti érdekü tárgyakat ugy elrendezni, hogy az egyik ne szoritsa háttérbe a másikat, hanem kölcsönösen kiegészitsék egymást. Körülbelül három fócsoportot lehet megkülönböztetni: I. Az arczképek csoportját. II. A fegyverek csoportját. III. A jelvények csoportját a melyben az érmek, okmányok és zászlók is tartoznak.

Az arczképek csoportjában ugyszólván majdnem egész teljességgel föltalálhatók mindazok a képes ábrázolatok, melyek az 1848--49-iki szabadságharczunkról és ennek szereplőiről hazánkban, Európában és Amerikában felkutathatók és megszerezhetők voltak. E gyüjteményben 1600 kép van mindenféle fajtáju és nagyságu olajfestményektől kezdve, a sok évvel a szabadságharcz lezajlása után készült fénykép'g s a szabadságharcz alatt elkészült metszett vagy litographált fényképig. Mig az elsők bizonyos monumentális jelleggel birnak és a történeti becshez a művészi érték is hozzájárul náluk, a fénykepek egy későbbi nemzedék benső szükségletének megfeleltek, a mely tudni óhajtotta, milyenek jelenleg a nagy eseményekben szerepet vitt férfiak, milyen az egykori csaták szinhelye stb; a metszett és litographált képek pedig többnyire népies jelleggel birnak, a mennyiben többnyire azzal a czélzattal késztültek a nagy események közepett, hogy a nép lelkére hassanak, felköltsék érdeklődését és felejthetetlenné tegyék előtte a szabadságharcz vezérlő alakjait és kimagasló momentumait.

Érdekes és fölötte jellemző, hogy e gyüjteménycsoportban 205 kép Kossuth Lajost ábrázolja és hogy mind a 205 Kossuth-kép más-más nyomtatásban jelent meg és legnagyobb része külföldi származásu. Az egész a legváltozatosabb és nagyon érdekes quodlibet és könnyen áttekinthető kommentárja annak a nagy hatásnak melyet szabadságharczunk és kimagasló eseményei az egész művelt világra tettek. E fontos kiállitási rész érdekesebbé tételére Pázmándy Dénes és gróf Károlyi Gábor országgyülési képviselők szintén kiállitották a birtokukban levő és az 1848—49-iki eseményekre vonatkozó tárgyakat. Ezenfelül gróf Károlyi Gábor átengedte a kiállitásnak Kossuth Lajos legujabb életnagyságu képét is, a melyet az ő megrendelésére Karlovszky Bertalan, a Párisban élő hires magyar művész, csak az imént festett meg.

A második csoportban mintegy 600 fegyver, 150 különféle sisak, a népfölkelésekben szerepelt egyszerü harczi eszközök: mint kaszák, buzogányok, régi puskák stb. szerepelnek. Lehetetlen e régi, részben már rozsdaette tárgyakat megilletődés nélkül végignézni. Hát ezek voltak az eszközök, a melyekkel a szabadság megvédelmeztetett? Ilyen kevés, mondhatni gyermeki egyszerüségü fegyverekkel folyt a védelmi harcz? Talán a kiállitásnak egyetlen része sem bizonyitja annyira, hogy a nemzeti érzés minő csodákat mivelhet. Nem kell hozzá tulságos fantázia, hogy fölvonuljon a néző lelke szeme előtt a multnak nagyszerü képe: amott a zsoldos had, mely büszke erejére, biztosra veszi a diadalt, mivel részén van a jobb fegyver, a hadi tudomány és a hadakozás megszokása; emitt egy polgárokból, a harczban járatlan ifjakból alakult honvédsereg, mely nem bir tapasztalással, alig ért a fegyver kezeléséhez s mégis győz. Mert a mi őt lelkesiti: az a nemzeti érzés és a szabadság szeretete!

A harmadik csoport a jelvények csoportja. Vannak itt tépett, elrongyosodott zászlók, melyek diadalmas csatákban lengtek és megérdemelnék, hogy oltárok fölött, templomok szentélyében elhelyeztessenek. Vannak továbbá harczi jelvények, nemzeti szinü kokárdák, unikumot képező és történészre nézve megbecsülhetlen értékü okmányok, irásban és nyomtatásban. Egész gyüjteménye a 48-as pénznemeknek, magánlevelek, melyek fényt deritenek a nagy eseményekre, röpiratok, régi ujságok, felhivások, lelkesitő költemények stb. Ebben a csoportban különösen kiválik a historikus elem, még pedig ép ugy nagy, mint apró, de az egésznek hü felfogásához szükséges vonásokban.

Általában jellemezvén ilyformán az egész kiállitást, csak rövid tért szentelhetünk már a részleteknek. Szoritkozni fogunk egyes kimagasló dolgokra: Ilyen a képcsoportban Kollartz két, nagyon sikerültnek mondható képe. Az egyiken a Kossuth czeglédi beszédét hallgató nagy közönséget látjuk, a mint lelkesedéssel és — a képen jelesül kifejezett — áhitattal veszi körül a derék alföldi nép a nagy néptribunt. Az előtérben levők közül többen leborulva hallgatják a szónoklatot. A másik kép, párja az elsőnek, azt a hires jelenetet ábrázolja, mikor Kossuth beszéde után másnap s ennek hatása alatt, több ezer, minden módon és eszközzel fegyverkezett ember égő lelkesedéssel indul Pest felé, hogy megmentse a fővárost Jellasich közeledő hadaitól. (Akkor is veszélyt jelentett a magyar függetlenségre a Jellasich-név!) A haladó nép ajkain nemzeti érzésből fakadó nemzeti dal kél; mondják, hogy ekkor támadt volna az a hires nóta: „Kossuth Lajos azt izeni". Szerzőjét ma sem ismerik, a mint nem is ismerhetik, mert ilyen dalnak alkotója csakis a nép lelke lehet — ezt pedig nem lehet klasszifikálni, de még névvel sem megnevezni!

Érdekes továbbá az összes 48-as tábornokok és hadvezérek arczképe, az aradi vértanuk „hősére" (ha ugyan ennek lehet nevezni a hóhérmunkát megelőző nevetséges és szomoru parodiáját az igazságszolgáltatásnak) vonatkozó okmányok, számos magánlevél stb. Szóval annyi itt az érdekes látnivaló, hogy még az is, a kit nem csábit a multnak hozzánk szóló hangja, mindvégig lebilincselve érzi érdeklődését. Például kit nem érdekel, ha még távol is áll a magyar nemzettel való rokonszenvtől, Ihász ezredesnek zászlója; azé az ezredesé, a ki miután vitézül végigküzdötte a szabadságharczot, évek hosszu során át társa volt a számüzetésben e század egyik legnagyobb alakjának: Kossuth Lajosnak!

Az eszmétől eltekintve, elismerés illeti a rendezőket azért is, hogy nagy történeti anyagot gyüjtöttek egybe, mely ilyen gazdag változatosságban a 48-as eseményekről még soha sem volt együtt. Sok olyan adat, mely eddig csak sejtelem vagy meseszerüség alakjában létezett most történeti alapot nyerhet és elfoglalhatja az őt megillető helyet a köztudatban. Sok olyan kutforrás, mely eddig elzárva maradt a kutató történész előtt, — mivel részint kegyeletből, részint egyéb okokból féltékenyen őrizték, — most hozzájárulhatóvá vált. S hogy a kiállitásnak (mely valóságos ereklyekiállitás) tovább is üdvös kihatása legyen, gondoskodtak róla leleményes módon: a ki a legcsekélyebb kiállitható tárgyat beküldte, a kiállitás befejeztével kap egy életnagyságu fénykép imitácziót Kossuthnak vagy valamely jelesebb költőnek arczképéről. Azonfelül a kiállitás befejezése után a gyüjtemény tulajdonosai több száz darab értékes tárgyat elajándékoznak a fővárosi és a vidéki muzeumoknak, hogy ott is hirdessék a szabadságharcz dicsőségét és mindenütt fejleszszék, terjeszszék a nemzeti érzést.

A nagy idők emlékei.

Csodálatos érzés fogott el, mikor végig jártam a Vigadó termein, a hol most szabadságharczunk emlékei vannak kiállitva. Itt egy fegyver, ott egy zászlódarab; egy nyereg, a melyből valamely névtelen félisten kivágta az osztrák generálist; proklamácziók, amelyek a lelkesedés valóságos tüzláváját ontva hirdeték a szabadság keresztes-háboruját; csataképek, amelyeken a mi zászlónk szineit lobogtatja a szél, s a mi szuronyainkat villogtatja a napsugár: Micsoda világ ez!

Szinte megelevenül az ember előtt amaz egész korszak, a midőn még hinni tudtunk magunkban és cselekedni tudtunk azért, hogy magyarok legyünk és szabadok. Bizony, bizony elmult idő az, s ma már alig is van belőle egyéb, mint épen csak ezek az emlékek. Az emberek meghaltak, az érzelmek kialudtak, az eszmék elsötétedtek, a gigási hadjárat eleven tényezőit tulélték vasból, posztóból és papirból való kellékei. De ezek igy egymás mellé állitva, egymást kiegészitve és megjavitva, ma is ellenállhatlan benyomást tesznek a szemlélőre. A nyolcz nagy terem, mely a kiállitásnak közel 10.000 tárgyát befogadja, egy óriási festett dráma képét teszi a szemlélőre, csupa mozaikból kirakva. A képnek nincs kidolgozva minden részlete, de egészben mégis hiven adja vissza a nagy történelmi drámát, kezdve a negyvenes évek mozgalmaitól, egészen a világosi katasztrófáig s aradi és pesti (Neugebeidebeli) nemzeti kálváriákig. És magában fogadja még pedig talán a legnagyobb teljességgel, az epilógust is; az emigráczió történetét s egészen máig.

Mert, hogy a magyar emigráczió története még maig sincs befejezve, arról nagy ékesszóllással beszél Kossuth legujabb olajfestésü arczképe, Karlovszky Bertalan, Párisban élő művész hazánkfiának egyik remeke.

Mint minden jó dráma, ez a kiállitás is keveri a hangulatokat, a nélkül, hogy az alap tónusból kiesnék. A nagy tragédia hatalmas páthosza teljes hatással érvényesül, bár a cselekmény hatását kómikus és húmoros intermezzók is tarkitják. A csataképek, fegyverek, vértanu ereklyék, sötét környezetéből, itt is, ott is, ki-ki bukkan egy egy torzkép, a melyen: hol mi csufolódunk az osztrákkal, hol az velünk. De tudjuk, hogy az idegen nemzetek karikatura rajzolói ugyancsak kihasználták azt a küzdelmet, a mely akkor Magyarország földjén folyt. S nem kis elégtételünkre szolgál, hogy ez idegen képiró szerszámok, egyetlenegyszer sem a mi rovásunkra üzték tréfáikat.

Nem kicsiny dolog ez, mert hisz a kor hangulatait, a diplomátiai rezenátával beszél. Komoly lapoknál sokkal őszintébben tükrözik vissza a nem komoly vicz-lapok. S ezek viszont arról tesznek bizonyságot, hogy Európa szive velünk volt akkor, ha cselekvését a kormányok politikai érdekei más irányra terelték is.

Ennek a ténynek egyébként komoly bizonyságait is találjuk itt: minden faju emlékeit annak a példátlan ünneplésnek, a mely Kossuthot a magyar ügy megszemélyesitőjét két világrészen keresztül kisérte; különösen az Angol és amerikai sajtó nem győzött betelni Kossuthtal, minden lépését és minden szavait megörökitve képben és irásban.

Akkor divatban voltunk, mert erőseknek és élni akaróknak mutattuk magunkat, de az idő elmult s számunkra nem maradt belőle egyéb, mint ez a kiállitás.

INCZÉDY LÁSZLÓ.

A magyarországi birósági végrehajtók emlékirata.

Az igazságügyminiszter véleményes jelentéstételre hivta fel a kir. törvényszékek elnökeit és az ügyvédi kamarákat arról a dijszabályzati tervezetről, a melyet az 1891. évi XVII. t.-cz. 68. §-ában nyert felhatalmazása alapján, a biró ági végrehajtók számára az 1871. évi LI. t.-cz. rendelkezésein kivül eső eljárások dijazása iránt életbeléptetni szándékozik. A birósági végrehajtók most terjedelmes emlékiratban terjesztik a miniszter elé véleményeiket.

„A dijtételek megállapitásánál — igy szól a felirat egyebek közt — kérjük figyelembe venni hogy a birói végrehajtói állást magasabb kvalifikáczióhoz, óvadék letételéhez a bizonyos időn át eltöltendő gyakorlathoz kérjük kötni. Ez állásnak biztos és tisztességes megélhetést kell nyujtania, hogy arra képzett és tökéletesen megbizható egyének pályázzanak s nehogy megélhetés nehézségei, a különben is fárasztó s kevés elismeréssel járó pályától a tisztességes elemeket elriaszszák. Figyelembe kérjük venni a mai kor, a társadalom igényeit s az élet drágaságát, főleg a vidéki birói végrehajtóknál, a kik családjuktól távol, kettős költekezésre vannak kényszeritve. Figyelembe kérjük venni azt a körülményt hogy a birói végrehajtó mindazt a munkát, a melyet a dij szabályzat dijazni kiván, husz éven át ingyen végezte. Kérjük végre figyelembe venni, hogy bárki más előleges egyezkedés tárgyává teheti a munkadijat, söt az ügyvéd, ha munkadiját nem találja a birói megállapitással megjutalmazva, megbizó felével szemben számitja fel a különbözetet; de a birói végrehajtónak egyezkednie nem lehet, jutalmat elfogadnia nem szabad, dijai tehát oly összegben határozandók meg, hogy azokból gond nélkül megélhessen." Megjegyzik ezután általánosságban, hogy a felállitott fokozat igen tág, s a 300, 1000 frt és azon felül való dijfokozás a méltányosság és arányosság követelményeinek nem felelnek meg. Óhajtásuk az volna, hogy a dijtételek megállapitásánál több — például öt — fokozat legyen, s a munkadijak 50, 200, 500, 1000, 2000 forintnál és azon fölül arányosabban, némileg magasabb tételekben határoztassanak meg. A tervezet 2. § a 1. és 2. pontjában megállapitott dijakkal ugyanis csak a felhasznált irószerek és irnoktartás vannak megtéritve s azokból a bir. végrehajtó megélhetésére munka dijára vajmi kevés, vagy épen semmi sem marad. Már pedig — mondja az emlékirat — a bir. végrehajtónak, mint fizetés- és nyugdijnélküli közegnek, nemcsak a jelenről, hanem a jövőről, t. i. arról az időről is kell gondoskodia, a mikor már munkaképtelen lesz.

Értesites.

Van szerencsénk tisztelettel értesiteni T. cz., miszerint vezetésünk alatt Aradon, f. évi szeptember hó 15-én, orthophonicus-intézet nyilik meg beszédbeli

---

csicsergett vissza, mintha ő is együtt örülne a boldog örvendőkkel . . . .

De hagyjuk a nővéreket nem zavarva kedves beszélgetésükben — s menjünk egy néhány évvel vissza történetünkben.

* * *

Gróf Bertay Ákos a felvidék leggazdagabb nagy birtokosa volt. Roppant uradalmai nem csak azért váltak hiressé az egész országban, hogy sokat mutatott fel mindenféle terményből, hanem azért is, hogy minden, amit csak forgalomnak bocsájtottak, a legmodernebb gazdasági vivmányokkal is kiállták a versenyt. Ő maga szenvedélyes gazdász lévén, személyesen vezette egész gazdaságát; — de meg is látszott ám rajta! Ott folyton ujitás, gyarapodás volt, — nem ugy mint igen sok mai főurnál, kik olcsó bérért szipolyoztatni engedik azt a drága anyaföldet az önző bérlők által.

De Bertay gróf, bár az anyagiakban szerencse kedvezett egész életében, mégis annyi sebtől vérezett már, hogy csoda, miszerint meg nem szakadt egészen az a sziv, melynek hurjai rövid időközökben, egymásután pattogtak le.

Tiz évi házassága után nejét vesztette el. Midőn kis leánykájának adott életet, — akkor követelte vissza az övét a Mindenható. — s elköltözött. Egy fia s két leánya maradt az özvegy grófnak s most ezek birták egész szivét, kivéve tán azt a kis helyet, melyet a drága nő, a felejthetetlen anya emlékének tartott fenn.

Már szünni kezdett a fájdalom, mit neje elvesztése után keblében rejtegetett; már elég erős volt a sziv sebét befödő feledés rétege, midőn ismét a halál ugyanazon kézzel, melylyel az első sebet ejté ugyanazon kézzel rántotta le azt a réteget s engedte folyni a bánat, keserv s fájdalom vércseppjeit.

Egyetlen fia az utolsó Bertay sarj feküdt gyászos ravatalán! A gróf fájdalma kettős volt. Fájt az apai sziv egyetlen gyermekéért, — de fájt neki az a tudat is, hogy sok százados családfája im megszakadt — s most ő lett ismét az utolsó Bertay gróf.

Mióta a komor családi sirboit ajtaja csikorogva becsukódott egyetlen fia után, sokszor napokig sem lehetett hallani a máskor oly vig kedélyü főurnak egyetlen egy szavát sem. Ott az erdő szélén, a hol a szomorú füz csoport oly búsan hajlik le a néhai Bertayak porhüvelyeire — ott szokott merengni óra számra. S olykor-olykor ha e merengéseinek végeredményeül egy-egy nagy könycsepp szaladt végig nemes arczán, s ajkai megremegve egy hosszu sóhajnak adtak utat: akkor legalább látszólag egy kissé megkönnyebülve távozott foglalkozásban keresni enyhülést. Szomoru életében vázok voltak azok a kedves esteli órák, melyeket két leánya és — szintén özvegy nővére, ki neje halála után azonnal házába költözött — társaságában töltött. Ekkor, midőn a fürge kis Jenni, örökös bohó kérdéseivel faggatta, s a komoly Jolán — gyönyörü alt hangjával Agotha néni zongora kiséretével — kedvencz dalait énekelte, akkor elfelejtette minden szenvedését, minden bánatát s egy egy pillanatra boldog volt. Az együtt mulató társaság még teljesebb volt, ha a gróf szomszédja s távoli rokona az ifju Erdőssy Jenő gróf is átrándult Bertafalvára. Oly szépen bele illett a fiatal gróf a Bertayék társaságába, hogy később szinte hiányzott, ha dolgai nem engedték átlovagolni.

Erdőssynek szép, napbarnitotta arcza valami ellentétet képezett a salon gavalléroktól; látszott rajta, hogy nem az üres semmit tevésben folytak le eddigi napjai, hanem az Isten szabad ege alatt is tanult dolgozni, türni s nélkülözni. . . . . Huszárhadnagy volt s mint ilyen részt vett az olaszországi hadjáratban, és csak annak lezajlása után vált meg a hadseregtől, hogy elhanyagolt s teljesen rendezetlen családi birtokának kezelését átvegye. Birtoka szomszédos volt Bertafalvával és igy igen sokszor érintkezett a családdal, részint, hogy a gróftól tanuljon s a tanultakat otthon értékesitse, részint pedig, hogy a kedves család körében néhány óráig elszórakozhasson.

Jolánra nem voltak hatás nélküliek e látogatások, s csakhamar érezni kezdé, hogy szive hangosabban ver, ha Jenő paripáját a park egyenes utjára bekanyarodni látja, és a máskor oly kedvesen csevegő ajkai nem nyilnak fel az ártatlan tréfákra, vagy vig csacsogásra, ha Jenő is a társaságban van. És azok a magányos kedves perczek, a miket együtt töltött Jenővel. . . .

Mikor ő ott ült a park egyik mohos padján, szemben ő vele, s regélt Olaszhon örökös tavaszáról, örökké mosolygó kék egéről, avagy a kalandos tábori életről. . . Oh minők voltak ezek a pillanatok! Jenő csak ő neki beszélt, szép fekete szemei csak egyedül ő rajta csüggtek. . . . S ugy látszott, mintha nem is lett volna e világon semmi és senki más, csak ők ketten.

Jolánkának tapasztalatlan szive hitt s remélt vakon, nem is kételkedett azon, hogy viszont szerettetik. Álmaiban is olykor megjelent Jenő, s a szép szerelem nagy birodalmában ők voltak a legboldogabbak s ők uralkodtak. Alattvalóik a kis nefelejtsek, bájos százszorszépek, a nemes büszke kameliák az örömnek harmatcseppjeit hullatták, — a fülemülék a legbájosabb dalt, — a kis pacsirták a legszebb hymnuszokat zengték, az illatos légárban, mely betölté birodalmukat, mert hisz uralkodóik, ő és Jenő oly nagyon boldogok voltak! . . .

Mikor Jenő ujra megjelent s az öreg gróffal a száraz üzleti s gazdasági dolgokról is lelkesedéssel hallotta beszélni, akkor mintha egy kis szurást érzett volna szivében. De nem, hisz az nem lehet, hogy Jenő őt viszont ne szeresse! Vagy nem csalatkozhatlan jövendőmondó a sziv? . .

Bizony nem szegény leányka! Sokat fogsz te még könyezni, midőn latni fogod, hogy szived bálványa veled szemben csakugyan érzéketlen kőbálvány leszen!

Jenő sohasem érzett komoly szerelmet Jolán iránt. Szerette és kereste társaságát; a Bertafalván töltött időkre mindig, mint kedves emlékre fog vissza emlékezni, de messzebbre sohasem gondolt. Arról, hogy Jolán szerelmet táplál irányában, nem is álmodott, mert sokkal lovagiasabb jellem volt, hogy sem akkor látogatásait be nem szüntette volna. Ő csakis a szomszédság czimén nyert barátságnál fogva tudta, hogy szivesen látott vendég, kit legtöbbször nem is a szép szemek, hanem komoly gazdasági dolgok vittek Bertafalvára.

De a tavasz már ismét felváltotta egyszer a telet azóta és sok változott az ég alatt.

Jolán már 20 éves lett s a kis Jenni pedig kikerülve az intézetből, szintén nagy leány számba kezdett jönni.

Sok történt az egy év alatt. Megfordult egyszer a föld, megváltoztak rajta az emberek, meg minden, még a szivek is. Egy év! Oh igen sok idő arra, hogy egy sziv tapasztalttá legyen, sőt még arra is elég, hogy valakit öreggé tegyen.

Bertay gróf egy év alatt teljesen elaggott. Az a sok fájdalom s szenvedés barázdákat szántott azon a becsületes, kedves arczon és fehérre festette az azelőtt holló fürtöket. Nem az a büszke, méltóságteljes magatartásu főur már . . . egy meggörnyedt szelid agastyán lett, ki most a sok bús gondolata közt csak azon tépelődik már, hogy rengeteg vagyona nem száll Bertay névre többé.

Leányai mindent elkövetnek ugyan, hogy atyjuk gondolatait másfelé tereljék, de vajmi ritkán sikerül nekik. Oh a fájó szivet, midőn már hozzá szokik fájdalmaihoz, nem lehet egy könnyen elvenni azoktól, egész világát találja már bennök s nem jól esik, ha csak rövid időre is megválva tőlük, meg kell izlelni azt, a mitől el vannak szakitva, az örömöket. Az öreg gróf is igy volt. Ha leányai kedvéért részt vesz is egy mulatságban, elmegy egy jour fixre, vagy rendeztet egy kirándulást — azoknak utóhatását mindig megérzi környezete is. Az ellentét, amely ilyen alkalmakkor a boldog emberek és közte feltünő, idegessé teszi s mindig jobban elkeseriti. . . . .

Jenő sem jön már Bertafalvára. Saját birtokát sem nézi már egy idő óta s igy a bertafalvi látogatások is beszüntek . . . . De miért?

Tiz hó előtt egy fontos üzleti ügye Pestre siettété fel.

A régi czimborák a megszokott helyükön együtt voltak a casinóban, midőn Jenő belépett a terembe.

— Jenő, Jenő! te itt fent vagy Pesten? — kiáltott fel a vig társaság.

— A manóban, hisz még nincs februárius, hogy a medve kijöjjön odujából! Mi hoz fel téged, a világkerülőt, az emberek közé? — Szólt a Jenőt üdvözlő csoportból Sanyi Béla, Jenő gyermekkori pajtása kit, miután a sok régi pajtás kézszoritását viszonozta, melegen s barátsággal megölelt.

— Bizony édes Bélám igazad van; vén falusi medve vagyok már kinek gondolatmenete, a buza, repcze, árpa tarifát nem igen lépi tul. Most sem lettem volna e szerencsés helyzetben, hogy veletek találkozzam, ha egyik gabona agensem ügyetlensége fel nem siettet ebbe az örök vig városba!

— Nem igen hizelgő reánk nézve, hogy most is egy szenzálnak köszönhetjük, hogy közöttünk vagy!

— Ne érts félre barátom! Tudod, én őszinte szoktam lenni s különösen veled szemben mindent kimondok, a mi szivemen fekszik. Meggyőződhettél arról,

Folytatás a mellékleten.

1213/1891. tk.

Árverési hirdetmény.

A letenyei kir. jbiróság mint tlkvi hatóság közhirré teszi, hogy Tóth Menyhárdnak mint kiskoru Tóth György magángyámja várföldi lakosnak Bagó Ferencz és neje Tóth Rozália borsfai lakósok elleu 691 frt 80 kr. tőke, ennek 1890. évi május hó 16 tól járó 7% kamatai, 14 frt 50 kr. per, 6 frt 85 kr. végrehajtási, 7 frt 25 kr. ezuttali költségek iránti végrehajtási ügyében a n.-kanizsai kir. törvszék (a letenyei kir. jbiróság) területén fekvő Borsfa községi 79. sz. tjkvben A † 125. hr. alatt felvett 330 frtra becsült váltság köteles ingatlan, az ugyanazon tjvben A † 239. hr. alatt felvett 374 frtra becsült váltság köteles ingatlan a borsfai 131. sz. tjkvben A I. 1.3—8. sor 48/b, 148/b, 301/a, 368/a, 374/b, 412/a, 424. hr. ingatlan a hozzá tartozó legelő és erdő illetmény 456 frt becsárban a borsfai 188. sz. tjvben A † 33. hr. alatt felvett ingatlan a rajta épült 23. népsorszámu házzal 325 frt becsárban a borsfai 195. sz. tjkvben felvett A † 411/a. hr. 99 frt becsárban 367/a. hr. 37 frt becsárban, 423/a. hr. 38 frt becsárban Borsfa község biró házánál 1891. szeptember hó 23. napja d. e. 10 órakor Malits János letenyei lakos felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár.

Kelt Letenyén, a kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóságnál 1891. évi május hó 30. napján.

FILIPICS,
kir. alj biró.

169

Varazsd-Topliczán bérbe adatik

1892. évi januar 1-től

egy üzlethelyiség: 4 szobából álló lakás, 3 raktár és 2 pinczével.

Bérbe venni szándékozó ajánlatot tegyen 1891. évi deczember 31-ig 5% bánatpénzzel a zágrábi káptalan Varazsd-Topliczai uradalmi tisztártónál.

(171)

A legjobb világhirü szájviz.

Orvosilag megvizsgálva és rendelve!

40 éves jó hirnév! Száj- és fogbetegségek, u. m.: a fogak tágulása, fogfájások, gyuladások, daganatok, a száj kellemetlen szaga, vérző foghus, fogkő-lerakodás legbiztosabban meggátoltatnak a világhirü valódi cs. és kir. udvari fogorvos

Dr. POPP Anatherin-szájvizének

naponta való használata által.

Telemesen nagyobb palaczkokban 50 kr., 1 frt és 1 frt 40 kr.

Óvszerüleg szolgál mindenféle fogfájás és szájbetegség ellen; jónak bizonyult **toroköblögető az idült torokbajoknál,** s nélkülözhetlen az ásványvizek használatánál s a dr. **POPP** féle **fogpor** vagy **fogpaszta** egyidejü használata mellett mindenkor egészséges, szép fogak nyerhetők. — Dr. **POPP**-féle **fogplomba**, az odvas fogaknak kitöméséré, dr. **POPP**-féle **növényszappan** mindennemü börküteg ellen, különösen fürdők számára, dr. **POPP**-féle **napraforgó virágolaj-szappan, Vénus-szappan,** a jelenleg legjobb és legfinomabb **pipere-divat-szappanai** s a bőr finomitása tekintetében fölülmulhatlanok.

ÁRAK:

Anatherin-fogpaszta szelenczékben 70 kr., illatos fogpaszta 35 kr., fogpor 63 kr., fogplomba 1 frt, növényszappan 30 kr., napraforgó virágolaj-szappan 40 kr., Vénus-szappan 50 kr.

A hamisitott Anatherin-szájviz megvételétől, mely a vegyelemzés szeriut a fogakra káros hatással van, mindenki határozottan ovakodjék.

Kaphatók Nagy-Kanizsán: Belus Lajos, Práger Béla és Szőrcsóky Béla gyógyszertáraiban, ugyszinte Weiss és Ledofszky, Sauer Ignácz, Preslmayer és Deutsch, Rosenfeld Adolf, Marton és Huber, Sommer József urak kereskedéseiben.

Kérjük határozottan dr. POPP gyártmányait és ne fogadjunk el másokat.

Laehne-intézet

Sopronban.

Nyilvánossági joggal biró 4 elemi és 6 gimnáziális osztály. Reáliskolai és VII. osztálybeli növendékek előkészitése.

Uj növendékek a két szünidei hónapon is felvétetnek.

Értesitővel, prospektussal szivesen szolgál

az intézet igazgatósága.

Schalek Henrik

hirdetési irodája Bécsben

I. Wollzeile II.

alapittatott 1873-ban; közvetit **mindennemü hirdetéseket** az összes bécsi, bel és külföldi hirlapokban és minden egyéb hirdetési eszközöket a legjutányosabb feltételek mellett. Gyors és azonnali továbbitás.

Különös kedvezmények többszörös ismétlésnél és többféle lapok egy időbeni használatánál. **Ujsag-jegyzékek és árajánlatok** költség nélkül. **Telephon No. 809.**

Postatakarékpénztár (Clearing forgalom) szamla No. 804—316.

PATKÁNYOKAT HÁZI ÉS MEZEI **EGEREKET**

gyökeresen és gyorsan minden ügyelet nélkül kipusztithatni

Automat-fogóim alkalmazása által.

33

Ára patkányfogóknak 2 frt, egérfogóknak 1 frt 20 kr. készpénz beküldése vagy utánvét mellett KLOSS által Brünnben szabadalmazott ujdonságok tulajdona.

„BIZONYITVÁNY. Automat-fogói oly jónak bizonyultak, hogy ismét 2 drb egér- és 2 drb patkány-fogó szives megküldését kérem postautánvéttel. Coustantin R. v. Buchenthal'sche Handelsgarten-Verwaltung Dubrououtzban, pósta: Sadagora, Bukovina."

ELEKTRA.

Minden zsebtüz-eszközök közt a legjobb, dörzsölő-fa nélkül. Egy a fenteszközlött nyomás folytán, (lásd az ábrát) egy bármely időre tartó villanyszerü gyönyörü láng állittatik elő. Egy darab 1 frt 50 kr., készpénz beküldése mellett 1 frt 40 krért.

UJ! CSAK 4 FRT 50 KR.

CS. ÉS KIR. SZAB. MOSÓGÉP.

Egy vulkanikus a forró hőségnek ellentálló cernerált gummi lemezzel. Legnagyobb mosási képességgel, elpusztithatlan, a leggyengébb nő is könnyen moshat vele. Igen jut. ár. E gép fölülmulhatlan, nem volna szabad egy jó házban bianyoznia, kiszoritja az eddigi összes legjobb gépeket és minden gondos háziasszony köteles egy ily gépet beszerezni, hogy a rendes mosási kiadásait 50%-kal csökkenthesse. Egy havi használat után a gép kifizeti magát; eltekintve a többi előnyöktől és kellemességektől, melyek e gép alkalmazása mellett tapasztalhatók. Ára egy darabnak csak 4 frt 50 kr. készpénz beküldése mellett vagy utánvét mellett.

Mindenki önaranyzó!

UJ! Folyékony arany és ezüst. **UJ!**

Teljesen uj és megjobbitva! Utólérhetlen! össze nem tévesztendő a verseny silány készitményeivel. Bárki is pompásan és tartósan megaranyozhatja, beezüstözheti vagy kijavithatja egy ecsettel a kereteket, csillárokat, figurákat, faragványokat, kosarakat vagy bárminő fából vagy fémből való tárgyakat, továbbá üveget, porczellánt, gipszt, bőrt, papirost stb. Mosható! Kitünő szép és több évig tartós! Fontos minden háztartásra és iparra. Kapható üvegekben a 20 kr., 30 kr., 35 kr., 50 kr., 1 frt, 1 frt 50 kr., 2 frt 50 kr. Egy forinton alul nem küldetik. A fent sorolt és egyéb érdekes czikkek megrendelhetők KLOSS szabadalmazott ujdonságok tulajdonosánál BRÜNNBEN (Morvaország). Képes prospektusok a fenti s egyéb ujdonságokról ingyen és bérmentve küldetnek.

Lissa-Kastély (az Elba mellett), 1891. junius 2.

Kérek még egy üveg aranyfestéket [ecset nélkül.] Ezen kitünő szer felett a legteljesebb megelégedésemet fejezhetem ki.

Kitünő tisztelettel Jean Riedenbauer.

Meidinger kályha-gyár

és zománczozó telep

J. & H. EHRLICH

Bécs, V. Wienstrasse 45. sz. — Budapest, váczi-körut 21.

MEIDINGER töltő-, szabályozó- és szelelő-kályhák.

Szabályozó-kályhák 7 frt 50 krtól felfelé.

Cs. és kir. szab. **kaszárnyakályhák,** Siemang-Ehrlich-féle szabadalom.

Patent cserép-kályhák. Central-kályhák. Agyag-kályhaajtók. Szellőző-ráesok. — Zománczozott, diszitett bádog-edények.

MICHL JÁNOS és FIA

hangszergyár Graslitzben (Csehorsz.), ajánlják hangszereiket.

Készittetnek Trombiták, pisztonok, szárnykürtök, harsonák, Bombardónok, Helleonok, nagy és kis dobok. — Továbbá: Klarinetek, fuvolák, pikulák, hegedük, brácsák, gordonkák, nagybógők. — Javitó műhely valamennyi hangszerhez! — Jelző- és hivó kürtök, czitterák gittárok, huzó- és száj-harmonikák

nagy raktára.

Legjobb és legolcsóbb beszerzési forrás.

Árjegyzék kivánatra ingyen.

3165. Érk. 1891. majus 29.

Árverési hirdetmény.

A nagy-kanizsai kir. törvényszék tkvi osztálya részéről közhirré tétetik, hogy a délzalai tkptár végrehajtatónak Furdán József és neje Rózsa Teréz végrehajtást szenvedő kis-kanizsai lakosok elleni 150 frt tőke 1890 évi april 1-től járó 8% kamatai és ennek 8% kés. kamatai 6 frt 30 kr. per. 8 frt 20 kr. végrehajtás kérelmi, 8 frt 45 kr. jelenlegi s még felmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a fent nevezett kir. tszék területéhez tartozó a n.-kanizsai 1742. sz. tlkben A † 6657. hrsz. a. Furdán József tulajdonául felvett 79 frtra u. a. tjkben † 6660. hrsz. a. felvett s 57 frtra, u. a. tjkben † 6493/a hrsz. a. felvett s 33 frtra, továbbá a n.-kanizsai 3611. sz. tlkben † 7299. hrsz. alatt ugyan annak tulajdonául felvett s 86 frtra — s mégis a nagykanizsai 4695. sz. tjkben † 8126. hrsz. a. Furdán József s Milei József tulajdonául felvett s 506 frtra becsült ingatlan (ez utóbbi az 1881. évi 60. tcz. 156. § a c pontja alapján) **1891. október hó 12 ik napjának d. e. 10 órakor ezen kir. telekkönyvi hivatalban** Simon Gábor felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog, még pedig tekintve, hogy a n.-kanizsai 4695. sz. tjkben † 8126 hrsz. alatt foglalt ingatlannak Milei Józsefet illető fele részére, C. 2 sorsz. alatt Furdán József javára lakás iránti szolgalmi jog, ezt megelőzőleg pedig a délzalai takarékpénztár javára zálog jog van bekebelezve, ezen ingatlan a végrehajtási törvény 163. §. alapján a szolgalmi jog fentartásával bocsájtatik ugyan árverés alá, de csak ugy ha a megelőző jelzálogos követelés fedezetére szükségesnek mutatkozó s 210 frtban ezennel megállapitott összeget ezen ingatlannak árverésen beigért vételára megüti — a mennyiben azonban a beigért vételár ezen összeget meg nem ütné, annyiban az árverés hatálytalanná válik s a fenti ingatlan a szolgalmi jog fenntartása nélkül a fentebbi határ napon ujból árverés alá bocsájtatik.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt N.-Kanizsán, a kir. tvszék mint tkkvi hatóságnál 1891. évi junius hó 6. napján.

GR HUGONNAY
kir. tvszéki biró

1318/tk. 1891.

Árverési hirdetmény.

A letenyei kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhirré teszi, hogy özv. Balogh Istvánné dobri lakos végrehajtatónak Böröcz Imre kis-cserneczi lakos elleni 50 frt tőke, ennek 1887 évi junius hó 21-től járó 8% kamatai, 8 frt 29 kr. per és végrehajtási 7 frt 25 kr. ezuttali költségek iránti végrehajtási ügyében a n. kanizsai kir. tövszék (a letenyei kir. jbiróság) területén fekvő Kis-Csernecz községi 24. sz. tjkvben A I. 38. és 77. hr. alatt felvett ingatlanból Böröcz Imrét illető 1/3 rész illetve az 1881. évi LX. t. cz. 156. §-a alapján az egész ingatlan 84 frt becsárban, a kis cserneczi 69. sz. tjkvben B I. 25/a, 112/b, 213/a, 309/b hr. alatt felvett ingatlanok a hozzá tartozó legelő és erdő joggal 115 frt becsárban, végre a kis-cserneczi 84. sz. tjkvben A I. 1—8. sor 12/a, 52/a, 63/a, 142/a, 202/a, 243/a, 302/a, 251 hr. alatt felvett ingatlanokból ugy a hozzá tartozó legelő és erdő illetményből Böröcz Imrét illető 1/4 rész 356 frt becsárban **1891. szeptember hó 30. napján d. e 10 órakor kis cserneczi községbiró házánál** Málics János letenyei lakos felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog. Ezen árverés által a kis-cserneczi 69. sztjkvben C 1 alatt Böröcz Jánosné javára bekebelezett kikötményi jog nem érintetik, valamint a 84 sz. tjkvben 62 alatt özv. idősb Markó Jánosné javára bekebelezett kikötményi jog szinte nem érintetik, illetve ezen terhekkel adatnak el az ingatlanok.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár.

Kelt Letenyén, a kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóságnál 1891. évi junius hó 5. napján.

FILIPICS
kir. jbiró.

(88)

Orvosi bizonylatok

„MARGIT"

gyógyforrásról

„MAGYAR SELTERS"

Előnyös tulajdonsága valamennyi szikéleges vizek között, — vegyi alkatrészeinek szerencsés összetétele kevés szabad szénsav, de gazdag, félig kötött szénsav tartalma.

Dr. Korányi Frigyes egyetemi tanár és kir. tanácsos. Jó hatásunak találtam a légutak és gyomornyálkahártyának hurutos bántalmainál. A Seltersi-Kadaini-, Vichy stb. vizektől különbözőbb csekélyebb szabad szénsav tartalmánál fogva s azért vérzések lehetőségénél, vagy a szív s vérkeringési szervek izgatásától kell tartani, a szénsavdusabb vizek fölött előnynyel bir.

Dr. Gebhardt Lajos egyetemi tanár a Rókus-kórház igazgatója: Kiválóan jó hatásunak bizonyult a légző-, emésztő- és vizelőszervek hurutos bántalmainál olyannyira, hogy jelenleg rokonalkatu más ásványviz kórházunkban alig rendeltetik, — csekély szabad szénsav tartalmánál fogva oly esetekben is sikeresen alkalmazzuk, a melyekben a seltersi-, giesshübli-, gleichenbergi vizeknek használata határozottan káros volna.

Dr. Navratil Imre egyet. tanár: Torok-, gége-, légcső- és börbetegségben igen jó, kiváló hatást pedig akkor gyakorolt, ha az említett szervek bántalmával rokon természetü gyomorbaj volt jelen.

Dr. Poór Imre egyetemi tanár: Gége-, tüdő-, gyomor- vizhólyag idült hurutját szintugy o-zlatja mint a seltersi, gleichenbergi, giesshübli. Előnye, hogy a betegek élvezettel iszszák s hogy sem beveve, sem belélegezve, a fejben vagy tüdőben nem okoz semmi vértorlódást.

Dr. Kétly Károly egyet. tanár: Légző-, emésztő-szervek, hurutos bántalmainál jó eredménnyel alkalmaztam seltersi-, Gleichenbergi-, Giesshübli vizek fölött kisebb szénsav tartalmánál fogva előnnyel bir.

Dr. Barbás József Rókus-kórházi főorvos: Légző-, emésztő- és vizelő-szervek hurutos bántalmainál bátran versenyez a külföldi szikéleges ásványvizekkel.

Dr. Bamberger Henrik egyetemi tanár, udvari tanácsos. Légző-, emésztő-szervek idült hurutjainál tapasztalt eredmény bizonyitja, hogy gyógyhatásban teljesen azonos a seltersi-, giesshübli- és Vichy-vizekkel.

Dr. Duchek András egyetemi tanár, udvari tanácsos: Összetétele és kellemes izénél fogva ajánlható a légző- és emészt. szervek acrafiapotainál.

Az időszerint Európa legelső s leglátogatottabb tüdőbetegek klimatikus gyógyintézete:

GÖRBERSDORF

a „Margit" forrás gyógyhatásáról: — Sokoldalu legkedvezőbb eredmények alapján, melyeket én gyógyintézetemben „a „Margit"-forrás-gyógyviz" alkalmazása által a légutak idült hurutos bántalmainál tapasztaltam, hivatva érzem magamat ezen vetegeim által kedvesen fogyasztott és jól tűrt gyógyvizet a legmelegebben ajánlani.

Görbersdorf, 1879. márczius 18-án.

Dr. Römpler Tódor.

»MARGIT« borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos főraktár **Édeskuty L.** cs. és kir. és szerb kir. udv. ásványviz-szállitónál, Budapesten, Erzsébet-tér 8. sz.

Ugyszintén kapható mind a gyógyszertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Gácsi lótakaró!

Elismert legjobb hazai gyártmány. Egyedüli gyári raktár Zalamegye részére: **Fantl testvéreknél Nagy-Kanizsán,** a „Korona" szálloda átellenében.

Legalabb is 3 p[illegible] vételénél eredeti gyári árak számittatnak.

„THE GRESHAM"

élethiztosító-társaság Londonban.

Magyarországi főnök Budapest, Ferencz-József[illegible] a társaság házában

[illegible] Bécs, Gisellastrasse [illegible] a társaság házában.

A társaság vagyona 1890. jun 30 án	frk 111 610,613 —
Évi bevétel biztosítások [illegible] 1890 évi junius 30-án	„ 20 084,349 —
Befizetések biztosítási és járadéki szerződések s [illegible] vásárlások utan a társaság fennállása ota (1843)	„ 234 804,087 —
A legutóbbi tizenkét havi üzleti idő alatt a társasagnál	„ 55 985,275.—
[illegible] ertekig nyujtatnak be ajánlatok miáltal a társaság fennállása óta benyujtott ajánlatok összértéke	„ 1 666 812,555.—

— értekre megy. — Prospektusokkal és díjtáblazatokkal, melyek alapján a társaság kötvenyeket kiállít, továbba ajánlatokkal, díjmentesen szolgálnak az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb varosában az ügynök urak és a magyar és osztrák főnökök.

Az 1889. Párisi világ kiállitáson arany érem mel kitüntetve.

GRAEPEL HUGÓ
GÉPGYÁROS
MARSHALL SONS & COMP L^MTD
VEZÉRÜGYNÖKE
Y., KÜLSŐ YÁCZI-UT 46. **BUDAPESTEN** Y., KÜLSŐ YÁCZI-UT 46.
(EZELŐTT BROGLE JÓZSEF-FÉLE GYÁR).

Ajánl legkitünőbb szerkezetű *konkolyválasztókat (Trieur)* és *gabona tisztitó rostákat*, ugyszintén legujabb rendszerü *sorvetőgépeket*, könnyü faju *kétvasú ekék*, csöves *tengeri darálók*, *kukoricza morzsolók*, *szecskavágók*, *répavágókat*, továbbá *löhere-toklászoló készüléket*, bármily gyártmányu cséplőgéphez, valamint *őrlőmalmok* és *malomberendezési gépeket*, nevezetesen: *gabona tisztitók (Eureka), tarárok, malom trieurök, hengerszékek, lisztosztályozó hengerek, felhordók, dara tisztitógépek* és *malom vasrészeket; lyukasztott rostalemezek és általában mindennemü gazdasági gépek és eszközöket* legolcsóbb árakon és legkedvezőbb fizetési feltételek mellett

Árjegyzékek bármentve küldetnek.

EBVÁLLAL mindennemü malom felszereléseket bármily erőhajtásra.

SZERSZÁMGÉPEK, szerszámok és eszközök gépészek, kovácsok és lakatosok számára.

Keil Alajos-féle

PADLÓZAT-FÉNYMÁZ

(Glasur)

legkitünőbb mázoló-szer puha padló-számára. 1 nagy palaczk ára 1 frt 35 kr. 1 kis palaczk ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerübb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr, mindenkinél kapható:

Fesselhofer Józsefnél Nagy-Kanizsán.

Meidinger kályha gyára

HELM H.

Budapest, Bécs mellett.

Prága

Budapest:

Bécs:

Milano:

Minden [illegible] szerint szerkesztve.

Kitűnő [illegible] az [illegible] évre [illegible] jótállással.

legnyilvánosabb szabályozó tűz- és szobalakás kályhák.

[illegible] kályhák.

Tőbb mint 40.000 kályha

[illegible] mőhelynek [illegible] alul.

Wagnerkályha.

„Meidinger"-kályhák.

MEIDINGER-OFEN

H. HELM

„VESTA" kályhák.

„Dolfos" Kandalló

Fűtőerő és fűthető tűzzel.

Füstfogó CALORIFERES.

Egésző kőművek, ipar és gazdasági célokra.

A felelős dr. Meidinger tanár [illegible] Budapesten [illegible]

Hirdetmény. (Aviso!)

Sopron, Szombathely, Kis-Marton és Nagy-Kanizsa állomásokban 1892. január 1 tól — 1892. december 31-ig szükségelt **kenyér és zab** biztosítására **1891. szeptember 18-án** délelőtt 10 órakor Sopronban az élelmezési raktárnál irásbeli ajánlat-tárgyalás tartatik.

A közelebbi feltételek az élelmezési raktárnál Sopronban kitett feltételi füzetben 1891 augusztus 10-tól kezdve megtekinthetők

A hadsereg kenyerére vonatkozólag különösen megjegyeztetik, miszerint erre két féle ajánlat teendő és pedig egyik: kenyérre tiszta rozslisztből, és a másik: kenyérre fél buza- és fél rozslisztből.

(167) **Cs. és kir. kat. élelmezési raktár Sopronban.**

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

EGYETÉRTÉS

a mely az uj évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasóközönség lapja. Hiteles forrásokból származó **érte-ülésének** gyorsasága, alapossága és sokasága, rovatainak változatossága, kitünősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az „Egyetértés"-t népszerűvé. Az **országgyűlési tárgyalásokról** a legrészletesebb s e mellett tárgyilagos hű tudósitást egyedul az „Egyetértés" közöl. **Gazdasági rovata** elismert régi tekintélynek örvend. A magyar **kereskedő és gazda-közönség** nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés" **kereskedelmi a tőzsdei tudósitásainak** bőségével s alapossagával ma már nem versenyezhet más lap. A **kereskedő, az iparos a a mezőgazda** megtalálja mindazt az „Egyetértés"-ben, mire szüksége van. Változatosan szerkesztett tárczájában, **annyi regény olvasnivalót ad, mint egy lap sem.** Két három regényt közöl egyszerre, ugy hogy egy év alatt 30—40 kötettnyi regényt, részint eredetit, részint a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarságu forditásban kapnak az „Egyetértés" olvasói. Aki olvasni valót keres s a **világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni,** fizessen elő az „Egyetértés"-re, melynek előfizetési ára egy hóra 1 frt 80 kr, egy negyedévre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés" kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatal kivánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld. (28)

2648. Erk. 1891. május 6.

Arverési hirdetmény.

A n-kanizsai kir. tvszék tkvi osztálya részéről közhirré tétetik, hogy Horváth Magdolna Cserép Vendelné végrehajtatónak, Godinik Józsefné Pelcz Rozália végrehajtástszenvedőn.-kanizsai lakos elleni 115 frt tőke,ennek 1890. január 1 től járó 6% kamatai, 20 frt 30 kr. per, 10 frt előjegyzési, 7 frt 80 kr. végrehajtás kérelmi, 9 frt jelenlegi s még felmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett kir. törvszék területéhez tartozó, a n.-récsei 208. sz. tjkvben † (4769—4774) hrsz a. Godinek Józsefné tulajdonául telvett 476 frtra becsült váltságköteles ingatlan **1891. október hó 8-ik napján d. e 10 órakor** Nagy-Récse község házánál dr. Bedő Béla felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár afennebb kitett becsár.

Kelt N.-Kanizsán, a kir. tvszék mint tkönyvi hatóságnál 1891. május hó 11-én.

GR. HUGONAY,
172 kirendelt kir. tvszéki biró.

Gyomor- és bélhurut,

gyomor- és fejgörcs, rossz emésztés, gyomortalanság és gyomortól eredő fejfájás, vérszegénység és álmatlanság ellen biztos sikert nyujt a

„Hungária-kávé"

százezrek által legjobbnak elismert házi szer. Ezen páratlan különleges nem mint gyógyszer, hanem a kávét helyettesitő kellemes izü tápszer egészségesek és betegek által egyaránt legjobb sikerrel használható, mely

„élvezve táplál és táplálva használ."

Sok ezer köszönő irat és hirneves orvosok igazolják a *„Hungária-kávé"* kitünő hatását, a miért is az mindenkinek legjobban ajánlható.

1 kiló ára 1 forint 20 kr.

Minden dobozhoz használati utasitás.

Kapható: Szalády Antal gyárosnál Budapesten, Andrássy-ut 86. sz., és minden előkelőbb fűszeráru üzletben, helyben és vidéken.

Nyomatott ifj. Wajdits József és Danielisz L. könyvnyomdájában Nagy-Kanizsán.

fogyatékosok számára. Felvétetnek dadogók, hebegők, selypitők, továbbá oly fogyatékosak, kik a beszédet bar birják, de beállott megsiketülés folytán annak elvesztésével fenyegetvék, valamint más kiejtési hibában szenvedők, gyermekek úgy mint felnőtt egyének.

Ezen intézetben a beszédbeli fogyatékosságban szenvedők kezelése két oldalu, u. m. therapeuticus (orvosi) és didactikus (nevelő, tanitó). A therapeuticus kezelés a beszélő szervezet s általában a test azon kóros állapotaival foglalkozik, melyek a beszédszervezet helyes működéseinek akadályai. Mig ellenben a didactikai kezelés oda irányul, hogy a hibás beszédü megtanulja előbb az egyes szóhangok helyes kiejtését, azután a szóhangoknak szókká való kapcsolását, a helyes tagolást, hangsulyozást stb.

A kezelés időtartama a fogyatékosság különböző foka szerint 3—10 hónapig terjed.

Szegénysorsuak esetleg teljesen ingyenes kezelésben részesittetnek.

Szégyenlősök külön órákat kaphatnak.

Az intézet Arad sz. kir. város iskolaszékének közvetlen felügyelete alatt áll.

Megkeresések ily czim alatt intézendők: „Aradi orthophonicus-intézet igazgatósága, Rákóczy-utcza 24 sz."

Irásbeli tudakozódásokra csak az esetben adatik válasz, ha ahhoz egy ötkrajczáres levélbélyeg csatoltatik.

Hazafias üdvözlettel
Aradon, 1891. aug. 30.

ROBOZ JÓZSEF.
az aradvárosi községi siketnéma-iskola igazgatója, az intezet paedagogiai-vezetője.

Dr. SZÉKELY I.,
a gégebajok szakorvosa, az intézet orvosi vezetője.

CSARNOK.

„Magyar irók élete és munkái" czimén id. Szinnyei József, a nemzeti muzeum hirlapkönyvtár őre, a magyarországi irók és — mint látjuk — az irogatók bio- és bibliographiáját adja ki betürendben. Edig megjelent 9 füzet, zalavármegyei születésü már 24 van bent, 31 pedig olyan, kik a megye területén élnek, illetőleg itt működtek ugyan, de nem itt látták meg először az Isten napját.

Zalában születtek: Alszeghy János, jelenleg n.-szombati keresk. isk. igazgató, szül. Alsó-Lendván; Anerle József, kath. pap, szül. Sümegen; Asbóth Lajos, 1848—49-ben honv. tábornok, szül. Keszthelyen; Babics János, stridói származásu; Babos Pál, kir. testőr, sz. Kozma-Dombján, Babos Kálmán, kuriai tanácselnök, sz. Kozma-Dombján; Bacsányi János, sz. Tapolczán; Bakos Mihály, orvos és sebésztudor, sz. Kaptalanfán; Bálinth Antal piarista szül. Zala-Egerszegen; Balogh Alajos ügyvéd, sz. Sümegen; Barbarics Bálint benczés, sz. Kis-Komáromban; Barbarics Róbert czisztercita, sz. Turnischán; Bauer Frigyes polg. isk. tanár, sz. Hévizen; Beke Márton ügyvéd, zalai származásu; Békessi Márk szerkesztő, sz. N.-Kanizsán; Béry István kath. pap, sz. Fintafán: Binder Jenő reálisk. tanár, sz. Sümegen; Binnenfeld Izsák orvostudor, kanizsai származásu; Bita Dezső egyetemi tanár, sz. Keszthelyen; Bobics Károly mérnök, sz. A.-Lendván; Bogdán Lajos aljárásbiró, sz. Tapolczán; Bolla Márton, piarista tartományfőnök, sz. Sümegen; Bozóky Endre reálisk. tanár, sz. Sümegen; Bozzai Pál, sz. Kővágó-Eörsön.

Nem itt születtek, de Zalában élnek, illetőleg voltak: Altmann Mór, Ádám Ivan, Angyalffy Mátyás, Árvay Gergely, Árvay István, Asbóth János, Babócsai József. Bajcsay Mihály, Balázs Árpád, Bálintffy Bálint, Bánfy Alajos, Bárány György, Bárány Ignácz, Bartosságh József, Bátorfi Lajos, Batthyány Imre gróf, Békefi Elek, Békessy László, Belányi Tivadar, Belke Tódor, Bellaagh Aladár, Bényei Gábor (ref. lelkész, a ki a „Sir a kis lány a Balaton partján" keserü dalt is irta), Bertalan Alajos, Berzay Elek, Beythe István, Bója Gergely, Boronkay Károly, Bődy József, Bőytös István, Bresztyenszky Béla, Bún Samu, Burány Gergely.

Szinnyei igyekezete, szorgalma, főkép pontossága bámulatba ejti az embert, Nemcsak életrajzokat ad, ha nem minden iró után azt is odajegyzi: mely müben találni az illetőről vagy munkájáról valamit és többet? Ennélfogva az irodalom tanulmányozójának kalauzul szolgál. Mivel negyedévenkint csak egy füzet jelenik meg, s egy-egynek ára csak 50 kr., (megrendelhető bármely könyvkereskedésben), könnyen megszerezheti minden müvelt ember.

Melegen ajánljuk különösen a z a l a i t o l l f o r g a t ó k figyelmébe s reméljük, hogy élet- és irodalmi adataik beküldésével hozzájárulnak a zalai irók koszoruja teljessé tételéhez. A 9-ik füzettel a B betü bevégződött, tehát a C, D, E, É kezdőbetüs nevü iróink siessenek adataik beküldésével, de a többiek is, nehogy kimaradjanak a nagy műből. A szerénykedéssel félre! Az ilyen dolgon iró-embernek át kell esni, akár van kedvére, akár nincs, ez — k ö t e l e s s é g.

RÉZTOLL.

Tudnivalók.

— **Uj birói ügyviteli szabályok.** A kir. itélő táblák decentralisatiójának az egész birói szervezetre való kihatása, nemkülömben a birói szervezetnek az 1891. XVII. tczikk által történt módositása szükségessé tették azt, hogy a birói ügyviteli szabályok a megváltozott viszonyoknak megfelelően módosittassanak és kiegészittessenek. Az uj birói ügyviteli szabályok az igazságügyminiszternek f. évi augusztus 19-én 4291/7. m. e. sz. a. kelt rendelete kiséretében már megjelennek s azok a hivatkozott rendelet szerint már folyó 15-én életbelépnek s ugyanakkor a régi ügyviteli szabályok hatályukat vesztik.

— **A birósági segédszemélyzet** minősitésének, szolgálati viszonyainak, gyakorlati kiképzésének és működési körének szabályozása tárgyában az igazságügyminiszter a birói szervezet módositásáról szóló törvény alapján egy terjedelmesebb rendeletet bocsájtott ki, ezen rendelet f. évi október hó 1-én lép hatályba.

Hirek.

— **Kossuth mint kiallitó.** A szabadságharczi emlékek kiállitására, mint fővárosi levelezőnk értesit, maga K o s s u t h Lajos is küldött tárgyakat Hentaller Lajos orsz. képviselőhöz. Elküldte azt az ezüst koszorucskát, melyet a vitézségi érdemkereszt jelvénye gyanánt viseltek hőseink. A Kossuth által beküldött példány Ihász ezredesé volt. A szabadságharcz alatt megának az érdemkeresztnek elkészitésére nem volt idő; Kossuth azonban később Turinban a Debreczenben megállapitott terv emlékezete után elkészitette azt, s most beküldötte a kiállitásra. Elküldte továbbá Kossuth az „Iratai" III. kötetében emlitett honvéderemet s az érembélyegzőt is. Ez az érem bélyegző remek vésés s mint Kossuth Hentallernak irt levelében mondja, ezer frankba került.

— **Necrolog.** Benső részvéttel vettük a szomoru tudósitást, hogy a körünkben is előnyösen ismert a nagy-kanizsai szövetkezet egyik legbuzgóbb alapitója Grandpierre Károly m. kir. posta- és távirda igazgatósági tanácsos Bpesten szept. 1-én éjjel meghalt. A kitünő jó barát, lelkes nagyérzelmü férfiu s pontos tisztviselő kora elhunyta mély részvétet keltett. Gyászba borult családja fogadja a mi őszinte részvétünket is. A dicsőült emléke legyen áldott. A családi gyászjelentés igy szól: Alulirottak mély fájdalommal jelentik szeretett felejthetetlen férje, illetve édesatyjuk, testvérük, sógoruk és nagybátyjuk Grandpierre Károly m. kir. posta és távirda tanácsosnak, ez évi szeptember hó 1 én életének 52-ik, boldog házasságának 23-ik évében bekövetkezett gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei e hó 3-án délután 1/24 órakor fognak az üllői-uti uj közkórház halottasházában az ev ref. egyház szertartásai szerint megáldatni és a budai németvölgyi temetőben örök nyugalomra tétetni. Budapesten, 1891. szeptember 1-én. Áldás és béke hamvaira! Grandpierre Károlyné szül. Göcs Róza hitvese. Grandpierre Károly, Grandpierre Emil. Grandpierre Jenő fiai. Grandpierre Emma, férj. Nagy Antalné gyermekeivel, testvérei. Göcs András és neje após és anyós. Göcs Samu és neje sógor és sógornő Glacewszki Ádámné szül. Göcs Eszter sógornő. A budapesti magyar kir. posta- és távirda igazgatóság tisztikara is adott ki gyászjelentést szeretett kartársa elhunytáról.

— **Jegyzék.** A n.-kanizsai 1-ső magyarasztaltársaság által f. évi julius hó 12-én rendezett tánczvigalom alkalmával történt felülfizetők névsoráról. Bubik Nándor 2 frt, Rein Adolf 30 kr., Skalics János 1 frt 10 kr., N. N. 50 kr., Krausz Zsigmond 20 kr., Molnár Sándor 30 kr., Kren nővérek 50 kr., Fixl József 50 kr., K. M. 50 kr., Weisz Izrael 10 kr., Schweiczer József 50 kr., Tancsics József 20 kr., Viola Kálmán 50 kr., Sz. J. 40 kr., Berdin Márton 50 kr., Hardy Gyula 1 frt 30 kr., dr. Szüts Miklós 50 kr., Kiss Gábor 1 frt 30 kr., Weisz L. F. 1 frt, Vajda Ferencz 40 kr., Hell János 1 frt 50 kr., Pintér Sándor 50 kr., Pintér János 50 kr., Kovács Mihály 1 frt 50 kr., Tivolt János 1 frt, Majforth Gyula 1 frt, Matusz Lajos 50 kr., Radványi Henrik 50 kr., Spiczkopf Jakab 1 frt 20 kr., Vuraics József 10 kr., Rothmann Béla 1 frt, Anhoffer Gyula 1 frt, Arky László 1 frt, Krausz Jakab 50 kr., Deutsch Ferencz 30 kr., Orning István 50 kr., Szalay Mihály 50 kr., Horváth István 1 frt, Divald Sándor 50 kr., Kovács Pál, 1 frt, Wáldi Géza 50 kr., Neimeiszter Károly 1 frt, X. Z. 30 kr., Sárközy Kálmán 1 frt 20 kr., Guhr Károly 1 frt 50 kr. Összesen 32 frt 70 kr. Mely szives felülfizetésekért köszönetet mond Rothmann Béla, az asztaltársaság elnöke.

— **Esküvő.** Dr. Hausner József kiskomáromi kör-, uradalmi és vasuti orvos szeptember 8-án tartja esküvőjét Nyiregyházán Pavlovits Klára kisasszonynyal, Pavlovits Imre ur bájos leányaval. Fellegtelen boldogság kisérje frigyöket!

— **Lapunk** szerkesztője Rév-Komáromba utazott, az ottani kiállitás tanulmányozására. Miután Nagy-Kanizsán hasonló kiállitást szándékoztak rendezni, nem lesz érdektelen e tanulmány részrehajlatlan irásának lapunkbani közlése és esetleg irányadása.

— **Eljegyzés.** Dr Mayer Ferencz nagy-kanizsai járásorvos aug 31-én jegyet váltott a bájos és kedves Lukács Gizella kisasszonynyal Székesfehérvárott.

— **Hymen.** Ifj. Blau Károly ur kedves leánya, Blau Josefa-Mariska urnővel, kitől lapunkban több csinos novella jelent meg, dr. Selak Miklós Kaproncza város főorvosa, hirneves szemgyógyitó, örök frigyre lépett. Fellegtelen boldogság koszoruzza életök pályáját!

— **Érdekes.** A „Zala" tárczarovatában „Lukerja" czimen Turgenjeff Ivántól Reiner Zsigmond forditásában oly közleményt hoz, mely Turgenjeff Iván „Egy vadász iratai" czimü kötetből „Élő ereklye" felirattal kitünő forditásban olvasható Gyulai Pál által szerkesztett „Olcsó könyvtár" 1885-ki folyamának 187 dik száma 519 laptól 510 lapig terjedő részében. melyet o r o s z e r e d e t i b ő l Csopey László forditott. A cselekmény egy, de a forditás aztán felette gyarló, mert németből lett rossz magyarsággal átültetve, pedig már valószinüleg a német is rossz németséggel forditotta át, mi kitünik a szereplő nevek némi elváltoztatásából. Az is fura e dologban, hogy a szerkesztő még dicsérettel halmozta el s hirlapirói (?) kötelességének (?!) tartotta olvasóival e mély vallásosságról tanuskodó szép rajzot megismertetni. Csakhogy későn kelt fel, mert hát 1885-ben már biz ez olvasható volt — magyarul. Jó volna Csopey, vagy Gyulainak beküldeni a „Zala" e számait...

— **Eljegyzés.** Szentkirályi Dezső gyürüsi földbirtokos jegyet váltott Koller Ilona kisasszonynyal, Koller János kéttornyúlaki földbirtokos bájos leányával.

— **Birósági kinevezés.** A király Somogy János zalaegerszegi törvényszéki birót a győri itélő táblához számfölötti biróvá kinevezte.

— **Báró Hornig Károly** veszprémi megyés püspök ur ő méltósága Vajda Ödön zirczi apátot szentszéki ülnökké nevezte.

— **Déli vasut.** Folyó évi szeptember hó 5-én Kisasszony napjának ünnepe alkalmából a déli vasut magyar vonalainak állomásairól Budapestre, Bécs, Fiume, Triest és Velenczébe rendkivül mérsékelt áru menettérti jegyek lesznek kiadva, melyek 14 napig érvényesek és még azon kedvezményt nyujtják, hogy visszajövetkor ezen jegyekkel az utazást kétszer tetszésszerinti különböző állomásokon félbe lehet szakitani. Ezen jegyek kiadására és áraira nézve külön hirdetmények adattak ki, melyekben a vonatok indulási idejükkel fel vannak emlitve, melyekhez ezen rendkivül mérsékelt jegyek érvényesek.

— **A szerelem áldozata.** Renczés Antal bezerédi (Zalam.) lakos kocsis évek óta benső viszonyt folytatott Horvát Örzse leányzóval. A leány anyja, rossz szemmel nézte a viszonyt s ezért az udvarlót kitiltotta a házából. R. nagyon szivére vette a dolgot s minden lehetőt elkövetett, hogy a bősz anyós kemény szivét meglágyitsa. Midőn ez nem sikerült, sőt még a leány is elhidegült iránta, ujabb

---

hogy mindig örömmel voltam közöttetek. Örömmel vettem részt helyes, helytelen mulatozásaitokban. De tudod azt is, hogy szegény jó atyám halála után mily állapotok voltak anyagi dolgaimban. — Az őszi birtok elhanyagolva, részint elzálogositva — készpénz semmi! Ily körülmények között kényszeritve voltam, hogy első tervem szerint, rövid időre bar, — lemondjak a saisonokról, a pesti telelésről, a fürdőkről stb.... Keserü volt a gyógyszer, de csak akarni kellett s le tudtam nyelni. Igy a gyógyulás biztos volt s ma már mint egészben nagy birtokos, — és talán már elmondhatom — e tiz évi remeteségem alatt... egy kissé tőkepénzes is lettem!

— Bravó, s igy most már hiszem, hogy velünk maradsz állandóan. Pompas! Éppen holnap estére egy kitünő estély lesz, az idei saison legfelkapottabb királynőjénél özvegy Bárdy bárónénál. Intézkedem, s holnap délelőtt már az illatos meghivó lakásodon lesz.

— Csalatkozol barátom, ha azt hiszed, hogy most már állandóan itt maradok! Ha megkisérlenél egyszer magad szerezni pénzt, ha utána járnál te is reggeltől estig gazdatisztjeidnek, ha izzadnál, fáradnál, mint én tettem ... egészen másképp itélnél! — Számodra meghozza tiszttartód a pénzt negyedévenként vagy hónaponkint s neked más gondod nincs, minthogy kigondolod, mire miképen költsed el. Én elmondhatom, magam szereztem a pénzt, ismerem, tudom, minő sok verejték hullott érte a szegény ember homlokáról ... s megtanultam becsülni a vagyont; megtanultam szeretni azt az anyaföldet, ó mely mindazt szolgáltatja, a miben mi bővelkedünk.

— Bámulok rajtad, Jenő! de bár megvallom, szép és igaz lehet mindez, mégis természet kell hozzá!

— Igen természet, melyet a szokás által igen könnyen magunkévá tehetünk! Próbáld meg csak Béla, s meglásd, egész más szemüvegen át nézed ezt a világot!

— Köszönöm, jó tanácsaidat Jenőm, de egyelőre még nem élek vele ... Söt — jó proféta legyek — még te is le teszed egyszer ezt a szemüveget!!... Igy hát az estélyből sem lesz semmi?

— De oda elmegyek, mivel pár napot közöttetek szándékozom tölteni, ha ugyan bevezetsz királynőd trónja elé!?

— Oh barátom, királynőm?! Mindnyájunknak királynője ő, büszke királynője, ki senkihez sem ereszkedik le. Nézd ott azt a csapat „jó fiut", mind kész tüzbe menni egy mosolyáért.

— De hát ki ez a bájos tündércsillag, ki igy tud igézni? mikor tünt fel? — kérdé Jenő mosolyogva.

— Tündér, bájos tündércsillag, igen! Persze, te már nem emlékezel reá, — rég medve-odudban voltál, midőn az öreg Bárdy tábornok aszott szive hő szerelemre gyuladt a 18 éves szép Laky Gizella, egy igen jómódu kereskedő egyetlen leánya iránt.

Gizella bizonyosan nem szive sugalata szerint, hanem inkább az öreg tábornok milliói és bárói koronájáról leragyogó gyémántok csillogása által elvakitva kezét nyujtá elaggott kérőjének és rövid idő mulva a legnagyobb csendben egybekeltek. Két évig hü élettárs volt, mialatt a köszvényes bántalmaktól ideges öreg férjének szeszélyeit mint egy martyr szótlanul türte. — Társaságokban csak a legritkábban jelent meg, akkor is mindig mint példás, hü feleség, férje minden legcsekélyebb óhaját örömmel teljesitette. Házat nem tartottak ... De az öreg báró sem kerülhetvén ki a minden embernek előirt sorsot, — egy utolsó nagy idegroham után özvegyen hagyta a főváros legszebb asszonyát. A gyászév elmult, — a kis asszony is beleunt az örökös siránkozásba s igy az idei saisonban megnyitotta termeit a nagy világ előtt, s ma már ... övé az elsőség, — ő a saison csillaga ...

— Ez érdekes! De mond csak Bélám, még nem választott a szép özvegy magának jövendőbelit? Mert alig hiszem, hogy örökösen hordani akarná az özvegyi fátyolt?!

— Választani?! Oh látszik, hogy nem ismered bárónét! Egy hajszálnyival sem közeledik jobban az egyikhez, mint a másikhoz; egyetlen kis mosolylyal sem ajándékoz többet másnak, mint nekem. Ő müvésznő — müvészettel üzi hóditásait... és tudja nagyon jól, hogy mindenki meghódol előtte .... Söt tovább megyek! Azt mondom Jenő, hogy holnapután már te sem fogsz ily közönynyel beszélni róla! Csak egyszer lásd meg őt!

— Oh ne félts engem Bélám, — szólt felkaczagva Jenő, — keményebb ostromokat álltam én ki már, hogysem két villogó tüzes szempár előtt leraknám a fegyvert. Biztositlak....

— Semmi biztositék, mig az estélynek vége nem lesz.

— No jól van hát, ne beszéljünk többé erről. Holnap nálad leszek s onnét repülhetünk a szép csillaghoz. Azaz én nem repülök, mert nekem a szerelem még nem adott szárnyakat; én majd csak mint a földnek anyagias fia ... foglak követni. Isten veled, — mondá távozásra készen, — szervusztok fiuk!

— Szervusz Jenő, szervusz, kiállták a vig czimborák, kik távozta után is egykedvüen folytatták játékaikat.

Jenő lakására ment, nem is gondolva a beszéltekre, foglalkozott elvégzendő ügyeivel.

Másnap, midőn az óra mutató lassan haladva délfelé közeledett, Jenő pontosan megjelent Lányi Béla elegánsan berendezett garson lakásán.

Béla Jenőnek iskolatársa s később tiszttársa volt a hadseregnél. Kilépésük is együtt történt. Olyan fiatal ember, a kiről elszokták mondani, hogy a „legjobb gyerek" a világon. Mindenki szerette. A csinos külső mellett egyenes, határozott jellemü, víg kedélyü ember, minden társaságnak kedvencze volt. Nagy birtokait az alföldön egy távoli rokona felügyelete alatt saját gazdatisztjei kezelték s ő csak ritkán, leginkább vadászott.

Rendesen a fővárosban lakott s mint ő maga szokta mondani, Pest önélküle meg sem lehetne. Most éppen az „Achilles sport lapot forgatja, midőn az előszobából Jenő hangja hallatszott be, ki az inastól kérdezősködött ura honnlétéről.

— Ez szép tőled édes Jenőm, — szólt a belépőhöz Béla, — hogy igéretedhez hiven, pontosan eljöttél! foglalj kérlek helyet! Néhány percz mulva elő áll fogatom s indulhatunk.

— Már csakugyan kiváncsivá tettél, — szólt egy kis szőnyeggel leboritott kerevetre ledőlve Jenő, — szinte félni kezdek, látva lázas és gondos felkészülődésedet, hogy én magamra édes keveset adva, nem nyerendem meg királynőtök kegyeit ....

— Mindig ez a gunyos hang?! Jenő, Jenő ezt az egykedvüségedet el ne veszitsd ám a megismerkedésed után! Mert tudd meg, hogy ha a szép Gizella észre veszi, hogy nem igen méltányolod fölényét és bájait ... elkészülhetsz a legerősebb ostromokra is! Ő nagyon hiú kis asszonyka ám, s a mi fő igen érti a hóditás mesterségét! Nem is hiszem, hogy öreg férje oldalánál, még speczialisan ne tanulmányozta volna a férfi sziveket s az azokhoz vezető legbiztosabb utat! Mondom Jenő vigyázz!

— Ezeket Lányi oly komolyan és az ismert világfihoz legkevésbé sem illő páthossal mondta el, hogy Jenő nem állhatta meg, hogy egy jó izü kaczajban ki ne törjön.

— Béla te szerelmes vén ficzkó, no még igy sem hallottalak szavalni!

Béla pedig már-már neheztelni is kezdett volna, de Jenő ugy össze-vissza forgatta széles jó kedvében, hogy Béla inkább a gondosan vasalt hófehér ingét védte az összegyürődés eshetőségére és e közben a neheztelésről egészen megfeledkezett....

* * *

A toilette készen van már. Az ébenfekete hajba még egy halvány rózsát tüz — s azután még egy utolsó hosszu szemlét tart a nagy állótükör előtt és özv. Bárdy bárónő, Budapest legszebb asszonya az elfogadásokra teljesen elkészült.

Gyönyörü fekete haja, melynél csak ragyogó szemei voltak feketébbek — elegánsan magasra volt fésülve, s igy a félig kikeritett ruhában egész szépségében mutatá a plasztikusan szabályos hófehér nyakat. Szép, karcsu termete pedig még inkább emelé a kellemes hatást, melyet megjelenése mindekire okoz.

(Folytatás köv.)

Emlékezés X. Y.-ra.

Talány marad az örökké előttem,
Hogy te az életet miért dobtad el?
Oh! mennyit gondolkoztam s tépelődtem
S mi nyomra vinne nincsen semmi jel.

Nincs egy pont életedben, mi rávallana
E szörnyü tettre bárhogy kutatom;
Mi lelked egyensulyát megzavarta,
S mitől megrendült ott minden atom.

Megáll az ész, elhül belé a lélek,
Megoldani e kérdést mint lehet?
Szivedbe miként került a méreg,
A mely megölte benn' az életet?!

Tán elsötétült lelked pillanatra,
S ugy szülemlett e rémes gondolat?
Nincs, nincs senki ki erre választ adna,
Rejtély az — és örökké az marad.

ZAKÁL ZSIGMOND.

kisérletet tett, minthogy azonban könyörgésére nem hajtottak, az udvaron egy 2 csövü pisztolylyal mellbe lötte magát s azonnal meghalt.

— **Megélénkült** városunk szept. első napjaiban, az aranyos ifjuság az uj tanév megérkeztével seregesen ostromolta a könyves boltokat. Jöttek-mentek vidoran, életkedv pezsgett ereikben.

— **Gelsén** a mult hó 29-én töltötték be Svastics főszolgabiró ur elnöklete alatt a tanitói állomást, melylyel a kántorság is egybe van kapcsolva. Tizenhét pályázó közül Selmeczy Imre nádasd-ladányi tanitó választatott meg, Konkolyi 3 szavazata ellenében. — Kiskomáromi tanitóvá ifj. Sáringer Károly választatott meg, ki már el is foglalta állomását. — Keller József zala-tárnoki tanitóvá választatott, ki állását szintén már elfoglalta.

— **Lólopás.** kis-kanizsai lakos istállójából f. szeptember hó 1-re virradóra 2 lovat ellopták. Kis reggel a lovaknak csak hült helyét találta és a tetteseknek semmi nyoma. A rendőrség még ugyanazon napon széles körben szétküldte a körözö leveleket. Az ellopott lovak leirása egy 7 éves világos pej herélt, bal czombján F bélyeg, a másik szintén 7 éves pej herélt, mindkét lapoczkáján kis fehérség.

— **Bevonul** Nagy-Kanizsára október 6-án 8 heti kiképzésre 400 honvéd póttartalékos és 120 cs. és kir. póttartalékos.

— **A galgóczi** nagy hadgyakorlatról a 48. gyalogezred 3-dik zászlóalja Duka Kálmán alezredes ur vezérlete alatt szeptember 17-én érkezik Nagy-Kanizsára.

— **Honvédségünk**, illetve a 20. m. kir. honvéd gyalogezred szept. 11. Pécsre távozik a nagy gyakorlatokra, honnan szept. 25. tér vissza.

— **Fürdőkből** A lipiki jódfürdőben aug. 13 ig hozzánk küldött 9 dik névsor kimutatás szerint 1880 — Tarcsán 920 — Uj-Tátrafüreden 13 ik kimutatás szerint aug. 20-ig 2592, — Balaton-Füreden 2446, jelentkeztek.

— **Heti biztosok** e héten a Kisdednevelő Egyesület ovodáiban Szukits Nándorné és Löwinger Lajosné választmányi tag urnők.

— **Heti felügyelő** e héten a nagykanizsai önk. tüzoltó-egylet őrtanyáján Jack Ede szakaszparancsnok ur.

— **Meddig használhatjuk a régi bélyegeket?** A bélyegekre vonatkozólag azt rendelte a pénzügyminiszter, hogy az eddigi rózsaszinü és sötétbarna bélyegjegyeket, nem aug. 31-én, hanem csak deczember 31-én vonják ki a forgalomból, mert a készlet még nagy.

— **A szent-gróti országuton** a napokban gyilkosság történt: Sziládi György csendőrt társa. Dvorszki Lajos közcsendőr, a kivel együtt járták be a reájuk bizott patrouille-vonalakat, valami apróság fölött való veszekedés közben úgy lötte hátulról főbe, hogy a szerencsétlen ember egyetlen jajszó nélkül halva rogyott össze. Dvorszki különben maga is olyan súlyos sérülést szenvedett Sziládi részéről, a ki karddal támadott előbb reá, hogy most élet halál közt fekszik. — A szentgróti csendőrörsvezető a vizsgálatot azonnal megindította. Dvorszki a fentebbiekkel ellentétben, a dolgot igy adja elő: Ő meg Sziládi e hó 14-én az őrsről rendes szolgálatra mentek Aranyod, Zalabér és Pakod irányában. Délután 5 óra tájban Pakodra értek s ott betértek egy korcsmába, a hol bort ittak. Azután Zalabérbe mentek, s ott beszólva a biróhoz, folytatták utjokat Szentgrót felé. A faluban Sziládi azt mondta társának, hogy bemegy egy nőismerőséhez. Dvorszki ez ellen tiltakozott és Sziládi, habár zsörtölődve is, folytatta az utat. A veszekedés ugy látszik nem ért véget, mert alig értek a falu végére, Szilárdi odaugrott társához, kikapta ennek kardját és kétszer megvágta Dvorszkit, a ki elájult és reggelig vérében feküdt. Sziládi pedig, nyilván abban a hiszemben, hogy megölte társát, szájába lött ugy, hogy menten meghalt.

— **A zala-szent-gróti** szárnyvonal épitése tényleg már folyamatban van. Az egész vonalat egy sereg napszámos tartja megszállva, szorgalmasan dolgozva a töltéseken, bevágásokon. A vonal, mely a türjei állomásba ágazik alig lesz 5 kilometer hosszu és igy remélni lehet, hogy néhány hét, tán egy hó alatt elkészül az alapmunka: a sineket hamar fölrakhatják és az őszre a szárnyvonalat már a forgalomnak átadhatják.

— **Czégbejegyzések.** Ifj. Wajdits József és Danielisz Lipót Nagy-Kanizsa, könyv- és papirkereskedők. bej. 1891. jul. 30. Scherz Albert, Scherz Richard, Scherz Géza és Engländer Lajos Nagy-Kanizsa. bej. 1891. jun. 18. Darnay Kálmán, Sümegh. vas- és füszerk. bej. 1891. jul. 31.

— **Adományozás.** A balaton-füredi kórház részére következő adományok folytak be: Heuffel Károly 2 frt, Khayli Antal 1 frt, Dr. Kétly Károly 20 frt, dr. Navratil Imre 10 frt, Törzs Kálmán 5 frt, Pfeiffer Géza 1 frt, Visontai Soma 2 frt, Bródy Sándor 2 frt, Krausz József 2 frt, Lichtmann Miksa 1 frt, dr. Kozmei Ferencz 1 frt, Földváry Elemér 5 frt. Összesen 5[illegible] frt.

— **Megyei r. h.** Csáktornyán a pénteki napot is hetivásárnak akarják venni. — Zala-Egerszeg községi pótadója 40 kr. lesz, Keszthelynek 44 kr. — Dr. Grün Gyula bpesti ügyvéd Zala-Egerszegre törvényszéki jegyzővé neveztetett ki. — Zalavárott a diphteritis pusztit. — Megyei állandó választmányi ülések lesznek szept. 16. és 26-án Z.-Egerszegen, a közigazgatási bizottság ülése pedig szept. 15 én tartatik meg. — A nagy-lengyeli iskola alapköve aug. 25-én tétetett le.

— **Hazai r. h.** A délmagyarországi muzeum aug. 29-én nyittatott meg Temesvárott s átadatott a közönség használatára. — A marczali választó kerületben Kund Jenő választatott meg orsz. képviselővé. — A komáromi kiállitást szept. 8 án zárják be. — Friedmann Mór, bpesti izr. főkántor meghalt. — Inczédy László „Lajos napja" czimü emlékkönyvet adott ki. — Ujpesten „Rudolf fogadalmi templom" épitését tervezik. — A szentendrei templom 40—50 ezer frt értékben kiraboltatott. — A szombathelyi közkórházban apáczák teljesitik az ápolónői szolgálatot. — Herteleudy József torontáli főispán meghalt. — A 4 krajczáros rézpénz bevonatik s igy kiesnek a forgalomból. — Dr. Ballagi Mór jeles tudós meghalt. — Utóbbi 12 év alatt hadseregünk 144 millió frtba került. — Az Andrássy uton villamos vonat alkalmaztatik. — Szászvárosban Kossuth névestéjén a fáklyás zene eltiltatott. — A dohánytermelés hazánkban az idén rendkivül kedvező. — A hermaneczi papirgyár napokban ünnepelte 25 éves jubileumát.

— **Külföldi r. h** Lembergben tifuszjárvány dühöng. — New-Yorkban 26 emeletü házat épitenek aczélból. — Reményi Ede Amerikában okt. 19-én kezdi meg hangversenyeit. — A nemzetközi állandó vasuti társulat 1892 ki közgyülését Bpesten tartja meg, most Hamburgban volt megtartva. — Munkácsy Mihály szeptember végén haza jő. — Montenegro fejedelme torokbajban szenved. — Bécsben „Magyar egyetemi Kör" alakul. — Japánban 260 halász a vizbe fult két hajó összeütközése folytán. — Calaisból Budapestre egy amerikai müvészpár velocipeden jött — Oroszországban a lókivitel eltiltatott.

Vegyes.

— **Szállitás.** Lapunk mai számában, valamint a „Pester Loyd", „Budapesti Közlöny" „Nemzet", „Pesti Napló" és „Egyetértésben" közzétett birdetményre — kenyér és zab szállitásra vonatkozólag — felhivjuk a közönség figyelmét. A szállitás: Sopron, Szombathely, Kis-Marton és Nagy-Kanizsa állomásokra 1892. január 1-től—1892. deczember 31-ig terjed. Közelebbi feltételek a cs. és kir. kat. élelmezési raktárnál Sopronban aug. 25-től— szept. 17-ig délelőtt 10—12 óráig betekinthetők.

— **A külföldi pótkávé ártalmassága.** Az utolsó időben különösen a meleg idő alatt mind gyakrabban fordulnak elő az oly esetek, hogy a kávéval élőket a rosszullétnek feltünő jelei lepik meg, mely állapot hosszabb idő alatt rendes gyomorbajjá fajul. Az ez irányban eszközölt vizsgálódások következtében aztán rájöttek, hogy e bajt a külföldi pótkávé használata okozza azért, mert a külföldi gyárosok óriási készletei gyakran egy évig feküsznek raktáron és hosszu ideig vannak uton, mig a vevő kezei közé kerülnek. Tekintve már most, hogy e külföldi pótkávék festék anyagot és szirupot tartalmaznak, a hosszu időn át fekvő anyag ezek következtében erjedésnek indul, mely azonban külsőleg észre nemvehető, hanem csak káros következményeiben, melyek állandó használatnál előbb-utóbb megboszulják magukat. Jól teszi tehát a fogyasztó közönség, ha kerüli ily egészségrontó kotyvalékokat és a helyett jó hazai készitményeket használ. Ezen alkalomból bemutatjuk Szalády Antal ur pótkávé gyárát Budapesten, melynek kitünő termékei számos kiállitáson volt már bemutatva és mindenütt a legnagyobb kitüntetéssel fogadva, ugy szintén is a Temesvári és komáromi kiállitáson jelent meg „Hungária kávé" egészségi és „Szalády-kávé" pótkávéjával, mely gyártmányokat méltán ajánlhatjuk a nagy közönség figyelmébe. Gyárát 1880. évben létesitette Budapesten, kezdetben csak kézi erőre, mig 1885-ben, midőn már a „Hungária-kávé" ezen kitünő különlegesség nagyobb tért hóditott s mind nagyobb kelendőséget ért el, — azt gázerőre — az ujabbkor müszaki kivánalmainak megfelelő gépekkel és eszközökkel ellátva rendezte be. Azóta ezen általa feltalált és gyártott egészségi tápszer „Hungária-kávé", mely az ázsiai kávét teljesen pótolja s a mellett gyomorbajokban is kiváló hatású különlegesség, évről-évre nagyobb elterjedést vett nemcsak a hazában, de a külföldön is ugy, hogy ma már ezen olcsó és hasznos tápszert a haza határain tul is következő helyekre szállitja u. m. Ausztria, Morva, Csehország, Stajer, Tirol, Balkán-tartományok, Olasz, Német, és Oroszországba is. Gyártmányának nagy előnye az, hogy a külföldi kávé árának épen felébe kerül és a mellett nem hogy izgatólag és károsan hatna, mint az ázsiai kávé, de sőt jótékony hatása sok ezer esetben bizonyult be és hirneves orvosok ajánlják azt közhasználatra; más tekintetben pedig alkalmat nyujt a szegényebb sorsuaknak is a kávét, mint tápszert élvezni, tehát ma már egy elismert nagy forgalmu czikk, mely a magyar ipar haladását és életrevalóságát hirdeti. Ujabb időben a külföldről beburczolt különböző nevü pótkávék kiszoritása czéljából „Szalády-kávé" czim alatt pótkávét is gyárt, hogy ipari haladásunkat e téren érvényesitse, de sajnos ez még mindig a kezdet nehézségeivel küzd, mert a nagyközönség e tekintetben igen elfogult és még mindig szivesebben pártolja a külföldi hasonló gyártmányokat; de reménye van hozzá, hogy a közönség közönyét nemsokára lefogja győzni, addig is buzgó kitartással és áldozatkészséggel folytatja a munkát, a hazai ipar előrehaladását czélozza, mint e nemben ma egyedüli gyár Magyarországon. Gyárában a dobozkészitéssel egyesitve foglalkoztat 20—30 munkást. Napieredmény 800—1000 kiló kész áru, melynek nyers anyaga tisztán hazai terményekből áll és nagyrészt oly terményekből, melyek eddigelé ismeretlenek és értéktelenek voltak s egészen kárba vesztek. Igy tehát e téren uttörő, mert egy uj iparágat honositott, miként ezt az 1887-iki Orsz. Iparegyesülettől nyert oklevele is igazolja. Kitüntetései: Budapest 1885. kiállitási nagyérem. Budapest 1887. orsz. iparegyesületi érdem érem. Deés 1887. aranydiszoklevél. Pécs 1888. kiállitási aranyérem, Arad 1890. kiállitási nagyérem és oklevél, Lüttich 1890. aranyérem, Marseille 1890. aranyérem, Bécs 1890. nagy ezüstérem, Brüssel 1891. aranyérem.

— **Birtok adás-vétel,** bérlet és kölcsön közvetités. Löcherer Andor a „Magyar Föld" közgazdasági napilap felelős szerkesztője (Budapest IV. Granátos utcza 1. sz.) több oldalról nyert felhivás folytán, személyes vezetése és felelősége mellett, birtok vételek, eladások, bérletek kötésére és közvetitésére illetve bizományképen való eszközlésére: irodát nyitott, melynek czélja, hogy ezen birtok forgalomnál az illetőknek oly központi szakközeg és támogatás álljon rendelkezésre, hova bizalommal fordulhatnak és ne legyenek ezen üzleteknél Bécsre vagy esetleg önző szenzálokra utalva. Az iroda szakszerü, megbizható gazdai informatiót ad, a feleknek mindenben kezükre jár ez által czéljaik elérésében hathatós támogatásukra leend. Fentartja az érintkezést ugy a hazai, valamint a külföldi tőkepénzesekkel és birtokvásárlókkal, mi által a birtokok kelendőségét és forgalmát élénkiteni törekszik. Az iroda: annuitásokra szóló bankkölcsönöknek kieszközlését esetleg konvertálását is üzletkörébe vonta.

Irodalom.

— **Felhivás előfizetésre!** Századunk, mely az emberszeretet századának szereti magát nevezletni, gazdag korszakalkotó vivmányosság és vele együtt mindazon tényezők, melyek az emberiség boldogitására irányulvák, e században fejlődtek bámulatos magasságig. Csudálatos, hogy épp azon arányban, a melyben a boldogságot elősegitő eszközök tökéletesbültek, hogy ugyanoly, hacsak nem nagyobb arányban sülyedtünk e században az anyagi jólét, a közerkölcsiség tekintetében. Szazadunk legnagyobb tudósai azon fáradtak, hogy a gőzt, a villamosságot az emberiség javára járomba fogják; hogy testünknek minden egyes porczikáját tanulmányozva, ellessék a természettől azt a csudaszert, mely a szervezetünket megrontó betegségekkel győzedelmesen megvivjon. Hiába várjuk azonban azt az Edisont vagy Kochot, a ki feltalálja és odanyujtsa nekünk a szert ama rákfene ellen, mely nem az egyes, hanem egész társadalom testén rágódik, ezt elöléssel fenyegeti: a közerkölcsiség hanyatlása, a pauperismus elleni szert. A pauperismus, századunk e legrémületesebb jelensége napról-napra terjed, beeszi magát a társadalom egészséges testrészeibe. Kiszámithatatlanok e romboló betegség következményei. Pedig a pauperismus gyógyitható betegség! Pauperismus alatt a nyomort, nem a szegénységet értjük. Szegények éltek, a mióta az emberek önfentartásra utalvák; a nyomor századunknak szülöttje. A szegénységnek meg van a maga létjogosultsága, a nyomornak soha! Saját testének megvédésében kell a társadalomnak fegyvert fognia a nyomor ellen. „Az Emberbarát" arra törekszik, hogy kimutassa, mikép támadható meg a nyomor legalaposabban és legsikeresebben. „Az Emberbarát", mely kizárólagosan a humanismus szolgálatába szegődött, egyengetni akarja az utat, melyen az emberszeretet győzedelmesen előrehatoljon. „Az Emberbarát" egyesiteni kivánja mindazokat az erőket, melyek szétforgácsolva eddig is ugyanazon nagy eszme szolgálatában állottak, de csak együttes és czéltudatos működésben képesek az eszmét megvalósitani. „Az Emberbarát" szeptember 20-ától kezdve minden vasárnapon fog megjelenni. Előfizethetni legczélszerübben póstautalványon „Az Emberbarát" kiadóhivatalában Budapesten IV. Magyar-utcza 2. sz. a. Előfizetési ár: egész évre 6 frt, félévre 3 frt. Hogy „Az Emberbarát" nagy és nemes czéljait elérje, jobbára a társadalmon áll, azokon, akikért ifjui tüzzel, férfias erélylyel és a szegényügy alapos tanulmányozása után sikra száll; — azokon áll, akik nagy és nemes eszmékért lelkesülni tudnak, ezeket pártfogásukban részesitik. Budapesten, 1891. évi szeptemberben. „Az Emberbarát" szerkesztősége. Üdvözöljük az életrevaló vállalatot!

— **„Lázban"**, regény irta Lindau Pál. A jeles német regényiró egyszerü, de azért mindvégig megkapó és érdekes mese keretében hü lélektani alapból kiindulva képét adja egy ugy nevezett „tiltott" szerelemnek. Osterode tanár, egy nagyhirü tudós egy év előtt nőül vett egy fiatal leányt, akit tudománya miatt elhanyagol. Midőn össcse, Willern Richard Berlinbe jön, meglátja ezt az elhagyatottságában kétszeresen bájos nőt és mindkettőjökben lángra kap a „szikra" A szenvedély ellenállhatatlan erővel vonzza őket bűvkörébe, s meghódolnak neki. De Willern Richard nem bírja el a tudatot, hogy megcsalta jóltevőjét és belehal. Lázálmában elárulja féltve őrzött titkát nagybátyjának és ezt követve a „tue la" elvét, megöli nejét. Egy segéde Schlemm János, hogy megkeritse magának Osterode utolsó nagy művét, őrültnek jelenteti ki a hires tanárt, aki aztán még sokáig él magányban és kerülve az emberektől. A mesteri lélektani rossz mindvégig dicséretére válik Lindau jeles tollának. A kitüno munkát Tábori Róbert forditotta sikerülten és megjelent a Singer és Wolfner-féle „Egyetemes Regénytárban" mint a vállalat IV. évfolyamának 18. kötete. Ára igen csinos piros egész vászonkötésben 50 kr.

— **Az „Olvasó Kör"** szépirodalmi regény-folyóirat rendkivüli folyamában megjelent „A világhóditó I. Nagy Napoleon szerencséje és vége" czimü történeti regény 5 dik füzete, melyet Bársony V. István fordit zamatos magyarsággal. Ára 25 kr. Előfizetők külön kedvezményben részesülnek. Szerkeszti Fülöp György. Bpest, Páva-utcza 13. sz. Hova az előfizetési pénzek is intézendők.

— **„Magyar Szénujság".** A szénipar és kereskedelem érdekeltjei számára dr. Roder Ernő szerkesztése mellett időszaki folyóirat indult meg. Az előttünk levő első két szám komoly törekvésre és jártasságra vall. A havonkint háromszor megjelenő lap ára egy évre 6 frt.

— **„Községi pénzügytan"** czimü elméleti és gyakorlati kézi könyvre nyit megrendelést Hegedüs János Nagy-Becskereken, mely a legujabb törvények, rendeletek és a m. kir. minisztériumnak 1867 től a legutóbbi időig közzétett elvi jelenteségü konkrét határozatainak az alapján igen gazdag tartalommal van feldolgozva. Ára 2 frttól 4 frtig terjed.

Közgazdaság.

Piaczi árak.

— Kaposvárott: 11.50—12 Rozs 9.50. Árpa 7—9 Zab 6. Kukoricza 7 forint.

— Szombathely: 10 30—60. Rozs 9.50—90. Zab 6.30—7.50. Árpa 5.90—6 20.

— Mohács: Buza 10.20 Kétszeres 9.50. Rozs 9.20. Árpa 3. Zab 5 30. Kukoricza 5.50.

— Veszprém: Buza 10.60—11. Rozs 9. Árpa 6.50—7.80. Kukoricza 7.—7.20.

— Muraszombat: Buza 9.60—10. Rozs 8.—8.50. Zab 5.-50. Kukoricza. 7.

— Regede: Buza 10.50. Rozs 9.25. Zab 5.80. Árpa 6.

— Pápa: Buza 10.20—80. Rozs 9 20—80. Árpa 5.80—7 20. Zab 5.40—80. Kukoricza 6—6 60.

— Székesfehérvárott: Buza 10.50—80. Rozs 9.70—80. Árpa. 5.—7. — Zab 5.—5.20. Kukoricza 6.80—7.

A gabonaüzletről.

Nagy-Kanizsa, 1891. szept. 4-én.

A bécsi gabonavásár kevés mozgalmat okozott a gabonaüzlet menetében. A világ ez idei terméséről fölolvasott jelentések a várakozásnál kedvezőbbek voltak s a fogyasztás megnyugvást talált azon tudatban, hogy a termés nem igen maradott a szükséglet mögött. A külföld tartózkodóbb lett, minek következtében áraink lanyhább irányzatot vettek. Csak az utolsó napokban birták aggasztó politikai hirek a budapesti és bécsi tőzsdéket kedvezőbb vételkedőre inditani. Mai helybeni jegyzéseink: buza 10 frt 25—40. rozs 9 frt 60—80, árpa 6 frt 50, zab 5 frt 25—50, fehér bab 7 frt 25—50 kr.

Szerk. üzenet.

— S. Zs. Mindkettő meg van még. Örömmel nézünk a találka elé.

— N. M. Egyiknek sem tudjuk hollétét. D—y Afrikában van ismét valószinüleg. Másikra nézve nem áll, egy kis életjelt az időben lehetett volna adni. Most az ügy ott van szomszédságában.

— M. A. Azonnal teljesitettük.

— Sopron. Intézkedtünk.

— Gy. „Tavaszszal". Őszben is szivesen fogadjuk a szép tavaszt, kivált annak ily bájos dalát.

— C. Szaba Mély részvéttel vettük a szomoru hirt.

— „Tuba Vicza" és „A tihanyi visszhang" cz. szép költemények megérkeztek

— Gleichenberg. Nem közöljük

— Többeknek. Nem avatkozunk bele Komócsynak igaza van. Aki Kossuthot sérti, az szivében hordja a hazaárulás csiráit

Ki nyert?

Huzás aug. 29-én.
Bécs: 76 82 52 12 42.
Grácz: 39 16 9 72 73.
Huzás szept. 2-án.
Brünn: 59 28 34 86. 8.

Nyilttér.*)

Tiszta selyem nyomott Foulardok meterenkint frt 1 20 krtól frt 4 65 krrig (körülbelül 450 különféle minőségben) — házhoz szállit vám- és bérmentesen darab számra és egész ruháknak valót Henneberg G gyári raktára (cs. és kir. udvari szállitó) Zürich Minták forduló postával. Levelekre Svaiczba 10 kros bélyeg ragasztandó.

Nehézkór (epilepsie) gyógyitható, visszaesés nélkül. Ezrek bizonyitják a tudomány ezen csodálatos sikerét. Részletes tudósitások válasz-bélyeggel intézendők: „Office Sanitas" Paris 57 Boulevard de Strassbourg.

Tekintetes HIRSCHLER ÖDÖN urnak
Helyben

Tudomásomra jutott, hogy Uraságod a mult heti „Zalai Közlöny" nyilttérében megjelent czikkemért sajtópert szándékozik ellenem inditani; őszintén megvallom, hogy véges emberi eszemmel nem tudom felfogni, mennyiben képez fent emlitett czikkem sajtó vétséget; minthogy azonban én a 6 frt 50 krt mai napig sem kaptam meg, Uraságod jóbarátai és a közvélemény itéletére bizom azon eljárás minősitését, hogy én a kereskedelmi és iparcasinóért fizettem a házbért, Ön pedig, mint ugyanannak az egyesületnek megboldogult elnöke ahelyett, hogy azt nekem az egyesülettől a pénz kiséretében kapott megbizatása értelmében vissza adná, privát czéljaira felhasználja.

Én azonban ezennel kijelentem, hogy ezen összegért nem perlem hanem nyilvánosan is felajánlom a helybeli tüzoltó egyesületnek azzal a kéréssel, miszerint ez utóbbi engem a pénz felvételéről értesiteni szíveskedjék.

HERCZEG SÁNDOR

(Beküldetett.)

Habsburg szalloda első rangu — Habsburg kávéház központi fekvés
BÉCS
I. Rothenthurmstrasse 24.
nagyszerü látnivaló
müvészi berendezés.
Hires müvészek festményei és szobrai.
Mérsékelt árak.

Nagy-Kanizsától egy órányira fekvö Nagy-Récse községben korcsmai czélra igen előnyösen használható szilárd anyagból (tégla) épült, eddig is korcsmául szolgált, 16 öl hosszu ház, vágóhid, jégverem, nagy vendég-istálló, félszer, szivatyus kut, 2½ hold belsőséggel, s ehhez tartozó fél telek külsőség, szabadkézből eladó. esetleg 1892. január 1-től bérbe vehető. Értekezhetni a tulajdonosnál Nagy-Kanizsán Vörösmarthy u. 423./319. sz. alatt.

*) E rovat alatt közlöttekért [illegible]

Felelős szerkesztő és kiadó:
BÁTORFI LAJOS.

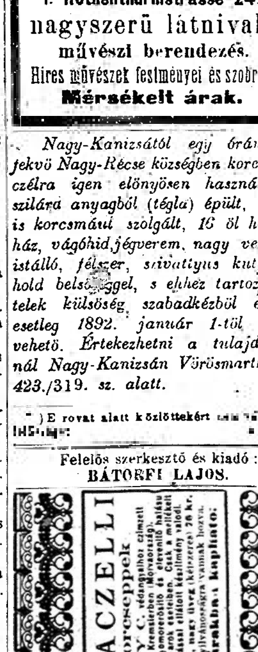

NAGY-KANIZSA. 1891. szeptember 12-én. 37-ik szám. Harminczadik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . . 5 frt — —
fél évre . . . . 2 frt 50 kr.
negyedévre . . . 1 frt25 kr.
Egyes szám 10 kr.

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 7, másodszor 6, s minden további sorért 5 kr.

NYILTTÉRBEN
petit soronként 10 krért vétetnek fel. Kincstári illeték minden egyes hirdetésért 30 kr fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi és anyagi részét illető minden közlemény **Bátorfi Lajos** szerkesztő-kiadó nevére czimzetten **Nagy-Kanizsára** bérmentve intézendők

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek

A nagy-kanizsai „Kereskedelmi Iparbank“, a „n.-kanizsai önkéntes tüzoltó-egylet“, a nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület“, a „nagy-kanizsai tanitói járáskör“, a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet“, a „nagy-kanizsai izr. jótékony nőegylet“, a „szegények tápintézete“, a „katonai hadastyán egylet“ a „soproni kereskedelmi iparkamara“ nagy-kanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

A falusi iskolákról.

E lap hasábjain már egy alkalommal értekeztünk e tárgyról; nevezetesen kimutattuk azt, hogy nagyrészt a polgári adminisztráczió büne az, hogy a falusi iskolák nem képesek a népoktatási törvények intencziójának megfelelőleg a kivánt eredményt felmutatni. Mint akkor is mondottuk, kétségtelenül igaz, hogy a polg. közigazgatás — talán igénybe véve ezer meg ezer oldalról — a népoktatás ügyét mostoha gyermekének tekintvén, nem sok anyagi és erkölcsi támogatásban részesiti a hivatott közegeket az iskola kérdésében; nem nyujt kellő támogatást a népoktatási törvények, a miniszteri, esetleg vármegyei utasitások, tanfelügyelői rendeletek végrehajtásában.

Az iskolamulasztókkal szemben tanusitott lanyha eljárás az elkeseredésig viszi a tanitókat, minek természetes következménye, hogy megunva a sok hiába való munkát, ők is lanyhán veszik s a törvényszabta két hét helyett minden harmadik, negyedik hónapban mutatnak ki egynéhányat a formalitás kedvéért. Hogy ez lényeges mulasztás, senki sem tagadhatja.

De nem csupán ez a baj, vannak még egyéb miseriák is, melyek a falusi iskolák sikeres működését lehetetlenitik. Szomoru, de kétségtelen tény, hogy igen sok helyen a községi elöljáróság, — jegyző és biró, — sokszor tájékozatlanságból, néha rosszakaratból, néha a pap vagy a tanitóval való viszálykodásból olyan intézkedéseket foganatosit, a melyek jogtalanok és helytelenek, s a melyek mindig a jó ügy rovására történnek; vagy ellenkezőleg éppen nem, vagy fölületesen teljesiti ama kötelmeket, melyeket a népoktatási törvények hatáskörébe helyeznek. Más szóval: nem működik karöltve az iskolaszékkel a jó ügy érdekében, hanem vagy nemtörődömségből, vagy mellékes privát érdekekből ennek kárára lenni nem tartja lelkiismeretlenségnek.

Lássunk concret eseteket.

Előre bocsátom, hogy mindig a felekezeti iskolákról leszen szó és nem az ugynevezett közös iskolákról.

A népoktatási törvény világosan meghagyja: r. t. városokban a polgármester megbizottja, kisebb városokban, községekben a jegyzők, — esetleg segédjegyző tartozik minden év tavaszán házról-házra járva a tanköteleseket összeirni. Az összeirásért egyedül a törvény által megbizott eme közegek felelősek, ugy, hogy semmi esetre sem engedhető meg, miszerint az összeirást, más idegen közegek, vagy talán szolgaszemélyzet teljesitsék. S mi történik? Városokról nem szólunk, mert ott nem vagyunk ismerősek a helyzettel. A legtöbb községben a jegyző átir a tanitónak, s felkéri, miszerint az iskola kötelezetteket irja össze s neki haladék nélkül küldje be. Másutt, a hol igen jó viszonyban van a lelkészszel, őt kéri fel, hogy az anyakönyv nyomán állitsa össze a lajstromot.

Kétségtelenül ez volna a legegyszerübb és legkönnyebb módja a dolognak. Ámde ez a mód ép oly törvénytelen, mint helytelen Ugyanis a törvény határozottan a jegyzőt teszi felelőssé az összeirás helyességeért, s elrendeli, hogy az összeirást ő teljesitse. Már most kérem, legalább is nagy könnyelmüség, s a törvény valóságos arczulcsapása egy más által teljesitett munkát sajátjának vallani, s érte a felelősséget elvállalni, holott legkevésbé sem lehet biztos annak correct voltáról. Tudok világos esetet egy községben, hol a jegyző a kisbiróval s egy elöljáróval szokta eszközöltetni az összeirást; s azok csak ugy gondolomformán, az elöljáró lakásán pohár közben irták össze a lajstromot, minek következménye az lön, hogy abba már rég meghalt gyermekeket is felvettek, másokat meg kihagytak, s igy természetesen a tanitó által készitett — lelkiismeretesen készitett — statisztikai kimutatás nem vágott össze a jegyző által készitett kimutatással.

De ez az eljárás helytelen is. Az anyakönyvi kivonat semmi esetre sem lehet hiteles forrása a tankötelesek lajstromának; mert az anyakönyv csak azon gyermekek nevét tünteti fel, a melyek az illető községben születtek. Ámde akárhány eset van reá, hogy egyes családok időközben elszármaznak a községből, és ismét egyesek beszármaznak, pl. iparosok, gyári munkások, cselédek stb. Nos, már most ki tartozik ezeknek családi állapotáról tudomással birni? S ki felelős arról, hogy czeknek gyermekei a törvényszabta időben iskolába járjanak? Bizonyára nem a plébános, sem a tanitó, hanem a községi elöljáróság, mely a törvény értelmében minden év tavaszán házról-házra járva tartozik az összeirást eszközölni.

Tekintsünk csak egy kicsit még odább. A rendelet igy szól: „Köteleztetnek ugyancsak a r. t. városok polgármesterei, s a községek elöljárói, illetőleg jegyző és biró, hogy az összeirás második példányát a helybeli iskolaszéknek a tanév megkezdése előtt két hónappal, vagyis julius hó 1-ig, különbeni felelősség terhe mellett, átszolgáltassák.“ És mit látunk? akárhány iskolaszéki elnök ajkairól hallottam a panaszt, hogy az elöljáróság e kérdéses összeirási lajstromot csak augusztus hó végén küldi be. Nomina sunt odiosa, — ismerek egy nagy községet, hol az iskolaszéki elnök nem birja kivinni, miszerint e kérdéses lajstromot időben kezéhez kapja, hanem mint az idén is aug. 25-én, s másnap már az elöljáróság kidoboltatja szeptember 1-ére az iskola megnyitását.

No ez nem járja, ez szerintünk jogtalan és oktalan eljárás. Mert először is a törvény szerint két hónappal előbb tartozik az összeirási lajstromot beküldeni, hogy az esetleges hiányok kipótolhatók legyenek, s másrészről, hogy a tanitó is időben elkészithesse az A), B) és D) jegyü ivek szerint a statisztikai kimutatásokat? de 2) a törvény a földmüveléssel foglalkozó községekben — tehát majdnem mindenütt — megadja az iskolaszéknek azt a jogot, hogy ha a körülmények ugy kivánják, a szorgalmi időt 8 hónapra vonhatja össze. Már most ki a dirigens ebben a dologban? kétségtelenül az iskolaszéki elnök, a plébános, és nem az elöljáróság.

A ki a falusi viszonyokkal ismerős, az nagyon jól tudja, hogy szeptember 1-én absurdum gyermekeket csalni az iskolába, mert még a szülőknek szükségük van reájok; — hetek, sőt hónapok elmulnak, mig teljesen csoportosithatók lesznek. Azért az iskolaszéki elnökök élve a törvényadta joggal, falusi iskolákban rendszerint október 1-én kezdetik meg az előadásokat, s a 8 hónapot betartva, május végén tartják meg a vizsgálatokat. Ez törvényes és jogos eljárás. De olyan törvényt nem ismerünk, mely jogot adna a községi elöljáróságnak a helyi viszonyok figyelembe vétele nélkül, s az iskolaszéki elnök mellőzésével önakaratulag szeptember 1-én megnyittatni az iskolát; a mely eljárás sem nem jogos, sem nem okos.

Az elöljáróság továbbá a rendeletek értelmében köteleztetik a tanév kezdetét megelőzőleg két héttel, s ismételten egy héttel — tehát kétszer — a szokott módon kihirdetni, s tudtára adni a szülőknek, hogy az iskolaév mikor veendi kezdetét. S minek minősitsük az elöljáróságnak amaz eljárását, mely szerint rendesen az iskolaév megkezdése előtt 4—5 nappal egyszer hirdetteti ki? . . .

Ezek mind olyan dolgok, a melyek kicsiségeknek látszanak, de mégis lényegesek; valóságos tünetei ama társadalmi kórnak, mely többé-kevésbé majd minden községben grassál, t. i. a község vezetésére hivatott egyének önzésének, mely először is az érdekek különválását eredményezi, ez pedig szükségképen a közügyek rovására esik.

SOMLYÓTÖVI.

(Folytatása következik.)

Tudnivalók.

— **A belügyministerium** az országgyülés szünetét arra használja fel, hogy előkészitse azt a négy törvényjavaslatot, a mely a közigazgatási reformtörvény 2-ik §-a értelmében egyidejüleg terjesztendő a törvényhozás elé. Az e szakaszban felsorolt javaslatok közül az első három már a visszavont törvényjavaslatban benfoglaltatik: a negyedik az, amely a közigazgatási biráskodásról szól s elkészült a napokban. Előkészitik továbbá a váresok autonomiájára vonatkozó javaslatot és a községi törvényt. Igy tehát a kuriai biráskodásról szóló javaslat már be lévén terjesztve, — az összes közigazgatási javaslatok még ez ülésszakban tárgyait fogják képezhetni a nyilvános diszkussziónak. Ellenben sem a szolgálati pragmatika, sem a fegyelmi törvény nem készül el a jövő országgyülés előtt és természetes, hogy a kuriai biráskodást kivéve, valamennyi javaslat csak jövő ősszel kerülhet bizottsági tárgyalás alá.

— **A vasuti műhelyekben** alkalmazott munkások adója. A pénzügyminiszter, egyetértésben a kereskedelmi miniszterrel, tudomásukra hozta a pénzügyigazgatóságoknak, hogy a vasuti műhelyekben alkalmazott munkások és segédmunkások, habár nem is látvák el kinevezési okmány-

TÁRCZA.

Tavaszszal.

A lég fénylik, suog a lágy szellő,
Aranyosan leng tova a felhő.
Dalol már az enekes kis madár,
Szállingál a sárga cserebogár.

Zöld gyepszőnyeg borit hegyet-völgyet,
Kék ibolya tarkitja a füvet.
Kakuk madár megszólal ha kérded,
Meg is mondja, hogy meddig tart élted.

Minden fűszál, minden virágillat,
Tavaszt hirdet, csak tavaszra mutat.
S a napsugár ragyogva hirdeti:
Hogy a tavaszt melege élteti.

Kikelet volt mikor én születtem,
Tánza tavaszt ugy azért szeretem.
Tizenötször láttam már ébredni,
S mindannyiszor szebbnek kezd tetszeni.

Mintha volnék magam is zöld ága,
Egy szerényen nyiló kis virága.
Együtt érzek madárral, fűszállal,
S megtöltöm kis szobámat vig dallal.

GYÖRFFY ILONA.

Nővérek.

— Beszély —

Irta: **Imrek György.**

(Folytatás.)

Volt valami ebben az asszonyban, ami első pilanatra lebilincselé a szemlélőt. De mégis a behatóbb s figyelmesebben vizsgáló észreveszi, hogy minden ami ő ber[illegible]ge lebilincselő és hóditó — üres mesterkélt szineskedés, hogy az a márványkebel még hidegebb márványszivet takar, melyből az érzést, már fiatal leány korában kiölte a féktelen nagyravágyás és büszkeségördöge.

Már első nevelése az atyai házban olyan volt, a mely nem eredményezhetett mást. A szép kis Gizellának mindenki hódolt, tömjénezett, — sőt kalmár szellemü atyja nem átalotta sokszor fiatal leánya előtt mondogatni, hogy minő jó capitalis az ő kis Gizikéje! — s hogy még meg fogják érni, midőn a Laky Gizellának aranypaszomántos bérruhás inasai lesznek, — fogatján grófi korona ragyog.

Ily körülmények között nem csoda, hogy Gizella benső világából az érzelmek lassankint eltünedeztek s helyöket a rideg — számitóan okoskodó — nagyravágyás foglalta el.

Az ábránd teljesült . . . S bár az öreg Laky meg nem érhette. — Gizella egész készséggel nyujtotta kezét s azzal kő-szivét a 60 éves báró Bárdy tábornoknak..... Öreg férje nemsokára egy másik világba költözött — ezen a világon hagyva fiatal szép özvegyét millióival.

A férj halála után ez idényben lépett először a nyilvánosság elé, s máris mindenki hódol szépsége, bájai s milliói e ött.

Igaz, hogy a nővilág nem igen akarja elfeledni a kis „boltos leányt“, de a férfiak kivétel nélkül hódolnak, s igy a nők is csak titokban, maguk között sugdosnak a régi történetekről . . . .

Ma is éppen elfogadási nap van a Bárdy palotában, — s az estélyt megelőzőleg „tisztelgő“ látogatásokat várja a szép özvegy . . .

— Báró Lányi és Erdőssy Jenő gróf kivánják tiszteletüket tenni, méltóságos asszonyom, — jelenti egy inas a már várakozó bárónénak.

— Vezesse az urakat a kis szalonba és egy pillanatnyi türelmet kérjen nevemben tőlük!

Az inas távozott s a báróné ezt a pillanatnyi késedelmet még egy legutolsó tükörelőtti szemlére használta fel.

A kis szalonban már várt a két jó barát, midőn a szép özvegy megjelent.

Megbocsásson báróné, — szólt Lányi Béla, üdvözölve a ház urnőjét, — de oly szerencsés helyzetbe jutottam, hogy egy ritka vad embert foghattam itt a fővárosban. Im itt van, — siettem vele ide, talán a báróné előtt megszelidül egy kissé!

— Én pedig kedves kötelességemnek tartottam, — mondá Jenő. — hogy midőn rövid időt a fővárosban töltök, tiszteletemet tegyem kegyednél, asszonyom, kiről már e rövid idő alatt is oly sok szépet hallottam.

— Örvendek gróf ur, hogy itt látom, örvendek nagyon már azért is, mivel szalonjainkban az ön nevét olyan Nimródszerü nimbus környezi. Mindenki azt tartja, hogy ön kerüli az embereket, s örökösen a pusztákon s erdőkben kontemplál!

— Azt akarja mondani asszonyom, hogy embergyülölőnek tartanak, — nemde? Pedig nagyon messze állok én a mizantropiától. A kik ismerik falusi magányomat, szintén igazolják állitásomat.

— Akkor hát nagyon idealis? — szólt közbe gyorsan a báróné.

— Ellenkezőleg, én pedig azt hittem, hogy majd realisnak tart ez a kör, melytől megváltam. És én is annak tartom magamat, mert mindent a maga rideg valóságában szoktam venni, s eltekintek mindig az üres idealis meztől!

— No, ha igy beszél a gróf, — szólt kedvesen kaczagva az özvegy, — akkor rögtön visszavonom én is állitásomat.

— És beszélgettek tovább; egész látogatás alatt a báróné vezette a társalgást, szellemesen, érdekesen az ő elegans modorával, ugy, hogy mikor a két jó barát elbucsuzva távozott, — az egyiknek szivében a bámulat a szép özvegy iránt még inkább növekedett, a másik pedig már azon az uton volt, hogy kezdte elismerni a báróné bájait s bár még mindig mosolyogva s könnyedén, de már még sem az zal a szokott gúnynyal jegyzé meg:

— Mégis van ezen a kis asszonykán valami, a mi előtt hódoltok ti mindnyájan seregestől!

. . . .

Az estély is meg volt s fényesen sikerült. Az előkelő és a művész világ csak ugy sürgött-forgott azokban a fényes termekben. Az ember szeme csak ugy káprázott, midőn az egyszerü fekete frakkos férfisereg között feltünt egy-egy fényes, csillogó egyenruha, melynek pazar aranyozásán a csillár vakitó fénye megtörve szórta szét sugarait.

A hölgyek társasága is a legelegansabb, legválogatottabb. Ott ülnek a délszaki növényekkel diszitett fényes teremben — számos apró kis külön kört képezve, ugy, hogy talán egyik kis társaság a másikat észre sem vette! De igy szokott ez a nagyobb estélyek alkalmával történni, s rendesen csak a másnapi vizitteknél kerülnek szóba egyesek, és a kiket az este észre sem látszottak venni, azok másnap már éles kritika alá jönnek.

Legnagyobb kört képez a háziasszony, — a szép özvegy udvara. De mégis ma nem olyan vig, kedélyes, nem viszi oly fesztelen eleganciával a társalgást, — mint máskor szokta. Ma valami elrejtett titkos boszuság ül azokban a szép éjfekete szemekben . . . A hódoló férfiseregből már mindenki mondott valami szépet, valami hizelgőt az est királynőjének, — s mindenki diadal-örömmel, ragyogó arczczal vette, ha a szép asszony elfogadni látszott bókjait, — csak egy ember volt, a ki az elkerülhetetlen első üdvözlés után többé nem kereste fel a szép háziasszony társaságát, csak egy ember nem mondott czifra szavu, sallangós bókokat. És a szép Bárdyné hóditásokhoz szokott szive azért fájt! azokon a villogó fekete szemeken, melyek ahhoz vannak szokva, hogy tekintésük előtt minden férfiu meghódoljon, — azért ül a boszuság borus fellege.

Ma nincs elemében! — mondják a vendégek, nem is sejtve, hogy Erdőssy Jenő gróf közönyössége által van megsértve féktelen hiuságában.

És Jenő? Ő észre sem vette az egész dolgot. A legnagyobb egykedvüséggel járt teremről-teremre, sőt még nem is átalotta Lányinak bevallani, hogy egy kissé még unatkozott is . . . e fényes estélyben . . .

A palota kivilágitott ablakai egyenkint sötétednek el s a vig zene hangjai elhalva, helyet adnak a lassankint előtünő — most még csak sejtelemszerü morajban hallatszó — fővárosi reggeli zajnak.

nyal, de alkalmazásuk állandó jellegü, azon egyénekhez számitandók, akiknek első osztályu kereseti adóját és hadmentességi diját a munkaadók tartoznak megfizetni. A kérdéses egyének szóban forgó tartozásait tehát az illető vasuti műhelyvezetőségeknek kell beszedniök s az állampénztárba beszolgáltatniok. Ehhez képest utasittattak a pénzügyigazgatóságok, hogy az ebbeli adótartozásokat az illető műhelyvezetőségek székhelyein irassák elő s a vezetőségeknek megfizetés czéljából évenkint mutassák ki.

— **Előfizetési és hirdetési** dijak kereskedelmi ügyek. A magy kir. curia határozatilag kimondotta, hogy a kereskedő által megrendelt hirlap és hirlapi hirdetés üzlete folytatásához tartozónak tekintendő lévén, kereskedelmi ügyletet képez, minélfogva a hirlapi vállalat az előfizetési és hirdetési dijakat a kereskedelmi biróság előtte érvényesitheti. — Ezen határozat egy korcsmáros elleni perben hozatott.

— **Uj okmánybélyegek** kerültek forgalomba f. é. szeptember 1-től. A forintos bélyegek kék szinüek, a krajczárosok zöldek, a többi bélyeg fotografiai szinezetüek lesznek.

— **A káros rovarok** ellen való védekezés iránt föltámadt érdeklődésnek természetes következménye, hogy a technika is behatóbban kezd foglalkozni a káros rovarok irtásánál használható eszközök construálásával. A különböző fecskendők, permetezők construálása, rovarirtó vegyi szerek előállitása ujabban erősen kezdi foglalkoztani a szakköröket. Nagyon természetes, hogy e constructiók és különböző vegyszerek nem mind állják ki a komoly kritikát s e tekintetben hangsulyozottan ajánljuk figyelmébe a gazdáknak, hogy mielőtt ily szereknek, illetőleg eszközöknek elég költséggel járó beszerzését eszközölnék, kérjék ki a rovartani állomás szakvéleményét, melynek az ily irányu tanácsadás is hivatalos feladatkörébe vág.

— **Ki lehet ipartestületi elnök?** A kereskedelmi miniszter döntvénye szerint ipartestületi elnök csak iparos lehet.

— **Kontár épitőmesterek** Az engedélyhez nem kötött épitő ipar szabályozása tárgyában fontos miniszteri leirat érkezett a kereskedelmi- és iparkamarákhoz. Mig e rendelet részleteit közölhetnők, addig is meg kell emlitenünk, hogy a Baross kereskedelmi miniszter reformintézkedései között ez nagyon messzeható dolog. Eddig Magyaroszágban, a hol minden ember szeret a saját kunyhójában lakni, majd minden falusi napszámos ember épitőmesternek képzelte magát. Az 1884. XVII. t. cz. nem akarhatott ezekkel kegyetlenül bánni. A nagy sereg kontár épitészt jogainak teljes hatályában hagyta, söt a faragó és tapasztó-segédekre való tekintettel még azt is megengedte, hogy az épitési engedélyhez nem kötött épitkezési munkálatok végzésére, a legkezdetlegesebb képesség mellett is önálló iparjogokat adjanak ki az I. foku iparhatóságok. Ennek a hatása az, hogy az épitési kontárok száma nemhogy apadt volna, söt szaporodott. Igy persze hiábavalók voltak nálunk az épitő-iparosok részére fölállitott, az állam és a városok által nagy költséggel fönntartott tanfolyamok és alsóbb iskolák látogatása is csaknem fölöslegessé vált az épitő-iparos pályára készülőkre, mivel a legtöbb községben nem lévén épitkezési rendszabály, az engedélyhez nem kötött épitő-iparosok egészen a templom épitésig vitték bátorságukat. A miniszter rendelete jövőre megszünteti az engedélyhez nem kötött épitészeti igazolványok kiszolgáltatását s az ilyen iparjogositványokkal birókra nézve megszoritja az eddig üzött korlátlan vállalkozást. „Az épitő mesterségek bármely ágába tartozó munkálatok ezentuli csakis ipar engedély alapján lesznek végezhetők."

CSARNOK.

Hatásos gyógyszer.

(Humoreszk.)

Édes hazánknak vannak még most is — hála Isten! — különösen a felső vidéken olyan irigylendő lakosai, kik közöl a legtöbb csak ugy hirből ismeri a betegséget. E szerencsések közé tartozott a szegény Becskó Ferkó is mindeddig. Egy napon azonban sulyos betegség tünetei kezdtek rajta mutatkozni. Hatalmas étvágya, amiről hires volt s éjjeli nyugalma eltünt. A szegény felesége kétségbe esve nem tudta mit tegyen. Végre is a szomszédok tanácsára elküldött a közeli városba az ottani érdemes orvoshoz dr. Fásli urhoz, ki nemsokára meg is jelent, s fontoskodó arczczal vette vizsgálat alá a beteget. Hallgatta érverését, s azután igy szólt: Nagyon sokat evett, ez a baj. No, hanem majd segitünk a bajon. Rendelek tizenkét pióczát, majd ezek vissza adják egészségét. Ha pedig még ezután sem javulna állapota, ugy küldjön azonnal értem. Szolgája pedig most velem jöhet a városba, s elhozhatja a pióczákat.

A szolga ugy délfelé megjött a pióczákkal. A háziasszony sokáig nézegette az élénk fürge állatokat, s első pillanatban nem tudta mittévő legyen velük, mert nem tudta és nem ismerte a módját, mely szerint a pióczákkal bánni szoktak. — De a beteg állapota nem türt halasztást, azért tehát gyorsan elhatározta magát. — Elsietett a konyhára: tüzet rakott, s a pióczákat forró zsirba helyezte. A szegény állatok nem valami kellemesen érezhették magukat ily szokatlan körülmények közt; mert oly eszeveszett ugrándozást vittek véghez, hogy szinte kiszabadultak a lábasból, s ha az ur Isten e perczben hanggal megáldja őket, bizonyára rémséges orditozást visznek véghez, mely még a legkeményebb, márványszivben is szánalmat ébreszt. Végre is nagy fájdalmak és boszuság közt kilehelték párájukat. Szép pirosra megsültek, hogy gyönyörüség volt rájuk nézni.

Az asszony örömmel vitte be férjének az iny-csiklandó falatokat.

— Egyél apjuk, — szólt vidáman, — az orvos rendelte. Ne haragudj, hogy salátát nem készitettem melléje, mert azt gondoltam, beteg embernek nem lehet az jó. Egyél apjuk.

Ferencz sóhajtva emelkedett föl párnáiról, s Isten neki! Rászánta magát, hogy a különös gyógyszert bevegye.

A pirosra sütött orvosság nem is lehetett valami rossz, mert a beteg rövid idő alatt megette mind a tizenkét darabot, s hogy a gyógyszer hatása annál biztosabb legyen, egy pohár bort is üritett utána. Azzal befelé fordulva ágyában, másnap reggelig aludt. Mikor felébredt, kutyabaja sem volt. Ugy dolgozott, evett, ivott, mint betegsége előtt.

Néhány nap mulva dr. Fásli meglátogatta betegét, de nagy örömére azt már munka mellett találta.

— Ah! — kiáltott fel az orvos — ugy látom, a pióczák segitettek baján.

— Meggyógyultam tőlük, egészségem teljesen helyre állt, felelt Ferkő. De megvallom a 12 drb kissé sok volt

— Hogyan? Ily erős, izmos embernek sok lett volna?

— Igaz, igaz, — felelt Ferkó — hanem az utolsó falatot már csak alig tudtam lenyelni.

A doktor nagy csudálkozva tekint reá.

— Hanem azt elmondhatom — folytatá tovább Ferkó, — hogy a feleségem nagyon gusztusosan készitette el azt az orvosságot. Zsirban piritotta meg mind a tizenkettőt.

— Ah ugy! — Szólott a doktor, alig birva viszsza tartani a nevetést. Azután ön mind megette?

— No persze.

— Okosan cselekedett; — mondá az orvos. — nagyon örülök, hogy ily hamar meg jött töle az egészsége.

KOVÁCS MIKLÓS.

Hirek.

— **Báró Hornig Károly** megyés püspök ur ő méltósága az őszi idényt sümegi kies rezidentiájában tölti. Számosan látogatják.

— **Áthelyezés**. Dr. Vizlendvay Imre zalaegerszegi ügyész, a győri ügyészséghez helyeztetett át.

— **Necrolog**. Özv. Weiller Mórné sz. Gottlieb Irén urnő Nagy-Kanizsán élete 39-dik évében elhunyt. Temetése szept. 3-án nagy részvéttel történt. Két gyermeke maradt: Kálmán és Melánia. Béke hamvain!

— **Egy éj a hullámok közt**. Keszthelyről szeptember hó 6-án reggel 6 órakor 146 tagból álló kiránduló-társaság indult el a „Baross" hajóval Balatonfüredre. Az oda utazás és Balatonfüreden eltöltött idő a legkellemesebben folyt le. De nem igy a visszautazás. Este 6 órakor a legszebb időben, majdnem egészen szélcsendben, hagyta el a „Baross" Balatonfüred kikötőjét, de már egy óra mulva erős szél támadt, mely csakhamar egész viharrá változott át s lapta módjára hajigálták a hullámok az impozáns vizi jármüvet. Az ég teljesen beborult s ugy 8 óra tájban oly setét támadt, hogy a hajókapitánya tekintettel arra is, hogy az iránytüt a villám megrongálta, a szigligeti öbölben horgonyt vetett, hogy a hajó reggel fél 4 óráig minden baj nélkül vesztegélt. A kiránduló társaság reggel fél 6 órakor érkezett meg Keszthelyre. Az utazást, az abban résztvevők — leszámitva az előfordult nagyobb mérvü tengeri betegséget — elég regényesnek tartják.

— **Lapunk** szorgalmas és ügybuzgó főszedője Rosenblatt Dávid ur szeptember 5-én collegái vidám körében ünnepelte betüszedői egy tizedszázados évfordulóját. Bizon bizon, ki a piszkos ólomkatonák rendbeszedésével foglalkozik, hogy a szellem hatalmának szárnyas életet adjon, megérdemli, miszerint továbbra is jó türelmet, ügyszeretettel párosult munkakedvet kivánjunk. Sajátságos öröm a betüszedőnek azon édes öntudata, hogy munkájának gyümölcsét az olvasó közönség oly mohón élvezi Csak azok a sajtóhibák ne volnának, ez üszöge a sajtó terményének!

— **Büvész estély**. Vasárnap e hó 13-án a „Polgári Egylet" nagytermében fényesnek igérkező büvész estély rendeztetik, melyre közönségünk becses figyelmét előre is felhivjuk. Bővebbet a falragaszok hoznak.

— **Uj lap** Zalavármegyében ez idő szerint a 8 dik. Horváth Gyula ügyvéd Zala-Egerszegen október 1-től kezdve havonkinti kétszeri megjelenéssel „Zuhany" czimü élczlapot indit meg, melyet egykor Szombathelyen alapitott. Horváth Gyula a hatvanas évek elején Kanizsaváros monographiáját irta meg s lendületes költeményével üdvözölte Reményi Edét Nagy-Kanizsára érkeztekor. Egyébkint szellemes iró, vállalatához sok szerencsét kivánunk.

— **Szigetvár** hazafias közönsége e hó 7-én tartá meg a magyar Leonidás, a nagy Zrinyi hősi halálának örökös kegyeletü ünnepét. Esti 8 órakor megszólaltak a vár mozsarai, mely után a czigánybanda a „Hymnust" zenditette rá, minek végeztével Duchon Ödön ügyvéd lépett az emelvényre s velős szavakban mondá el ügyesen összeállitott hazafias emlékbeszédét. A megható beszédet egetrázó „éljen" követte, mely után fölhangzott a „Hazádnak rendületlenül." Esti 9 órakor az olvasóegylet helyiségében tánczmulatság volt, mely jól sikerült. Másnap reggel 9 órakor a szokásos rekviemre gyültek az ájtatos hivek, hol a szigetvári dalárda Kopetzky Antal vezénylete mellett énekelt. Az ünnepélynek az egyházi beszéd képezte fénypontját. A szépen kidolgozott beszédet Nagy-Kanizsa város szülöttje, Plander Ödön áldozár tartotta. Legyen áldott a szigetvári vértanu és bajtársainak dicsőült emléke!

— **Király Ferencz** honvédhuszár főhadnagy sirja fölé Keszthelyen rokoni és baráti kegyeletből igen diszes siremlék állittatott fel; a 36 éves korában elhunyt ifju sirja is az emléklaphoz méltólag a napokban felemelve lesz.

— **Erdőgondnoksági** hivatalt állitott fel a kormány Nagy-Kanizsán, irodája a Csengery-utczai izr. iskola melletti emeletes házban van.

— **Beirási statisztika** A n.-kanizsai I—V. ker. közs. elemi népiskolákba beiratkozott: aug. 30-án 62, 31-én 254, szept. 1-én 294, 2-án 251, 3 án 221, 4 én 104, 5-én 94, 6-án 30, 7—10 éig 95 s a felső leányiskolába 86 tanuló, összesen: 1491 tanuló. Ebből fiu 730, leány 761. Vallásra nézve 1370 róm. kath., 90 izr. és 31 evang.

— **Öngyilkossági kisérlet**. Kronpacher István vendéglős e hó 5 én déli fél egy órakor egy 6 mm. átmérőjü forgópisztolylyal mellébe lőtt. A golyó nemesebb részeket nem sértett meg s igy a seb nem életveszélyes. Kronpacher — mint keszthelyi tudósitónk irja, 8 án már minden baj nélkül sétált Keszthelyen.

— **Masiroznak a katonák.** A Keszthelyen állomásozó 8-ik honvédhuszár ezred 2-ik oszt. két százada aug. hó 31-én Czeglédre, — a vissza maradt egy század pedig e hó 10-én Pécsre távozott az őszi hadgyakorlatokra.

— **Somlyóról** irják lapunknak, hogy a peronospora erősen grasszál a szőlőhegyen, nagyon gyenge szüretre van kilátás.

— **A sümegvidéki** gazdakör által a f. hó 6. és 7-ikére tervezett terménykiállitás és szántóverseny, a rossz termés és a vidéken az igavonó állatok között uralkodó ragályos száj- és körömfájás miatt nem tartatott meg.

— **Fürdőkből**. A daruvári fürdőben, hozzánk küldött 3-ik kimutatás szerint aug. 20-ig 2050. — A lipiki jódfürdőben aug. 28 ig 2025. — Uj-Tátrafüreden 2821. — Balaton-Füreden 2569 fürdővendég jelentkezett.

— **Heti biztosok** e héten a „Kisdednevelő Egyesület" ovodáiban Schmidt Frigyesné és Pálfy Alajosné választmányi tag úrnők.

— **Heti felügyelő** az önk. tüzoltó egylet őrtanyáján e héten Schavel János szertárnok ur.

— **Egykis csillagászat**. Szeptember havának csillagászati adatait a következőkben foglaljuk össze: szeptember elejétől kezdve 5 óra 13 perczkor kél és 6 óra 47 perczkor nyugszik a nap a látóha-

---

Bárdyné idegesen szórta le magáról ékszereit és estélyi toilettjét s pongyolát öltve elküldé komornáját.

— Már ez mégis boszantó! — susogá, midőn egyedül maradt. — Előttem az egész világ elismeréssel bókol, versenyeznek egy tekintetemért . . . . és ez a falusi vaczkából ide cseppent mogorva ember semmibe sem vesz.

Villogó szemeiből a boszuság sugarait lövelve vetette magát pamlagra a hiuságban ily érzékenyen megsértődött kaczér nő . . . s terveket kovácsolt, hogyan lehetne Erdőssyn boszut állani . . .

A nap már jó magasra emelkedett a paloták fölé, — s a reggeli moraj már-már hatalmas boulevardi lármává változott, melyből a lóvonatok éles sipja s a vágtató fiakkerek durva kiáltásai élénken kiváltak.

Minden a pezsgő délelőtti életre mutatott. A szép Bárdyné halavány arczczal, az álmatlanságtól bágyadt szemekkel nyitotta fel ajtaját s csengetett komornájának, hogy felöltözhessék.

— Még nem keresett senki sem? — kérdé a belépő komornától.

— Nem még, asszonyom!

Csak nem lesz annyira udvariatlan, hogy bucsulátogatás nélkül elhagyja a fővárost, — füzte gondolatait tovább a szép halvány arczu nő, mialatt komornája haj fürtjeit rendezte. — Pedig tervem már kész, s ha a kezdet nehézségein tul leszünk . . . akkor már lassankint élvezhetem a boszu édességét . . . . Ne tüzze fel magasra a hajamat . . . . szólt a komornához, — ma egészen sima frizurával akarok megjelenni. Ezt a kék szalagot fonja a hajamba. Igy!

— De asszonyom. — veté ellen félénken a komorna, — hisz régen lejárta már ez a sima hajviselet. Ma legfölebb már csak a „falusi libácskák" viselik igy!

— Én pedig ma igy akarom! Ki szólhat bele az én izlésembe? — Magában pedig azt gondolta, hogy hátha Erdőssy Jenőnek tiz évi remeteskedése alatt az izlése is falusi lett; igy akkor jobban sikra szállhat vele.

Már teljesen felkészülve a fogadásokra, a bárónė a napilapokat nézegette, melyek tegnapi estélyéről mind magasztalólag nyilatkoztak. Már minden apróságon végig szaladt . . . . s midőn türelmetlenül dobta el az utolsót is magától, — látogatókat jelentettek.

Nem csalódott a szép özvegy, mert az inas általi benyujtott ezüst tálczán Erdőssy Jenő gróf névjegyét is ott találta . . . Nem minden izgatottság nélkül lépett az elfogadóba, hol a vendégek már várakoztak reája. Jenőn kivül a német consul nejével és gyermekeivel voltak a látogatók.

A szokott kedélyesség és szellem fegyverével ismét lebilincselte vendégeit, kik bensejükben a legkellemesebb benyomással vettek bucsut a szép özvegytől.

— Nagyon hamar ráunt a fővárosra, gróf, — szólt a német vendégek távozta után Jenőhöz, — hogy ily hamar elhagy bennünket.

— Azt nem mondhatnám asszonyom, hogy reá untam, söt inkább attól félek, hogy nagyon is beleszeretek ebbe a rég nem élvezett életbe s elhatározásom ellenére is elhagynám kedves magányomat.

— De mondja csak, mi vonzza magát falujához? Talán valakinek a szép szemei?

— Oh, nem! Még eddig nem néztem annyira bele egyesek szép szemeibe, hogy ezáltal vonzatva, vagy lekötve lennék.

— De nem tudom másképen megmagyarázni ezt a makacsságot, hogy legalább a saisonra miért nem jön közénk?! Tegnap azt mondta, nem világgyülölő, most meg azt állitja, nem vonzza oda semmi sem. — Igazán gróf ön rejtély!

— Azt nem mondtam, bocsánat, hogy semmi sem vonz. Inkább nagyon is vonz valami . . .

— No hát vallja be mi?

— Az a valami a szép, nagy természet, melynek . . .

— Melynek „lágy ölén" talán még verseket is szokott ön faragni, ha, ha, ha! — kaczagott komikus páthosszal szavalva e szavakat a báróné!

— Melynek szépségét és nagyszerüségét — javitá ki öt Jenő — önök asszonyom itt a főváros zajában sohasem fogják méltányolni.

— Nem vitázom önnel e pontról, mert látom, hogy ön eltántorithatlan nagy természet imádó.

— A nagy természet előtt nem lehet a sziv érzéketlen.

— No jól van, hagyjuk ezt most már! Hanem egy kérésem volna önhöz, gróf!

— Parancsoljon velem asszonyom!

— Csakugyan elutazik ma?

— Eddigi tervem szerint . . . . igen.

— Azt akartam öntől kérni gróf ur, változtassa meg uti programmját . . . . az én kedvemért.

Jenőt meglepte e nem várt nyilt beszéd, de a gavallér vér felpezsdülve benne — minden habozás nélkül válaszolt:

— Óhaját parancsnak veszem, asszonyom. Maradok.

A szép özvegy arczán egy pillanatra a diadal pirja jelent meg s jókedvüen mondá:

— Ejnye, hát azt sem kérdi miért, mi okból tartóztatom vissza, csak vakon igéri, hogy marad?! Pedig ez még nem is az egész kérésem.

Jenő mondani akart valami udvarias szólamot, de a báróné nem engedte szóhoz jutni.

— De hát most megmondom önnek az indokot is, miért marasztom s akkor feleljen.

— J . . . né barátnőmmel beszélgettünk az estélyen önről. De el ne bizza magát! Látom, hogy ön elvonul s egészen kivonja magát a társaságokból, J . . . né azt mondta, hogy nem hiszi, hogy volna olyan nő, a kinek kedvéért ön tánczolna egyet . . . . Erre én hirtelen azt feleltem, hogy én velem majd tánczolni fog ön . . . Az este ön ugylátszik készakarva került engem, s igy nem volt alkalmam ott rögtön felszólitani a tánczra . . . tehát kénytelen vagyok most, és igy megtenni a felszólitást. Most feleljen hát, marad? . . . . tánczol?!

— Maradok s tánczolok, — felelt egy pillanatnyi habozás után Jenő.

— Bravó! . . . tehát igy szavamnak állhatok, köszönöm gróf.

— De azt előre is kijelentem asszonyom, hogy nyolcz éve nem tánczoltam már! Ezt méltóztassék enyhitő körülménynek beszámitani, ha nagyon ügyetlen leszek

— Oh, csak nem felejtett annyit, hogy ügyetlennek mondhassák! — kiáltott diadalának biztos tudatában a kaczér özvegy.

Jenő felállt, menni készült, mialatt Bárdyné egy vörös szegfüt nyujtott át neki.

— Ezt a kis virágot fogadja, mint előleges jutalmat az igért tánczért.

— Minden esetre emlékként fogom őrizni, — szólt mosolyogva Jenő, — annak emlékeül, hogy a tánczot, a melyről régen, komolyan lemondtam, — ujra elkezdtem.

Bárdyné tréfásan utánozva Jenő hangját, bucsuzott el.

— Isten önnel komoly öreg ur . . . a viszontlátásig.

Jenő a lépcsőházban a kis piros szegfüt tüzve gomblyukába — mormogá:

— Gyönyörü, kedves teremtés . . . . csak ne lenne ilyen nagyon is gyönyörü, mert még utóbb szerelmes is leszek bele! Egészen kiforgatja az embert . . . még meg is tánczoltat . . . szinte restellem a dolgot . . .

A szép Bárdyné pedig szobájába vonulva, diadalmasan suttogá:

— Nem is hittem, hogy ilyen könnyen menjen. Büszke Erdőssy, lábaimnál lész nemsokára! . . .

— Tüzze fel Mari a hajamat magasra, — szólt oda a komornának, — már elég volt a falusias viseletből.

. . . .

Este, midőn Erdőssy a casinóban megjelent, a legnagyobb bámulatra ragadta az ott egybegyült társaságot. Valamennyien körülvették, kiváncsian kérdezgetve, hogy mi lehet az a nagy ok, a miért szilárd elhatározását nem valósitja, — s továbbra is a fővárosban tartja a kikiáltott társaséggyülölőt.

— Közbejött s nem várt események miatt még bizonytalan ideig maradok, — szólt Jenő mosolyogva barátaihoz, kik a valót nem is sejtve, megnyugodtak a feleleten.

Jenőnek a „bizonytalan ideig" való maradása már egy hónapot is megközelitett, de az elutazásról most már ő sem szeretett beszélni.

Bárdynénál az igért tánez beváltása óta mindennapos volt, a legelső hódolói közt foglalván helyet. — A vig társak és az a kör, melyben mozogtak, ugy nyilatkoztak, hogy a szép özvegy teljes kegyével dicsekedhetik. Sokan már a küszöbön levő egybekelésükről is tudtak valami „biztos forrásból" vett hirt ujságolni.

Lányi Béla pedig, — mint a többi udvarló — megadással türte a mellőzést, és inkább örülve annak, hogy igaz jó barátja a boldog választott, lassankint teljesen megfeledkezett a szép Gizella iránt táplált egykori gyengéd érzelmeiről.

(Folytatás köv.)

táron. E hó 23-án reggeli 9 órakor lép a mérleg jegyébe és ez már kezdete az ősznek. Huszonharmadikán a nappal egyenlő hosszuságu az éjszakával és egy hétre rá a nappal rövidülése már nagyon észrevehetővé válik. A hónap utolsó napján 6 óra 2 perczkor kél a nap és 5 óra 29 perczkor nyugszik le. A bolygók közül a Merkur csak félóráig látható. A Venusz teljesen eltünik a szembatárról, a minthogy 18-ától kezdve a napsugarak elhomályositják. Mars bolygót csak a hónap elején pillanthatjuk meg a nyugati égboltozaton. Jupiter azonban e hónap uralkodó csillagzata. Szeptember 5-én lép a nap körébe és egész hónapon át éjjel nappal az égen marad. Szaturnus 13 án már láthatatlanná válik. Kárpótolnak nyomban a bolygókért az álló csillagok. Az ég különös pompában ragyog ilyenkor. A tejut éjszakkeletről nyugat felé vonul és az őszi eget jellemző csillagok felül akarják egymást mulni a ragyogásban.

Kimutatás
a nagy-kanizsai kath. főgymnasiumban 1891/92. tanévben beirt tanulókról.

Osztály	róm. kath.	Izraelita	ev. ref.	ág. ev.	g. n. egy.	Összeg
I	45	15	—	1	—	61
II.	31	15	—	4	—	50
III.	25	9	—	2	—	36
IV.	29	8	1	—	—	38
V.	33	12	—	1	—	46
VI.	24	5	1	—	—	30
VII	16	7	—	—	1	24
VIII	7	7	1	1	—	16
Összes.	210	78	3	9	1	301

Lapunk mai számához van mellékelve helybeli t. közönségünk részére Both Dezső Budapestről érkezett bűvész programmja.

— **Stop-Thief,** az ujonnan feltalált tolvajfogó betörések és tolvajlások ellen kétségtelen a legjobb megóvó szer. Lamberger S. ur Budapesten Terézkörut 4. sz. a. az országos képviseletet átvette, kinek mai hirdetésére tisztelt olvasóink figyelmét különösen felhivjuk.

— **Megyei r. h** Dr. Wenetianer Izor körorvosi minőségben Stridón telepedett le. — Csáktornyán Jeszenszky Dezső szintársulata működik. — Dráva Szent-Ivány ban tanitóvá Sray József választatott meg. — A keszthelyi ipartestület okt. 4 én munkakiállitást rendez. — A sümeghi felső leányiskola tanitójává Horváth Margit k. a. választatott meg.

— **Hazai r. h.** Wekerle és Szilágyi miniszterek belső titkos tanácsossá neveztettek ki. — Baross miniszter a kárbiztositási ügy államositásán buzgólkodik. — Hazánkban 1888-ban 11419 tüzeset fordult elő 12.974.698 frt kárt okozva, megtéritettek a biztositó társulatok 5.516.193 frtot. — Gr. Széchenyi István születésének 100 dik évfordulóját szept. 21-én ünnepelik Nagy-Czenken. — A siófoki zsilip ujraépitése 40 ezer frtba kerül. — „Könyves Kálmán" czimmel uj irodalmi részvénytársaság alakult Bpesten. — Zágrábban okt. 1-én posta- és távirdatanfolyam nyittatik. — Hazánkban 18558 hülye van. — Verhovay napilapja hetilap lett. — Wekerle minisztert Szoboszló város diszpolgárrá választotta. — 5 200.000 frtot kérnek ujra hadi czélra Magyarországtól. — Az országos ipartanácsot Baross miniszter okt. 2-ára hivta össze. — Pap Gábor ref. püspököt a pápai izr. hitközség tiszteletbeli tagjává választotta. — Kalocsai érsekké Schlauch Lőrincz nagyváradi püspök neveztetik ki.

— **Külföldi r. h.** Románia királynéja asthmában szenved. — Az amerikai sertés bevitele Németországba ismét megvan engedve. — A pápa betegségéről szóló aggasztó hirek nem valók. — 100 év alatt a francziák 18.220 szindarabot irtak. — Konstantinapolyban teljes miniszterválság van. — Az oxfordi könyvtár félmillió kötettel bir. — Padhorszky Lajos jeles nyelvész Párisban meghalt. — Bernben szept. 28-án az erkölcsteleu irodalom ellen értekezlet tartatik. — Nagy hadgyakorlat alkalmából Schwarzenauban 3 uralkodó találkozott: királyunk, a német császár és a szász király. — Párisban a jövő évben orosz-nemzeti kiállitás tartatik. — Grevy Gyula volt franczia köztársasági elnök meghalt. — Románia eltiltotta a szegények bevándorlását. — Spanyolországban influenza dul. — 1895-ben Bécs is világkiállitást szándékozik rendezni.

Irodalom.

— **Költemények** czimen egy 14 ivre terjedő kötetet szándékozom a f. év végén kiadni. Tiz év óta részint az irodalmi társaságok felolvasó üléseiről, részint fővárosi szépirodalmi s napi lapokból ismer a müveit nagy közönség, melyhez tisztelettel fordulok, hogy vállalatomat nagybecsü figyelmébe részesiteni méltóztassék. Barátaimat, ismerőseimet s mindazokat, kiktől a magyar költészet támogatást remélhet, bizalommal kérem, hogy kötetem megjelenését előfizetők gyüjtésével elősegiteni s a megrendeléseket f. évi október hó 25-ikéig nevemre czimezve beküldeni sziveskedjenek. A kötetet egy első rangu fővárosi czég állitja ki legdiszesebben. Ára: füzve 1 frt 60 kr, diszkötésben 3 frt. Gyüjtőknek 10 előfizető után tiszteletpéldány. Fényes reményekkel nem áltatom magamat. Jól tudom, hogy korunk anyagias jellemü világában kevesen lelkesülnek eszményekért: de azt is tudom, hogy hevülő lelkemmel a magasztos, a fölemelő iránt nem egyedül vagyok. Vannak, kik velem — ismeretlenül is — ama jól tevő ábrándokért együtt küzdenek, melyek az életszebb, áldóbb utaira vezetnek, s melyek megőrzik a nemesebb vágyak iránt való fogékonyságot a sziv, a lélek számára. Tőlük várom vállalatom felkarolását. Hazafias üdvözlettel Zilah, 1891. szeptember hó 7. Petri Mór, főgimn. r. tanár, a „Szilágy" szerkesztője.

— **Jules Verne** összegyüjtött munkáinak uj és olcsó kiadására vállalkozott Eisler G. budapesti könyvkereskedése. A vállalat első kötete: „Sztrogoff Mihály utazása Moszkvától—Irkutskig" itt fekszik előttünk, és már csak a külső kiállitást véve is tekintetbe, bizvást állithatjuk, hogy a könyv becsületére válik a magyar könyv és kővel nyomtató iparnak. — Oly elterjedésnek és oly általános tetszésnek talán még egy könyv sem örvendett, mint a lángeszü, természettudós és regényiró, Jules Verne munkái. Franczia és német nyelven harmincz-negyven kiadást ért már egy-egy munkája és a mostani gyüjteményes kiadás nálunk is alkalmas arra, hogy mindenki megvehesse, aki egy szép és egy jó könyv megszerzésére kevés pénzt szánhat. Ifjaink csak ugy elolvashatják e könyveket, mint azok, kik már igényesebbek az olvasmányok tekintetében. Jules Verne tolla oly vonzó, hogy az mindenkit leköt és kevés iró van, kinek művei oly tanulságosak és egyuttal kellemesen mulattatók lennének, mint az övéi. Nagy előnye e gyüjteményes vállalatnak az is, hogy az összes munkák forditását egy toll, Zempléni P. Gyula végzi. ki Verne szellemébe behatolván, az eredeti nyelvezet szépségeit hiven adja vissza. — A hétszeres szinnyomatú pompás boritékba füzött kötetek ára 80 kr., diszkötésben 1 frt 20 kr.

Közgazdaság.

A gabonaüzletről.

Nagy-Kanizsa, 1891. szept. 11-én.

Az irányzat változatlanul lanyha, minek folytán a kereslet gyér, kinálat középszerü. Az árak a hét folyamán 40—50 krral csökkentek. Hetivásáraink eléggé látogatottak. Piaczi áraink: buza 9 frt 50—60, rozs 9 frt 20—40, zab 5 frt 40—50, árpa 6 frt 25—7 frt 25, fehér bab 8 frt.

Szerk. üzenet.

— S—i Azonnal felhasználtuk. Helyesen cselekszel, üdvözlet!

— Sümegh. Megkésett. Pénteken este nyomják a lapot s mi szombaton reggel kaptuk.

— Sz. A. Budapest. Elintézzük mielőbb. Mégis csak megnéztük A másik messze van.

— Abaliget. Szives készséggel.

— B. F. Bpest Lapunk rendesen küldetik nyomtatott szalag alatt.

— S. Kaproncza. Teljes örömmel fogadjuk.

— Dr. B. M. Felette sajnáljuk, hogy a komáromi kiállitást, elháríthatlan akadályok miatt, nem látogathattuk meg.

— Sz. S. Budapest. A kérdezett vasárnap utazott Budapestre. Gondoskodásodért hálás köszönet!

— M. Gy. Nem lehetett. Legközelebb.

— K. O. A mint terünk engedi, közöljük.

— P. B. Bpest. Nem birtuk elolvasni s igy nem is használhatjuk.

— K. E. A pénz megérkezett. Ő még csak 17-én jő haza.

— Több levél és kéziratra jövő számunkban válaszolunk.

Nyilttér.*)

Nyilatkozat.

Herczeg Sándor — Szenes Alfréd helybeli lakosnak kedve telik abban, hogy a helyi lapokban saját magával polemizálva személyemet gyanusitja, sértegeti. Én ebbeli passiójában nem háborgatom, hanem elégtételt szerzek magamnak, midőn e végből szombathelyi képviselőmet megbiztam, hogy ellene a sajtóbiróságnál a bünügyi feljelentést tegye meg.

HIRSCHLER ÖDÖN.

Tiszta vér az egészség!
Titkos betegségek, szömörcsök-kiütések, halványság, általános bágyadtság, gyengeség eltünnek egészséges vér mellett. Radikális sikerért kezeskedünk módszerünk használata mellett. Tudakozódásokhoz válaszbélyeg mellékelendő. „Office Sanitas" Paris, 57 Boulevardde Strassbourg. (49)

A hamisitott selyem szövetet felismerhetjük, ha a szövetből egy kis darabkát elégetünk, mi által a hamisitás azonnal kitünik. A valódi selyem ugyanis a meggyujtás után azonnal össze zsugorodik, gyorsan elég, s alig hagy maga után kevés hamut, melynek egészen világos barna szine van. A hamisitott selyem pedig meggyujtás után lassan ég, (mert a szálak egymásután égnek) s égés után sötét barna sok hamut hagy, mely azonban nem zsugorodik össze, mint a valódi selyemé, hanem darabos lesz. Ha a valódi selyem hamuját összedörzsöljük, porrá lesz, mig a hamisitotté nem. A **Henneberg G.** (cs. és kir. gyárraktár) **Zürichben.** Kivánatra küld mindenkinek valódi selyem mintákat, és szállit selyem és más szövetet egész végekben is vám- és postadijmentesen. Levelekre Svájczba 10 kros bélyeg ragasztandó.

(Beküldetett.)

Habsburg szalloda első rangu — Habsburg kávéház központi fekvés
BÉCS
I. Rothenthurmstrasse 24.
nagyszerü látnivaló
művészi berendezés.
Hires művészek festményei és szobrai.
Mérsékelt árak.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Vasuti menetrend.

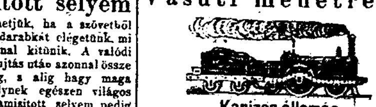

Kanizsa állomás.
Érvényes 1891. junius 1-től.

Irány	Indulás Kanizsáról vonat	óra	percz	idő	Erkezés Kanizsára vonat	óra	percz	idő
Pragerhof	sz. v.	5	18	regg.	gy. v.	5	54	regg.
	sz. v.	2	46	d. u.	sz. v.	1	15	d. u.
	gy. v.	12	36	éjjel	sz. v.	11	38	éjjel
Bécs	sz. v.	6	26	regg.	sz. v.	4	19	regg.
„	sz. v.	2	26	d. u.	sz. v.	1	45	d. u.
Sz. Iván	v. v.	5	31	d. u.	v. v.	8	30	regg.
Bécs	sz. v.	12	44	éjjel	sz. v.	10	26	este
Budapest	gy. v.	6	04	regg.	sz. v.	4	26	regg.
	v. v.	7	31	regg.	sz. v.	1	59	d. u.
	sz. v.	2	21	d. u.	v. v.	10	41	este
	sz v.	12	27	éjjel	gy. v.	12	26	éjjel
Barcs	sz. v.	5	28	regg.	sz. v.	1	40	d. u.
	sz. v.	2	25	d. u	sz. v.	11	48	éjjel

Felelős szerkesztő és kiadó:
BÁTORFI LAJOS.

Hamburg-Amerikai
Gőzhajózási-részvény-társaság
Express-
és posta-gőzhajózás
HAMBURG-NEW-YORK
a leggyorsabb és legnagyobb német postagőzhajókkal
Tengeri utazás **6—7 nap.**
Tovább szállitás közvetlen német gőzhajókkal
HAMBURGBÓL
Baltimore, Brazilia, La Plata, | Canada, Nyugat Afrika, | Keletindia-, Mexico- és Havannába.
Bővebb felvilágositással szolgál az igazgatósg Hamburgban
Dowenfleth 18—21.
(7)

4543. számhoz.
1891.

Hirdetmény.

A nagy-kanizsai kir. törvényszék mint tkvi hatóság részéről közzé tétetik, miszerint a cs. és kir. szab. déli vasut „buda-ternovecz" (pragerhofi) vonala számára az alább megnevezett határokban kisajátitott területekről elkészitett összeirás, térkép és egyedi kimutatás hitelesitésére a helyszinére a következő határnapok tüzetnek ki. u. m:

Szt.-Jakab községre nézve 1891. szeptember 22. d. e. 10 óra: a szent-jakabi 75. sz. őrházban, Nagy-Kanizsa községre nézve 1891. évi szeptember 22. d. u. 4 óra: a nagy-kanizsai indóházban.

Az érdekeltek felhivatnak, miszerint netaláni észrevételeiket a fentebbi határnapon a bizottság előtt előterjesszék, különben a kisajátitás és a felvett térfogat, ugy a feljegyzett szolgalmak s jogosultságok iránti kifogásaik többé tekintetbe nem jöhetnek.

Egyuttal felhivatnak mindazok, a kik a fentebbi határokban a cs. és kir. szab. déli vaspálya társaság számára kisajátitott területekért járó s az egyedi kimutatásban kitett kártalanitási összeg mennyiségére nézve ellenvetéseket tenni akarnak, vagy ezen összegre bármi czim alatt igényt tartanak: ezeket 1891. évi szept. hó 22-ig ezen tkvi hatóságnál annál bizonyosabban bejelentsék, minthogy a később jelentkezők észrevételeire s igényeire semmi tekintet nem lévén, a kisajátitási és kártalanitási összeg annak és azon mennyiségben fog kiadatni, a kinek nevére és a mely összeggel az az egyedi kimutatásban ki van téve, a bekeblezett vagy felülkeblezett tételek pedig ezentul a kisajátitott területről hivatalból le fognak töröltetni. Az összeirás, térkép és egyedi kimutatás a telekhivatalban betekinthetők.

Kelt N.-Kanizsán a kir. törvényszék mint tkvi hatóságnál 1891. augusztus 13-án.

Gr. Hugonnai.
kir. trvszéki biró.

Keil Alajos-féle
PADLÓZAT-FÉNYMÁZ
(Glasur)
legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára. 1 nagy palaczk ára 1 frt 35 kr. 1 kis palaczk ára 68 kr.
Viaszk-kenőcs
legjobb és legegyszerübb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr., mindenkor kapható:
Fesselhofer Józsefnél Nagy-Kanizsán.

Képes Családi Lapok
Szépirodalmi és ismeretterjesztő képes heti lap.
Szerkeszti: Dr. TOLNAI LAJOS. Főmunkatárs: Dr. VÁRADI ANTAL.
Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Dr. MURÁNYI ÁRMIN.
Előfizetési ára:
a „Hölgyek Lapja" czimü divat-melléklettel s a Regénymelléklettel együtt:
Egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1 frt 50 kr.
A „Képes Családi Lapok" czimü hetilap uj negyedbe lép. A magyar szépirodalomnak e hatalmas tényezőjét, a magyar müvelt családoknak e szellemi kincsét még a következő irók és irónők támogatják: Jókai Mór, Lauka Gusztáv, Rudnyánszky Gyula, Dalmady Győző, Mikszáth Kálmán, Komócsy József, Temérdek (Jeszenszky Danó), dr. Prém József, dr. Sziklay János, Inczédy László, Palágyi Lajos, Erődy Dániel, Dengi János, Tölgyesi Mihály, Vértessy Gyula, Méry Károly, dr. Murányi Ernő, Petri Mór, dr. Roditzky Jenő, Csorba Palotay Ákos, stb.; Benitzky-Bajza Lenke, Büthner Lina, Nagyvárady Mari, Kuliffay-Beniczky Irma, Harmath Lujza, Hevessiné-Sikor Margit, V. Gaál Karolina, Karlovszky Ida, Mariczay-Karossa Irma, Erzsike, stb. stb.
A „Képes Családi Lapok" az összes szépirodalmi képes hetilapok között a legélénkebb, legváltozatosabb. Tartalma az irodalom minden válfaját felöleli; képei a jelen eseményeit s a leghiresebb festők müveit mutatják be.
„Hölgyek Lapja" czimü havonkint kétszer megjelenő divatmelléklete a legujabb divatképeket hozza s e mellett a magyar háziasszonynak valóságos szellemi titkára, a mennyiben a nevelés, az egészség, a gazdaság, kertészet, a háztartás s a konyha terén nincs olyan kérdés, a melyet ne tárgyalna s nincs olyan titok, a melybe hölgyeinket be ne avatná!
Regénymelléklete külön beköthető négy kötet érdekes regénynyel ajándékozza meg évenkint az előfizetőit.
A „Képes Családi Lapok"-nak még a zöld boritéka is tele van mulattató közleményekkel, humoros apróságokkal, sakk-, kép-, szám-, koczka- és ponttalányokkal és szórejtvényekkel, melyeknek megfejtői értékes jutalmat kapnak.
A Képes Családi Lapok" gazdag tartalma és számos melléklete daczára mégis a legolcsóbb szépirodalmi képes hetilap: épen azért bizton számitunk minden honfiu és honleány, minden magyar család támogatására és pártfogására.
Mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal mindazoknak, a kik ez iránt — legczélszerübben levelezőlapon — hozzáfordulnak.
A ki az egész évre szóló hat frtnyi előfizetési összeget 40 krajczár csomagolási és postaszállitási dijjal együtt egyszerre beküldi, annak 4 regényt; és a ki 3 frt előfizetési összeget és 30 kr. csomagolási és postaszállitási dijjal együtt egyszerre beküld, annak két eredeti regényt küld ajánlva jutalmul.
A ki 3 uj előfizetőt gyüjt s az előfizetési összeget egyszerre beküldi, annak elismerésül egy díszes emlékkönyvet küld a kiadóhivatal.
Megrendelhető postautalványon minden postahivatalnál és minden könyvkereskedésben.
Előfizetéseket (a hónak bármely napjától) elfogad a „Képes Családi Lapok" kiadóhivatala Budapest, Nagykorona-utcza 20 szám.
Teljes számú példányokkal még mindig szolgálhatunk.

MICHL JÁNOS és FIA
hangszergyár Graslitzben (Csehorsz.),
ajánlják hangszereiket.
Készittetnek Trombiták, pisztonok, szárnykürtök, harsonák, Bombardonok, Heliconok, nagy és kis dobok. — Továbbá: Klarinetek, fuvolák, pikulák, hegedük, brácsák, gordonkák, nagybőgők. — Javitó műhely valamennyi hangszerhez! — Jelző- és hivó kürtök, czitterák, gittárok, huzó- és száj-harmonikák
nagy raktára.
Legjobb és legolcsóbb beszerzési forrás.
Árjegyzék kivánatra ingyen.

Gácsi lótakaró.

Elismert legjobb hazai gyártmány. Egyedüli gyári raktár Zalamegye részére:

FANTL TESTVÉREKNÉL N.-KANIZSÁN, a „KORONA" szálloda átellenében.

Legalább is 3 pár megvételénél eredeti gyári árak számittatnak.

THE MUTUAL

NEW-YORKI ÉLETBIZTOSITÓ TÁRSASÁG.

Tisztán kölcsönösségen alapul. — Részvényesei nincsenek.

Alapittatott 1843.

A világ legnagyobb és legelőnyösebb életb.-társasága és a legnagyobb biztonságot nyujtja

Összes biztositéki alap 1891. január 1-én: 367 millio forintnál több.

Fennállása óta a társaság a kötvénytulajdonosoknak

760 millió forintot

meghaladó összeget fizetett ki. melyből mintegy 137

210 millió frt csupán nyereményekre esik.

A kiváló előnyök, melyeket a „THE MUTUAL"-nál a biztositás nyujt, kitünnek a következő kötvénypélda eredményéből, mely szerint a nyeremények a kötvény lejáratánál a biztositott összeget **több mint kétszeresére emelték.** 3-ik példa.

26827-ik kötvényszám (nem tontina) biztositott összeg	5 000.— dollár,
Felhalmozott nyeremények	5,131.— „
1891-ben kifizettetett	10,131.— dollár,
Ellenben összes dijfizetés volt	4,605.— „
E szerint tiszta nyeremény	5,526.— dollár.

A „THE MUTUAL" kötvényei 2 év után megtámadhatlanok és 3 év után nem válhatnak érvénytelenekké. — Hadi koczkázat felette előnyös feltételek mellett (többnyire ingyen) fogadtatik el. — Járadék biztositások, különösen jutányosak. — Minden egyéb tekintetben, ugyszintén ugynökségek elvállalására nézve is bővebb felvilágositással készségesen szolgál a

Magyarországi Vezérigazgatóság Budapest, Bécsi-utcza 5.

16981/ni. 1891. Zalavármegye alispánjától.

Hirdetmény.

Az 1886-ik évi XXI. t.-czikk 25. §-a értelmében ezennel közhirré tétetik, hogy a megyei legtöbb adót fizető bizottsági tagok 1892. évre érvényes névjegyzéke összeállitásának alapjául szolgáló adóhivatali kimutatások Zala-Egerszegen a megyei első aljegyzői irodában ki vannak téve, hol azok folyó évi szeptember 20-ig megtekinthetők, továbbá, hogy az adóhivatali kimutatások elleni felszólamlások ugyancsak a fennebb emlitett napig lesznek hozzám benyujthatók.

Azok pedig, kik a már hivatkozott 1886. évi XXI-ik t.-czikk 26. §-a kedvezményét igénybe venni kivánják, vagyis a megyei legtöbb adót fizető bizottsági tagok névjegyzékébe kétszeresen számitott adójuknak megfelelő helyre kivánnak felvétetni, — e végett az idézett törvény 27-ik szakaszához képest, **folyó évi szeptember 20 án delelőtt 11 órakor** a megyei igazoló választmány előtt Zala-Egerszegen a megyei első aljegyzői irodában szóval vagy irásban jelentkezzenek s jogosultságukat igazolják.

Zala-Egerszeg 1891. szeptember hó 2-án.

(179) **Csertán Károly** sk.,
alispán.

A világhirüvé vált

STOP-THIEF.

A párisi rendőri főnökség által ajánlva.

STOP-THIEF minden lakásnak ajtajára könnyen alkalmázható, biztosan megvédi minden betörés ellen.

A ki nyugodtan aludni akar, vagy lakását elhagyni kénytelen használja csak a STOP THIEF készüléket.

Ára nikelben 10 frt, az összeg előleges beküldése v. utánvét mellett.

Ismételárusitók árkedvezményben részülnek.

Kapható a vezérképviselőnél:

LÁMBERGER S. Budapest, Teréz-körut 4. szám.

Gyomor- és bélhurut,

gyomor- és fejgörcs, rossz emésztés, gyomorégés, gyomortól eredő fejfájás, vérszegénység és álmatlanság ellen biztos sikert nyujt a

„Hungária-kávé"

százezrek által legjobbnak elismert házi szer. Ezen páratlan különlegesség nem mint gyógyszer, hanem a kávét helyettesitő kellemes izü tápszer egészségesek és betegek által egyaránt legjobb sikerrel használható, mely

„élvezve táplál és táplálva használ."

Sok ezer köszönő irat és hirneves orvosok igazolják a ***„Hungária-kávé"*** kitünő hatását, a miért is az mindenkinek legjobban ajánlható.

1 kiló ára 1 forint 20 kr.

Minden dobozhoz használati utasitás.

Kapható: Szalády Antal gyárosnál Budapesten, Andrássy-ut 86. sz., és minden előkelőbb füszeráru üzletben, helyben és vidéken.

Dr. POPP J. G.

cs. és kir. osztr.-magyar és görög udv szállitó hirneves

Toilette-különlegességei.

Elismert legjobb és legegészségesebb testszépitő szerek.

Dr.Popp Anatherin-szájvize 50 kr. 1 frt és 1 frt 40 kr. A világ legjobb szájvize.

Dr. Popp fogpasztája 70 kr. A legfinomabb fogtisztitó-szer

Dr. Popp fogpora 63 kr. A fogakat hófehérré teszi, a máz megtámadása nélkül.

Dr. Popp Violett Soap-ja 50 kr. Tartós angol szappan, állandó ibolyaillattal.

Dr. Popp napraforgó-sappana 40 kr. Tartós, finom bőrfinomitó szappan.

Dr. Popp Damara-illatszere 1 frt 60 kr. és 2 frt 70 kr., Damara szappana 60 kr., Damara-arczpora 1 frt 60 kr. és Damara-mosdóvize 1 frt 30 kr. E különlegességek finomság, illat, minőség és kiállitás tekintetében messze felülmulnak minden más hasonló gyártmányt.

Dr. Popp Coelogina-illatszere 2 frt 50 kr. Az előkelő körök legfinomabb illatszer-különlegessége.

Poudre Popp!! A legjobb arczpoudre!! nevű különleges szer, minden körülmény között üdvös a bőrápolásra. A bőrnek friss üdeséget és élénk szint kölcsönöz. Egy doboz 1 frt **50 krajczár.**

Eau de toilette Popp, mint toilette-viz frissitőleg hat. Egészséges hatása következtében az arczbőr élénksége és üdesége megóvatik. Egy üveg ára 1 frt.

Dr. Popp-féle Odaline des Indes-t durva és felrepedt bőr ellen mint ujdonságot vizsgálta meg a bőrápolásra nézve és azt az eredményt állapitotta meg, hogy hatása messze tulhaladja az ugyancsak hasonló esetekneél használt glycerinét. Egy üveg ára 1 frt.

Dr. Popp-féle Excelsior (Haié Wash) kedvelt hajmosó-viz, nemcsak a fejbőrt tisztitja, de szorgalmasan használva a korpaképződést gátolja és elejét veszi a haj korai megőszülésének. Egy üveg ára **90 kr.**

Dr. Popp Eau de Quinine 70 kr A legjobb fejmosó szer. Erősiti a fejbőrt.

Dr. Popp hajfestőszere. A dr. Popp-féle **Eau Japonaise** gyorsan hat arra nézve, hogy a legvilágosabb barna hajat a legsötétebb feketére szinezze, a **Fontaine Jouvence** pedig arra nézve, hogy sötétes hajat szőkére vagy aranyszőkére változtasson. Teljesen ártalmatlan.

Dr. POPP J. G.

hirneves toilette-különlegességei (62)

kaphatok Nagy-Kanizsán: Belus Lajos, Práger Béla és Szörcsöky Béla gyogyszertáraiban, ugyszinte Weiss és Ledofszky, Sauer Ignácz, Prezlmayer és Deutsch, Rosenfeld Adolf, Marton és Huber, Sommer Jozsef urak keresekedéseiben

valamint minden nagyobb illatszertárban, gyógytárban, droguistánál és finomabb üzletben és Bécsben a késziтőnél I., Bognergasse 2.

Kérjük határozottan dr. Popp gyartmányait és ne fogadjunk másokat.

Az 1889. Párisi világkiállitáson arany éremmel kitüntetve.

17769/ni. 891. 18113/ni. 891. Zalavármegye alispánjától.

Pályázati hirdetmény.

Zala-Egerszeg rendezett tanácsu városban üresedésben levő

városi mérnöki, számvevői és szülésznői

állásokra ezennel **pályázat hirdettetik.**

A pályázni kivánók felhivatnak, hogy az 1886. évi XXII. t.-cz. 73. §-a, — illetve az 1883. évi I. t.-cz. 10. §-a első bekezdése értelmében felszerelt folyamodványukat bezárólag **folyó évi szeptember 20 ig** hozzám benyujtani el ne mulasszák, mert a később érkező folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

A városi mérnöki állás évi 600 frt tiszteletdijjal és szabad magán müködhetéssel van egybekötve, — a számvevői állás évi 150 frt. — a szülésznői állás pedig évi 60 frt fizetéssel dijaztatik.

Zala-Egerszegen, 1891. évi szeptember 3.

Zalavármegye alispánja helyett:
Gózony László.
főjegyző.

(180.)

A feltaláló dr. Meidinger tanár ur által kizárólag fölhatalmazott

Meidinger kályha gyára

HEIM H.

Döblingben, Bécs mellett.

Bécs: Michaelerplatz 5. **Budapest:** Thonet-udvar. **Prága:** Pflastergasse 5

London: 41. Holborn Viaduct E. C. **Milanó:** Corso Vitt. Emanuele 38

Minden államban szabadalmazva.

Minden kiállitáson az első éremmel jutalmazott

legelőnyösebb szabályozó-, tölt- és szelelős kályhák

dupla köpenynyel.

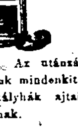

Kokszal való tüzelésnél az égési időtartam tetszés szerint kőszénnel való tüzelésnél 24 órai.

Több mint 40.000 kályha van alkalmazásban.

Több szobának fütése csak egy kályha által.

Waggon-kályhák.

„Meidinger"-kályhák.

Az utánzások kikerülése végett óva intünk mindenkit mellékelt védjegyünkre, mely a kályhák ajtainak belső felein beöntve vannak.

MEIDINGER-OFEN H. HEIM

„VESTA" kályhák.

Zajtalanul tölthető. Pormentes eltávolitása a hamu- és salaknak. A köpenyek a poruak kitisztitásánál eltávolithatók a nélkül, hogy a kályhát széjjel kellene szedni.

„Helios" kandalló

füstemésztő, látható tüzzel.

Egy kandalló több helyiségnek fütésére függetlenül szolgálhat. Tetszés szerinti égési tartam koksz-, kő- vagy barna szénneli tüzelésnél. Zajtalan töltés. A hamu és salak pormentes eltávolitása

Füstemésztő CALORIFEREK,

központi fütések minden minta szerint szelelőkészülékekhez.

Száritó készülékek ipar- és gazdasági czélokra.

Prospectusok és árjegyzékek bérmentesen és ingyen.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

EGYETÉRTÉS

a mely az uj évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasóközönség lapja. Hiteles forrásokból származó **értesüléseinek** gyorsasága, alapossága és sokasága, rovatainak változatossága, kitünősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az „Egyetértés"-t népszerüvé. Az **országgyülési tárgyalásokról a** legrészletesebb s e mellett tárgyilagos hü tudósitást egyedül az „Egyetértés" közöl. **Gazdasági rovata** elismert régi tekintélynek örvend. A magyar **kereskedő és gazda-közönség** nem szorul többé idegen nyelvü lapra, mert az „Egyetértés" **kereskedelmi s tőzsdei tudósitásainak** bőségével s alaposságával ma már nem versenyezhet más lap. A **kereskedő, az iparos s a mezőgazda** megtalálja mindazt az „Egyetértés"-ben, mire szüksége van. Változatosan szerkesztett tárczájában, **annyi regény olvasmányt ad, mint egy lap sem.** Két három regényt közöl egyszerre, ugy, hogy egy év alatt 30 - 40 kötetnyi regényt, részint eredetit, részint a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarságu forditásban kapnak az „Egyetértés" olvasói. Aki olvasni valót keres **s a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni,** fizessen elő az „Egyetértés"-re, melynek előfizetési ára egy hóra 1 frt 80 kr., egy negyedévre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés" kiadóhivatalába küldendők. **Mutatványszámot a kiadóhivatal kivánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld.** (28)

Nyomatott ifj. Wajdits József és Danielisz L. könyvnyomdájában Nagy-Kanizsán.

NAGY-KANIZSA, 1891. szeptember 19-én. 38-ik szám. Harminczadik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . . 5 frt — —
fél évre . . . . 2 frt 50 kr.
negyedévre . . . 1 frt25 kr.
Egyes szám 10 kr.

HIRDETÉSEK
8 hasábos petitsorban 7, másodszor 6, s minden tovabbi sorért 5 kr.
NYILTTÉRBEN
petit soronként 10 krért vétetnek fel. Kincstári illeték minden egyes hirdetésért 30 kr fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi és anyagi részét illető minden közlemény **Bátorfi Lajos** szerkesztő kiadó nevére czimzetten **Nagy-Kanizsára** bérmentve intézendők

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek

A nagy-kanizsai „Kereskedelmi Iparbank“, a „n.-kanizsai önkéntes tüzoltó-egylet“, a nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület“, a „nagy-kanizsai tanitói járáskör“, a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet“, a „nagy-kanizsai izr. jótékony nőegylet“, a „szegények tápintézete“, a „katonai hadastyán egylet“ a „soproni kereskedelmi iparkamara“ nagy-kanizsai kűlválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

A falusi iskolákról.

(Folytatás és vége.)

Az ilyen érdek különválásoknak szokott aztán áldozata lenni az iskola is. Először is nem törődnek — mint mult számunkban kimutattuk — annak szellemi érdekeivel. vagy ha mégis, ugy akár bona fide, akár mala fide annak kárára vannak. De másodszor, nem törődnek annak anyagi érdekeivel sem. Hány helyen kell az iskolaszéki elnöknek majdnem vér árán küzdeni, mig kitudja vinni, hogy legalább időközönkint tataroztassák az iskola rozoga épületét! Hány helyen kell viszálykodnia tankönyvekért, nyomtatványokért s egyéb szükséges tárgyakért: a jó Isten a megmondhatója! Mert egyes községekben a községi vagyon lelkiismeretlen kezelése folytán mindenre, csak a szükséges közczélokra nem kerül. Kerül magnum áldomásokra, kerül oly czélokra, melyekről majd csak az örök Birónak számolnak, — minthogy a községnek beszámolni nem tartják szükségesnek, — s igy az iskolába nem jut. Igy történhetik aztán meg az, mi megtörtént egy veszprémmegyei községben, hogy mikor az iskolagondnok kérte az iskolaépület biztositásának kifizetését, a szó szoros értelmében ugy dobták ki a községházából; kidobta pedig a felsőbb helyről többször dicséretre méltatott érdemes elöljáróság.

Hogy az iskolaépületnek nincs kapuja, s a tanitó udvarán jár keresztül boldog, boldogtalan, az már fel sem tünő; csak volna legalább elég tágas udvara, hogy egy kis fabódét emelhetne magának, hova fáját a „kegyes patronusok“ körmei elől elrejthetné.

Magáról az iskola épületéről csak szent félelemmel szólunk, mely teljesen a község áldozatkészségére és jóakaratára lévén hagyatva, igen sok helyen magán hordja a „közös gondatlanság“ jellegét. Egyik-másik iskola valóságos „abominatio desolationis.“ Régi, rozoga épületek; többnyire alacsony, szük kis tanteremmel, korhadt, szú-ette deszka, vagy kivásott téglapadlózattal, dohos, fülledt levegővel, pókhálóval, porral belepett ablakokkal, melyeken különösen téli időben alig szürönködik be egy kis világosság. A falakat, padokat, fali táblákat ujjnyi vastagságu por lepi; természetes, mert nem lévén fizetett takaritója az iskolának, a tanitó kénytelen az iskolás leánykákkal vagy fiukkal söpörtetni, kik kényszermunkát végezvén, sem nem elég türelmesek, sem nem elég ügyesek arra, hogy az ablakokat feltárják s a port a butorzatról letöröljék. Innét van aztán az az egészségtelen levegő, egy esztendő alatt egybegyült tisztátalanság és féreg az iskolában. Ehez képzeljük még hozzá azt az esetet, hogy egyetlen kis tanterembe 172 mindennapi iskolás gyermek van összezsufolva e g y tanitó kezelése alatt, s fogalmunk sem lehet arról, hogy sokszor mily vértanuság annak a tanitónak a helyzete, ki, eltekintve attól, hogy oly éktelen zsivajt és büzt kell kiállania, — tehetségét és akaraterejét sem képes érvényesiteni és kifejteni annyi irányban, a mennyiben a helyzet igényelné, mert utóbbvégre is egy ember csak egy ember. Pedig ez igy van! . . .

Lehet-e már most itt jólélekkel követelnünk, hogy a tanitó sikeres eredményt mutasson fel? s panaszkodhatunk-e tanitóinkra, ha ilyen akadályokkal szemben törekvésük hajótörést szenved. S ha a község, melynek 172 hétköznapi s 80—90 ismétlő iskolakötelezettje van, hallani sem akar nagyobb iskola épitéséről és segédtanitó tartásáról? mily magatartást fog a közigazgatás vele szemben tanusitani? várhatunk-e tőle támogatást, segélyt, ugy erkölcsileg mint anyagilag? Sajnos, a tapasztalat az ellenkezőt bizonyitja. Mert semmitől sem irtózik néhol a községi elöljáróság ugy, mint a hasznos és szükséges dolgokra való szó- és p é n z - p a z a r l á s t ó l . . .

Mit szóljunk sok helyütt a tanitók helyzetéről?

Nem phrasis, hanem nagy igazság az, hogy: nincs áldástalanabb, nincs jobban megszolgált kenyér, mint a falusi tanitó kenyere. Testet, lelket ölő napi munka után mivel fizetnek neki? egy-két nyomoruságos garassal, mely elégnek nem éppen mondható, csupán, hogy a napszámnál valamivel jobb; s ahoz is mennyi küzködés, gyülölködés után jut! Nem egyszer adja magát elő az az eset, hogy negyedévi járulékához pör utján csak hónapok mulva jut. A hol pedig dotátiójának egy részét a párbér képezi, ott igen nagy szüksége van erélylyel párosult okosságra, hogy járulékát beszedhesse. S ha sikerült is beszednie, köszönje meg, ha kétharmada lesz tiszta gabona, s nem ugy jár mint az egyszeri tanitó, ki a párbérből befolyt rozsát kinálva a kereskedőnek, ez erős sarcasmussal azt kérdi tőle: „van benne rozs is?“

Nem rég töltötték be Veszprémmegyében egy falusi tanitói állást, melynek jövedelmét képezi 12 hold III. oszt. minősitett szántóföld, fél hold belsőség és 14 frt, mondd t i z e n n é g y frt készpénz. Ily csekély jövödelemből megélhet-e egy ember tisztességesen? s ha hozzá még meg is nősül s elcsaládosul: tiszta nyomoruság az élete. S ez csak egy a sok közül.

Már most, ha az a tanitó az anyagiakkal való szoros értelemben vett küzködés miatt nem felelhet meg lelkiismerete szerint hivatásának; ha eszközök hiányában nem emelkedhetik fel ama szellemi és erkölcsi nivóra, a melyet állása, s az ügy, melyet szolgál, igényel; ha az élet ezernyi gondjainak, kellemetlenségeinek befolyása következtében nem éppen kifogástalan életmódra kényszerittetik: ki azért a felelős? Mert semmi sem könnyebb, mint a megtörtént dolgot megitélni, semmi sem könnyebb és igazságtalanabb, mint egyeseknek nem correct erkölcsi magaviselete miatt egy egész társadalmi osztályra követ vetni. Tessék az azt előidéző okokat eltávolitani, tessék a tanitóknak méltóbb existentiát biztositani, tessék nekik megadni a módokat és eszközöket erkölcsi tekintélyük megszerzésére és fentarthatására, s biztosak lehetünk róla, hogy ők is mindnyájan öntudatára fognak jutni erkölcsi fontosságuknak, s nem lesz köztük annyi kifogásolni való character.

Nem áll némelyeknek az az ellenvetése, hogy nem lehet oly rossz a tanitók fizetése, mert hisz minden szegény tanitó állásra bőven kapni embert. Kapni, igaz, mert sok az ember; de mi ennek az oka? nem más, mint hogy szegényes dotátiója miatt kevésbé fontos állásnak tekintetik s igen sok képzetlen s érdemetlen ember özönli el. Nekem legalább ez a véleményem.

Tessék a népoktatás ügyét képzett és kifogástalan jellemü emberek kezébe letenni, de ezeket tessék érdemük szerint, kellőkép fizetni . . .

Távol legyen tőlünk, hogy felszólalásunknak teljes csalhatatlanságot vindikáljunk, vagy azt állitsuk, hogy kizárólag a felemlitett dolgok képezik a leglényegesebb okait annak, hogy a falusi népoktatás még maig is oly hiányosságot tüntet fel. De fentartva a mondottak igaz voltát, ezeket is elégségeseknek hisszük annak bebizonyitására, miszerint: manapság divatos betegséggé vált az ujabb nemzedék szellemi és erkölcsi g y e n g e s é g e é r t az iskolát, főleg a tanitói testületet tenni absolute felelőssé, holott bizonyos, hogy legtöbbnyire a szánalomra méltó viszonyokban van az ok. Az sem egészséges állapot, hogy a főtanfelügyelő 5—6 éven keresztül nem látogatja meg a falusi iskolákat, s igy nem szerezvén közvetlen tudomást az ottani visszaélésekről, nem is nyujt a bajokra orvoslást.

Ez az életnek az ugynevezett charlataneriája. Szeretünk szenvelegni bizonyos tulajdonokat, a melyekkel legkevésbé sem birunk, s mulasztásainkért mindig másokat okozunk. Sokan vallják magukat a tanügy barátainak, és mégis igen keveset tesznek valamit annak érdekében.

SOMLYÓTÖVI

Tudnivalók.

— **Hirdetmény.** A Brüsselben f. é. ápril havában felállitott vámtarifa iroda, melynek czélja az egyes államokban fennálló vámszabályzatok és vámtarifák nyilvántartása, ezeket több europai, nevezetesen német, angol, franczia, olasz és spanyol nyelven adja ki. Ezen kiadványok előfizetés utján megszerezhetők és pedig a budapesti kereskedelmi muzeum igazgatósága utján. Évi előfizetési ára 15 frank és megjegyeztetik, hogy eddig már 4 füzet jelent meg. Megrendeléseknél kiteendő, hogy mily nyelvü példány kivántatik. Sopron, 1891. szeptember hóban. A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

— **Hirdetmény.** A „Sächsischer Gastwirthverband“ jövő 1892. évi február hó 4 től február 9 ig a szász királyné ő felsége védnöksége alatt Lipcsében a kristály palotában a vörös kereszt hadszükségleti, egészségügyi, népélelmezési és szakácsművészeti ágazatokra vonatkozó nemzetközi kiállitást rendez. A kiállitásra jelentkezési határidő 1892. évi január hó 1-je. Minden a kiállitásra vonatkozó tudakozódások a külön e czélra választott intéző bizottsághoz (Lipcse, Rossplatz 10. II., 1891. október 15-én tul kristálypalota) küldendők. Mire ezennel felhivjuk az ér-

TÁRCZA.

Művészi verseny.

Szólt a műértő két jeles művészhez:
Barátim, én bámullak bennetek,
De végre mégis már szeretném tudni,
Hogy melyitek az elsőbb köztetek,
Bocsássatok meg, nem szerénytelenség,
Mi engem sarkal, csak műérdekeltség.

Munkára fel hát, s ime kész a verseny,
Mind kettőtöknek egy tárgyat adok,
Csupán a tárgy lesz egy, a felfogása
Lehet külön saját fogalmatok . . .
Legyen tehát a pályamunka tárgya:
A z é l e t k é p e, h ű n, v a l ó n t a l á l v a.

És nagy mügonddal éjt-nap összefonva
Munkálkodik a két jeles művész,
Mig egyszer csak jön, s mind a kettő mondja,
Hogy a kitüzött versenymunka kész.
Ah, sok kiváncsi szemnek érdeklése
Sereglett össze a leleplezésre.

Gördül a fátyol, s im az első képen
Mosolygva néz egy tünde szép anya.
Ki gyermekét oly bájjal tartja keblén,
Csak mintha rögtön megszólamlana.
A lét mosolygó, t e s t e s ü l t alakja,
Örömmel csüng az ember szeme rajta.

„A z é l e t i m e h ű n, v a l ó n t a l á l v a!“
Szólt a művész, söt magva is vele.
S valóban, ah, mi szép oly érdekes is,
Jó felfogásnak csalhatlan jele,
De mig a másik képnek rajt a leple,
Nem tudni még, a versenyt hogy ki nyerte.

S a másik képre gyül az érdeklődés,
De ah mi b o t r á n y, ah mi b a l g a g u n y!
Egy órjás torma, s rajt egy bamba féreg,
Ki vig pofázva kandi szemet huny
Mint a ki mondja: V a n i t t é s z b a r á t o m,
A legjobb étket im meg én találtam.

S a két művész, mint gyorsan összenéznek,
Az első tudja, veszve már a bér,
Mert bárha szebb is, a mit alkotott ő,
De ez jellemzőbb, és valóbbat ér.
Mert engedjük meg azt, hogy torma s féreg
Az életről nagy találón beszélnek.

S mig jobbra-balra dül az ingó mérleg,
Egy uj művész jön, és vajjon ki a? . . .
Ki titkon szinte a versenyre készült,
A nagy műértő serdülő fia . . .
Mosolyg a népség nagy titkon fölötte,
Bizony még győzni fog a kis Ödönke.

S a kisded képen friss törül szakasztva
Szúró tövis közt csüng több rózsaszál.
Oly harmatosan, szinte hogy meghajlik.
A mint a lepke röpkén rája száll,
S alatta titkos árnyékban sötétül
Egy nagy halálfej, rideg ellentétül.

S a két művész im áll lefegyverezve,
S a kis műértő igy beszél tovább:
R ó z s a, t ö v i s, k ö n n y, a h i v é l e t k é p e!
S hogy mért kevertem bele a halált? . . .
Ah, hisz halál csak a v a l ó d i élet,
Midőn mint kapun át mén rajt a lélek.

S a pályabért egyhangulag megnyerte,
Nem csak, de söt a két művészt leverte! —
. . . A Zichyeknek fényes csarnokában
Költő s művész nem hijába jóbarát,
De ah, adott is, nem egyet a honnak,
S elég jelest a műértő család!

MAROSHALMI GYULA.

Nővérek.

— Beszély. —

Irta: **Imrek György.**

(Folytatás.)

Jenő maga sem titkolta már el, hogy szive, mely oly sok ideig állott üresen, ideál nélkül, végre tüzet fogott s a legángolóbb szerelemmel égett a szép Gizelláért. Maga sem tudta hogyan, de azóta az emlékezetes est óta, midőn először tánczolt a szép özvegygyel, mindig nyughatatlanabb lett, valahányszor közelébe jutott . . . A szerelem kezdett fejlődni s harcz volt bensejében a sziv és az ész között.

Ez józanul mérsékletre intette s e körnek, melytől már egyszer ugyis megvált, az elhagyására késztette. Mintha csak előre látná az a rideg, számitó ész a jövendőbe . . . folyton rossz s bántó képeket állitott elébe . . . De küzdött a másik részről a sziv, mely a legrózsásabb ábrándokban mutatta az előtte levő szerelem szép országát. És ez a kielégithetlen mozgó kis világ győzött az ő bájos, de mulékony érveivel az ész felett . . . . s Jenő sorsa eldőlt . . . . .

Az egyik napon, midőn szokott látogatását tevé a Bárdy-palotában, a szép urnő igen vig hangulatban fogadta.

— A tánczot eltánczoltuk már gróf. — azt hittem, hagy ön azután rögtön elrepül közülünk; de a mint tapasztalom, igen jól érzi magát itt ebben a nagy városban . . .

— Talán meg is sokalta már asszonyom, ittlétemet, s most ilyen szép szavakkal akar elkergetni?

— Én? Elkergetni önt? Már hogyan beszélhet ilyeneket?

— Pedig e pillanatban éppen azért vagyok itt önnél asszonyom, hogy eldőljön ez a kérdés: maradok vagy elkergettetem.

Jenő komolyan mondta e szavakat s Bárdyné jól tudta, mire czéloznak ezek; nem akarta elérteni s kiváncsian függeszté szép szemeit az előtte ülő Jenőre.

— Ne haragudjék asszonyom, — folytatá Jenő, — hogy őszinte s rövid leszek, de ez már természetem. Én szeretem önt Gizella, szeretem azon pillanattól fogva, midőn megláttam! Szivem dobogását akkor még nem értette ugyan s csak most tudom s érezem, hogy ön nélkül sivár, puszta lesz életem. Szeretem önt Gizella nagyon, kimondhatatlanul, s most azért jöttem, hogy letegyem kezébe szivemet, nevemet, mindenemet . . . fogadja el . . . vagy eldobva tiporjon össze, — csak kétségben ne hagyjon!

Bárdyné régen várta már ezt a pillanatot s talán készült is reá, — de most, midőn valóvá, jelenné lett . . . . zavarba jött s habozott. A jobb érzésnek egy kis szikrája felébredt bensejében s egy pillanatra sajnálni kezdte Jenőt, kinek szép férfias, nemes arczán — halvány pir alakjában ült a bizonytalanság égető kinja. Hisz elérte czélját a kaczér nő! Lábainál volt az a férfiu, a ki hiuságát — bár önkénytelenül is — oly érzékenyen megsérté . . . Tovább akarja még vinni szeszélyes boszujátékát?! . . tovább . . . tovább . . .

Mondd a szenvedélyes játékosnak, midőn már halomban hever előtte a nyert arany, — hogy ne játszék tovább. Szót fogad-e? Nem; ő neki még több kell s játszik tovább . . . tovább . . .

Bárdyné előtt volt már a nyereség, a „büszke Erdőssy“, — de ő nem elégedett meg, még több kellett neki . . . a szivét is össze akarta zuzni egészen.

— Jenő! — suttogá némi habozás után a vallomásra — igazán őszintén beszélt most?

— Gizellám! Mindenem! — rebegte szenvedélyesen a gróf s a szép özvegy kezét csókokkal halmozá el.

. . . .

Nem kisértem meg leirni azt a boldogságot, a miben Jenő uszott szerelmének első heteiben.

Állandóan Pestre költözött s ott, leendő jegyese közelében várta reményteli szivvel a pillanatot, mely Gizellával örökre egybefüzi.

De az idő késett. A szerelmes Jenő faggatásaira mindig kitérőleg felelt Bárdyné s az eljegyzés nyilvánossá tételét mindig felfüggesztette bizonytalan időre.

Ebben a bizonytalanságban voltak még akkor is, midőn a haute volée már a nyaralási hely kiválasztásával foglalkozott.

Bárdyné az idén Füredre ment nyaralni . . . s Jenő követte őt.

A főváros palotái lassankint elcsendesedtek, kihaltak — s az utolsó podgyászkocsi e döczözése után mintha soha sem lett volna élet abban a büszke, zajos „mágnás negyedben“ . . . . . oly csendes lett minden . . .

Kövessük mi is őket, s menjünk a szép Balaton partjára . . . .

. . . .

A balaton-füredi parkban hagytuk a fiatal Bertay grófnőket, midőn „Cura“ sétájokat végezték. Ez volt legkedvesebb időpontjuk, midőn senki által nem zavartatva, igazi testvérként kitárták egymás előtt bensejüket.

Nem volt az a legcsekélyebb titkos kis gondolat, melyét a kis Jenni érzett és el ne mondta volna Jolánnak, és Jolán

dekelt körök figyelmét. Sopron, 1891. szeptember hóban. A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

— **Hirdetmény.** Ő nagym. a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur f. é. augusztus hó 8-án 48612/IV. sz. a. kelt értesitése szerint Portugáliában az ott behozni szándékolt gyufaegyedáruságra való tekintettel f. é. junius hó 25-én kihirdetett zártörvény értelmében a fából és viaszból való phosphorgyufák bevitele egyelőre négy havi időre megtiltatott és egyszersmind az azok készitésére szolgáló faszélénkek és viaszfonalak és a csomagolásukhoz használt skatulyák bevitele azon korlátozásnak vettetett alá, hogy azok csupán az országban levő gyárak által üzemüknek az eddigi terjedelemben való fentartásához szükséges mennyiségben vihetők be. Mire ezennel felhivjuk az érdekelt körök figyelmét. Sopron, 1891. augusztus hóban. A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

— **A gőzkazánfűtők tanfolyama**, melyet a budapesti állami ipariskolánál a Nagyméltóságu Kereskedelemügyi m. kir. Minisztérium évenként rendezni szokott, az idén is október hó 1-én nyilik meg s november hó közepéig tart. Ezen tanfolyamon a gőzmozgony (locomobil) kazánok és stabil kazánok szerkezete és kezelése fog tanittatni. Tanulókul felvétetnek a 18. életévöket betöltött, olvasni tudó lakatosok, kovácsok, ezek segédei, a különböző gyárakban dolgozó kovács és lakatos-segédek, kazánok mellett alkalmazott gyári munkások. A belépők erkölcsi bizonyitványt tartoznak előmutatni, a nem önálló munkások ezenkivül, ha munkában állanak, a munkaadótól kiállitott munkabizonyitványt, ha nem állanak munkában, munkakönyvüket tartoznak benyujtani. A tandij 3 frt, a mit előzetesen, a beiratkozás alkalmával kell lefizetni. A beiratások f. évi szeptember 15-től október 1-ig tartatnak az intézet helyiségében (Budapesten, VIII. ker. Népszinház-utcza 8. sz.) Vidékiek a tandij beküldése mellett levélben is iratkozhatnak.

Postamesteri, illetve posta- és távirda kiadói tanfolyamok berendezése.

A posta és távirda igazgatóság kerületében Pécsett, Kaposvárott, és Nagy-Kanizsán postamesteri illetve posta- és távirda-kiadói tanfolyam nyittatik, mely f. évi október 1-étől kezdve 1892. évi január végeig fog tartani.

Ezen tanfolyamban felvétetnek oly folyamodók (férfiak és nők) kik legalább 18 évesek, magyar honpolgárok, feddhetlen előéletüek, ép és egészséges testalkatuak, legalább négy középiskolai osztályt, illetve négy osztályu polgári vagy ezekkel egyenrangu más iskolát kielégitő eredménynyel végeztek, a magyarnyelvben teljesen jártasak s a kiknek tiszta és olvasható irásuk van.

A tanfolyam hallgatók tandijat nem fizetnek: de fentartásukról maguk tartoznak gondoskodni és a tanfolyamot rendesen látogatni kötelesek.

A hallgatók a tanfolyam befejeztével vizsgára bocsájtatnak s ennek sikeres letétele után postamesteri illetve posta- és távirda-kiadói bizonyitványt kapnak s feleskettetnek.

Azok, kik magukat ezen tanfolyamra felvétetni óhajtják, ez iránt sajátkezüleg irt kérvényüket keresztlevéllel, iskolai és a legujabb időről kiállitott orvosi és erkölcsi bizonyitványnyal felszerelve f. évi szeptember 25-éig a pécsi pósta- és távirda igazgatósághoz nyujtsák be, megnevezvén abban azon várost, hol a tanfolyamot hallgatni óhajtják.

Bővebb felvilágositást a „Budapesti Közlöny"-ből, a „Posta és Távirda Rendeletek Tára" és a „Vasuti és Közlekedési Közlöny"-ből, illetve a posta- és távirda igazgatóság, valamint a hivatalok utjain szerezhető.

CSARNOK.

A nagy világból.

Irogatja: Phlegma.

Ott ültem a Szajna hidjánál, ahol a párisi „Morque" fekszik. Szerkesztő ur bizonyosan emlékszik még erre az intézetre, ahol az óriási város naponkénti halottjai közül az ismeretlenek közszemlére vannak kitéve. Hogy is ne emlékezném reá? Mikor olyan közel fekszik a „Notredame"-i toronyhoz, hogy ennek az ablakából ha a „Morquenek" üvegteteje lenne, minden halottat meg lehetne látni. De én bizony, akkor nem igen óhajtottam a sok ismeretlen tetemet vizsgálgatni: mivel magam is olyan élő-halott féle voltam s különösen fájt a nyelv hiánya, de kiváltképpen az, hogy ma éppen Lajos napja volt. Az egy „Sous" áru szivar füstje szinte rágta a szemeimet, vagy százszor is eltereltem a füst gomolyokat arczom elől, de mit sem használt. Megeredtek könnyeim! Folytak alá arczomról, egy-két forró cseppje még a kezem fejét is érte ... Mért sirtam? ... Ki tudná megmondani!! ??

Gondolatokkal terhelten, mint egy gépiesen vonszolva magamat, azt vettem észre, hogy a „Notredame" tornyában vagyok. Szemeim az alattam s körülöttem elterülő csodás látványtól egyszerre kitisztultak, keblem kitágult, lélegzetem könnyü s gyorssá leve. Borus gondolataim, mintegy varázs ütésre eloszlottak, arczomra kiült a mosoly s majd csak hogy fel nem ujjongtam örömömben. Nem csoda, hisz a francziák szemefénye s dicsősége, az isteni szépségü Páris feküdt előttem!

Mikor az ember ilyen magasan áll a többi világ felett, gondolatai sem lehetnek olyan mindennapiak. Legelőször is te valál eszemben Szerkesztő ur, jó barátom! Aki évekkel ezelőtt itt járt e remekművü falak között, azon töprenkedvén, hogy innét leszállva, Lajos szent napján ki is fizetne egy palaczk jó „bourdeaux"-it, (t. i. ha te is most megint itt volnál) mintán az én zsebjeim éppen kongtak vala a szédületes ürességtől. Eszembe jutott, hogy talán te is e helyen állva irtad ama költeményedet, mely ha jól emlékszem igy végződik:

„És álmomból a gondolat felver,
Hogy az ember csak ember."

Ez a gondolatmenet csak a te jó indulatu lelkedben tanyázhatik, aki minden embert nemesnek s becsületesnek képzelsz, ha téged nem bánt. Boldogok azok, akik igy gondolkodhatnak!

Hej! de bennem más gondolat támadt:
Mese ... dehogy ember minden ember,
Sok van köztük szörnyeteg, vadállat;
(Kedvtelésök borzalom, utálat.) sat

De talán az én magasból fröcscsentett tinta cseppjeim sem téged, sem b. olvasó közönségedet nem érdeklik, azért leszállok a „Notredame" tetejéről és Pegazusomról, melynek nyergében úgy is gyengén ülök s mielőtt ledobna, a földön járva im ezeket irom.

* * *

Azt mondják rólunk a francziák: „hogy nekünk magyaroknak igen kár Párisba jönnünk, ha valamit tanulni akarunk, mert többnyire tömött zsebekkel jövünk Metropolisukba s a tanulásra szánt idő alatt minden, ami csiklandós és kéjes, azt magunknak kiaknázván, azután haza sietünk a kiélt testtel pihenni." Igazuk van. Aki itt látni, hallani s tanulni akar, annak igen kár pénzt hozni magával, mert akkor élvez, de nem tanul. Tudományszomjas és éhes legyen az ember, gyalog s ne kocsin vagy gőzösön járjon az, aki itt tartózkodásából hasznot huzni óhajt.

Innét ered az, hogy közülünk azok is csak felületesen ismerik Párist s a francziákat, akik huzamosabb ideig itt éltek. Többek között igen ferde fogalmaink vannak a párisi divatról. Az mondják, hogy minden ami kihivó, feltünő stb. stb. az párisi. Nem igaz, mert a valódi párisi tetszetős ugyan, de igen egyszerü, éppen ellenkezője a bécsi divatnak. Azért ha hölgyeink valamely párisi divatszalonban megrendeléseket tesznek s részletezik izlésüket, a finom modern divatárusnő egy szóval sem ellenzi vevőjének gusztusát; hanem elkésziti megrendelés szerint a legujabb bécsi divatot. Aki igazán franczia viseletet óhajt, az bizza magát feltétlenül a francziára, jó pénzért bizonyosan kifogástalanul ki fogja szolgálni s ha az egyszerüet kedveli, izlése teljesen ki lesz elégitve.

A párisi korántsem olyan barátságos, mint amilyen heves vérü s indulatos. Szinte azt mondhatnám, hogy hideg, különösen az első második találkozás alkalmával egész fülig legombolódzik előttünk s annál jobban, minél udvariasabb s közlékenyebb vele szemben az idegen. Szinte megfoghatlan előtte, hogy valaki az első-második találkozáskor neki jó barátja lehessen, vele rokonszenvezzen és azon gyanupörrel él, hogy ez bizonyosan „megakar engem pumpolni." Családjához, házitüzhelyéhez pedig csak akkor közeledhetik az idegen, — ha már a családfőnek igazán kipróbált, háromprôbás, barátja lettél. Ha valami elismert nagyember vagy igen közeli rokona ajánl hozzá pártfogólag, akkor ismert előzékenységénél fogva még ebédre is meghi, de nem családi körébe, hanem a legjobb vendéglők egyikébe Gavallér tempók tekintetében a magyar pocsékoló természetétől messze elmarad. Azt hiszem a franczia drága pezsgőkből nálunk többet fogyasztanak el, mind a termő földjén. Mindazáltal nem mondhatná őket senki fukarnak. Okkal-móddal s mértékkel él, bőkezü ha a hazáról, a szabadságról, tudomány s művészetekről van szó. Rendkivül fukarkodik idejével, épen ezért ritkán ül óraszámra, időagyonverés kedvéért a vendéglő vagy kávéházban. Hirlapjait menet közben vásárolja, olvassa az utczán, a vasuton, a lóvonaton és evésközben is, csakhogy külön ne kellessék még ezzel is idejét tölteni. Az udvariasság gyakorlásnál még idejével is pazaran bánik

Előzékenysége, különösen ha zavarban levő idegenről van szó, páratlan. Ha valamely utcza, üzlet vagy nevezetes intézet iránt kérdezősködünk egy franczíánál, gyakran nem restel velünk egy negyedórányira se elfáradni, csakhogy el ne tévedjünk. Ha pedig ennyi idő nem áll rendelkezésére, bizonyosan átadja az embert kérelmével együtt a legközelebbi rendőrnek, s nem a hordárnak, hogy pénzbe ne kerüljön.

Azt hinné valaki, hogy franczia zsoldban állok, azért dicsérem őket olyan nagyon, ez okból egyelőre megválok a szabad franczia földtől és átvándorlok a még szabadabb Angolhonba. Innét azután majd megirom, hogyan ringott hajónk Diepétől — New-Havenig, Black-Walle-Harvich és Rotterdam felé. Megirom, miként tanul az ember imádkozni a nagy és nyilt tengeren, mikor a természet zatgyermekei csodás játékot üznek égi és földi játékszerük: a villámokkal, felhőkkel és tengerek tükrével!

Addig is bocsánatot s türelmet kérek.

Hirek.

— **Ő felsége**, a király Rozsmanith Richard pannonhalmi perjelnek Szent-Adorjánról czimzett zalavári apáttá lett kineveztetését helyben hagyta.

— **Ő fensége József főherczeg** a Pécsett összpontositott honvédség gyakorlatai szemlélésére f. hó 20-án Pécsre érkezik, mely alkalommal tiszti disz-czéllövészet rendeztetik. A 200 forint értékü első dijat ő fensége adományozta.

— **Zalavármegye** kir. tanfelügyelője. 2440/1891. A nagyméltóságu vallás- és közoktatásügyi magy. kir. miniszter urnak 1891. évi szept. hó 3-án 38174. sz. alatt kelt magas rendeletére felhivom a vármegye mindenféle jellegü és fokozatu népoktatási tanintézeteinél működő tanár és tanitó urakat, hogy azok, kik közülök az 1889. évi október hó 1-jétől az 1890. évi szeptember hó 31-ig a cs. és kir. közös hadseregben egy éves önkénytességi szolgálatot teljesitettek, ezt a kir. tanfelügyelőségnél azonnal jelentsék be, megjelölésével azon cs. és kir. ezrednek, melynél a szolgálat kitöltetett. Zala Egerszeg, 1891. szeptember 16. Dr. Ruzsicska Kálmán m. k. kir. tanfelügyelő.

— **Fodor Gyula** a helyben állomásozó honvéd-gyalogezred orvos főnöke műtői tanfolyamra a bpesti egyetemre vezényeltetett.

— **Őszi közgyülését** szeptember 14-én tartotta Langvizen a Nagy-Kanizsa járás jegyzői köre Ferenczy János kiskomáromi köztiszteletü körjegyző ur elnöklete alatt. Az ülés jkönyvét közölni fogjuk. Ülés után Unger Alajos langvizi körjegyző ur vendégszerető házánál diszebéd volt. Az izletes ételek s a finom bor hatalmas kedvre deritette a vig társaságot; pohárköszöntést mondottak Nyéky Pál bakónaki plebános, Ferenczy János elnök, dr. Fülöp Kázmér ügyvéd, Unger Alajos, Starzsinszky György galamboki, Grünfeld József sormási közjegyzők, Sáringer Károly magyar-szerdahelyi néptanitó s e lapok szerkesztője sat. Az idő kedvezése folytán a szabadban tánczra perdült a — fiatalság és csak az éj közepén távozott a szélrózsa irányában a vidám társaság.

— **A pécsi kir. közjegyzői kamara** alelnökévé Plihál Ferencz nagy-kanizsai kir. közjegyző választatott meg szept. 8-án tartott rendes évi közgyülésen. Az ügyrend módositására Blum Béla pécsi közjegyző inditványt tett, melynek tanulmányozására és a jövő közgyülés előtti előterjesztés megtételére inditványozó, Plihál és Ziegler választmányi tag küldettek ki.

— **Az erdőőri** szakvizsgák Dunántulon csak Pécsett és Szombathelyen tartatnak meg és pedig október 19-én délelőtt 9 órakor veszi kezdetét mindkét helyen a vármegye házában.

— **Keszthelyváros** képviselő testülete a m. kir. honvédhuszár laktanya mellé tervezett lovarda épitésére 14 ezer frtot szavazott meg.

— **Báró Bibra Frigyes** honvéd ezredes, helyben állomásozó m. kir. honvédség volt ezred parancsnoka elhagyta Nagy-Kanizsát s Ujvidékre tette át lakását.

— **Életveszélyben forgó bárócsalád.** Báró Putteányi Géza, Putteányi Paula és Irma bárónők, valamint Bezerédj István földbirtokos és neje komoly veszedelemben forogtak a Balatonon. Derült időben egy kis vitorláson sétára mentek a Balatonon, a matróz teendőit egy vinczellérre bizva. Már jól közepén voltak a viznek, mikor az idő váratlanul viharrá vált, ami nem ritka a Balatonon és a kis vitorlás közel volt a felforduláshoz. A „Kelén" gőzös kapitánya meglátva a vészjelet, miután utasait a badacsonyi kikötőnél kiszállitotta, gőzerővel a veszedelmes helyzetben levő argonautiku ok megmentésére sietett, nem is sejtve, kik az utasok. Rövid küzdelem után sikerült áthajitani a „Kelén" mentőkötelét, melylyel aztán partra vontatták a kis hajót, bőrig ázott utasaival, a kik nem tudtak eléggé hálálkodni Halász Ferencz kapitánynak e mentésért.

— **Tóth László** kir. törvényszéki elnökünk, ki szabadság ideje leteltével hazaérkezett és hivatalát átvette, e hó végén a királyu'czai Weiser féle emeletes házba költözködik.

— **Párbaj.** B. és K. közöshadsereg-beli hadnagyok folyó hó 17 én reggel a helybeli laktanya vivótermében kardpárbajt vivtak, mely K ... helybeli születésü hadnagy jelentékeny megsérülésével végződött. A kihivó mint megsértett fél B. hadnagy volt.

— **Haladunk.** Szepetneken a főtanitó bácsi az ő tanitóival csak haragoztatott, de most már mint jelenlegi főtanitó arra is jogosnak tartja magát, hogy „segédjét" amugy Isten igazába elagyabugyálja. Augenfeld helybeli orvos urnál jelentkezett a véresre vert segédtanitó látlelet fölvétele végett. — Kiváncsiak vagyunk, hogyan menti magát annak idején a „főtanitó ur!"

— **A szentgyörgyvári** hegyre vezető utat tudvalevőleg a dülőbeli birtokosok nagyrészben elfoglalva felszántogatták s használták, ennélfogva néhol már alig lehetett két kocsinak kerülni, sőt a gyalogosok az utról teljesen le is szorittattak. Városi tiszti ügyészünk dr. Bentzik Ferencz ur közbejöttével s Farkas Ferencz hatóságilag kiküldött városi rendőrkapitány ur által a felek beidéztettek, az ügy tárgyaltatott s már szeptember 10 én a városi mérnöki hivatal által Ploszszer Ignácz főmérnök ur személyes felügyelete alatt felméretvén, ki is czöveleztetett.

— **Gyászhir.** Részvéttel vettük a következő gyászjelentést: Dr Kele Antalné, szül. Gombossy Rózsa (leánya) és dr. Kele Antal (veje), továbbá Gyuk Ferencz, Gyuk Nándor, Gyuk Ilka és Gyuk Lujza férj. Tiborcz Györgyné (testvérei) a maguk, s az összes rokonság nevében mély, s igaz fájdalommal jelentik, hogy szeretett anyja, napa, illetőleg testvérjök özv. Gombossy Jánosné szül. Gyuk Eleonóra urnő hosszas szenvedés után f. é. szept. hó 13-án, d. u. 4 órakor, életének 54. évében jobblétre szenderült. A megboldogultnak földi maradványai f. é. szept. hó 15-én d. u. 4 órakor fognak Andráshidán beszenteltetni s innen a zala-egerszegi sirkertbe vitetni, hol örök nyugalomra tétetnek. Az engesztelő szent miseáldozat f. é. szept. hó 15-én d e. 10 órakor fog az andráshidai templomban a Mindenhatónak bemutattatni. Áldás és béke lengjen porai felett, s az örök világosság fényeskedjék neki!

— **Hadgyakorlatok** vége közelegvén az I. és II-dik bosznisi zászlóalj szabadságolt katonái szept. 16-án vonultak át Nagy-Kanizsán, [illegible]iszt vezénylete alatt 250 egyén. A 48-dik gyalogezred III dik zászlóalja két nappal előbb, vagyis 15-én este érkezett N.-Kanizsára a tartalékosok pedig Budapesten át 13-án reggel külön vonaton érkeztek meg.

— **Tanoncz iskola.** A „kereskedelmi kerület" alsó foku kereskedelmi iskolájának 2-ik tanéve e hó 13 án d. u. 3 órakor vette kezdetét. Az iskola év megnyitása ez alkalommal némi ünnepélyességgel járt, amennyiben a kereskedelmi testület több választmányi tagja és ennek titkára szintén jelenvoltak. Ezen érdeklődés a növendékekre látszólag igen jó hatást tett, mely még fokoztatott, midőn Weisz Tivadar titkár, majd pedig Bun Samu igazgató lelkes beszédben buzditották a növendékeket erkölcsi magaviseletre és kitartó szorgalomra. Az oktatást ez izben is Bún Samu igazgató és Kramer Lajos tanár eszközlik, kik a lefolyt évben, daczára a kezdet nehézségeinek, ügybuzgóságukkal igen szép eredményt értek el.

— **Az 1891—2.** tanévben szept. 16-án összegyült a nagy-kanizsai kath. főgymnasium négy felső osztályának ifjusága, hogy főtisztelendő Farkas László igazgató ur elnöklete alatt „Deák-segélyző-egyletet" megalakitsa. Az egyesület alapszabályainak felolvasása s vagyoni állapota kimutatásának végeztével a választmány kö-

---

boldogan hallgatta nővére csevegéseit. Sokszor az ő ajkai is megnyiltak, hogy elmondjon — többé már nem gyermek nővérének — egy titkot, mely szivét nyomja már régóta ... de sohasem volt ereje megkezdeni a vallomást. Tudta ő, hogy ha ketten birják azt a titkot, majd hall vigasztalást s megsebbzett szivére gyógybalzsamként fognak hatni nővére vigasztaló szavai. De mint a szenvedő beteg, bár jól tudja, hogy az orvosság jól fog hatni megromlott szervezetére ..... mégis remegve s gondolkodva veszi be, mert fél a pillanatnyi keserü iztől, — ép ugy félt Jolán is ama néhány pillanat keserüségétől, midőn féltve őrizett titkát, szerelmét ki kell tárni más előtt is ... és ezért halogatta a vallomást ...

— De nyolcz óra már, kedvesem, — szólt nővéréhez a park bejárója előtt, — ideje, hogy reggelizni menjünk. A társaság már talán vár is bennünket.

— Siessünk hát Jolánkám! Hallottad, hogy Bárdyné ma már elutazik Füredről? A mint mondja, itt az egész saisont, a mi Marienbad, Ischl, Karlsbad vagy Herkules fürdőben van, nem találja fel az ember. Pedig hidd el Jolán, én még sehol sem éreztem magamat ily kitünően, mint itt Füreden. Oh, a Balaton párjára sehol sem találunk, bárhova menjünk is. És én azt hiszem, Bárdyné is csak az udvarlók hiját érzi s azért szökik. Pedig ez a szerencsétlen Erdőssy udvarol neki annyit, hogy tizen is kitesz ... nemde?

Szerencse, hogy Jenninek egy ágrólágra szökelő kis mókus teljesen levonta figyelmét s igy nem vehette észre azt a hatást, a mit szavai Jolánra gyakoroltak. Az a szép arcz majd elhalaványodott, majd ismét a legégetőbb piros szint játszotta. Szólni nem tudott, csak midőn a rövid harcz szivében lezajlott ... nyugodtságot szinlelve törölt ki titkon egy pár könycseppet szép szemeiből ...

De mikor ő olyan nagyon szerette Jenőt? És az is eleinte, mintha viszonozni látszott volna érzelmeit ... s egyszerre látnia kellett a gyors elhidegülést, söt látni kellett, hogy egy kaczér özvegy udvarához szegődik, ... szemeláttára, talán kinzására ... Oh, hogy is ne csordult volna ki az a köny Jolánka szemeiből?!!

Együtt voltak már a reggelizö nagy asztalnál a mindennapi vendégek, s midőn a két fiatal Bertay grófnő megjelent, teljes volt a társaság. Az „Eszterházy"-vendéglo tágas verandáját szép örökzöld cyprus futotta be minden oldalról, mintegy keretét képezve a szép képnek, melyet a vig társaság keltett .... Az asztalfőt a jó Agotha néni foglalta el, s mellette jobbról-balról egy-egy éltesebb urnő ült, kikkel a reggelit szürcsölve, oly jóizüen eltudott regélgetni a régi jó időkről. Valamivel alább a nagy asztalnál Holmes Olivér ült nejével s egyetlen leányával. Bankár volt Londonban, de családi viszonyok miatt elhagyta hazáját s Magyarországban birtokot vásárolván, már évek óta magyar honpolgár. Ők is Füreden nyaralnak s itt létük alatt ismerkedtek össze az általunk már ismert társasággal. Az asztal végén ült Bárdyné Jenővel enyelegve ... és még többen, kik bennünket ugy sem érdekelnek. — Ott van az öreg Bertay gróf is a társaságban, de az ő szomoruan komoly kedélye sehogy sem illik a vigan csevegő s mulató társaság közé. Csak egy pillanatra derült fel, midőn leányai kiléptek a verandára. Azonban csakhamar visszaül bús arczára a lemondás és fájdalom jellege ... talán leányait szemlélve — meghalt fiára gondolt .... s fáj neki a tudat nevörökös nélkül szállni le abba a komoly sirboltba? ...

(Folytatása következik.)

vetkezőleg alakult meg: Elnökül Hajdu Gyula; titkárrá Haasz Lajos; pénztárnokká Sebestény Géza VIII. oszt. tanulók választattak. Választmányi tagok lettek: VIII. osztályból Berdin Kálmán, Hirschel József, Schwarz Károly, Mair József. Udvardy Sándor. VII. osztályból Landler Jenő. Vächter Kálmán, Stefaics Aladár, Havas Hugó, Matosch Jenő. VI. osztályból Habus Mihály, Nagy Béla. V. osztályból Svastits Gyula, Kanders Vilmos. A segélyegylet megalakulása után pedig főt. Hévizy János tanár ur a „Gyakorló iskola“ vezetője, az ifjusághoz intézett bevezető beszédében megemlitette a „Gyakorló iskola“ fontosságát, melynek fő feladata a magyar nyelv és magyarirodalom megismerésében a heti órák csekély száma miatt netalán beálltható hézagokat kipótolni, a magyar költészet iránti szeretetet az ifjuság szivebe ültetni, mely magasztos czélját azonban csak tagjainak buzgó közreműködésével érheti el. Zajos éljenzés követte szavait. Majd a megindult választással megalakult a tisztikar, nevezetesen: Főjegyző Sukup Vladimir 8. o. t. Aljegyző Schwarz Károly 8. o. t. Főkönyvtárnok Mair József 8. o. t. Alkönyvtárnok Páhr Károly 7. o. t. Pénztárnok Sebestény Géza 8. o. t. Ellenőr Matosch Jenő 7. o. t. Beérkező müvek birálására pedig 2, három három tagból álló bizottság neveztetett ki. Tagjai: 1 Bettelheim Ottó, Hajdu Gyula. Tauscher József. 2. Totola Károly. Bún Károly, Hirschel József. Végül a gyülés lelkes éljenzések között szétoszlott.

— **A nagy-kanizsai** középkereskedelmi iskola tanulóinak száma igen szép eredményt tüntet fel. Az iskolaév kezdete óta 35 tanuló iratott be, kik közül igen sok az idegen, kik az izr. iskolák jó hirnéve által vonzatva, az idén is felkeresték az intézetet. A középkereskedelmi iskolánál két rendes és négy bejáró tanár működik. Az iskola tehát bevál és életképességét már eddig is bebizonyitotta. A tanulók létszáma az I. osztályban vetekedik a dunántuli keresk. akadémiák bármelyikének frekvencziájával.

— **Az „Ukki** önkéntes tüzoltó-egyesület“ tüzoltó szerek beszerzésére folyó hó 8-ikán tánczmulatságot rendezett. A tánczmulatság az ukki vasuti állomástól keletre elterülő nyiresben folyt le, hol az egyesület derék főparancsnoka, Krieger Ferencz ur igazán meglepő helyiséget rendezett be vendégei számára. Ez alkalommal tanusitott jótékonyságukért kitüntek és elismerést érdemelnek: ngs. Gyömörey Jánosné és Krieger Ferencné helybeli urhölgyek, kik e jótékony intézménytől áthatva. a nagy számu és értékü tombolatárgyakat ajándékozni szivesek voltak. A jó kedv s pompás hangulat közt a mulatság délután 2 órától éji 12 óráig tartott, a midőn a tüzoltó egyesület zeneszó kisérete mellett hazatávozván, ngs. Gyömörey Jánosné és Krieger Ferenczné urhölgyeknek lakásán — bőkezü adakozásaikért tisztelegtek. A hölgyek között ott látłuk: Gyömörey Kata, Gyömörey Karolin, Krieger Nina, Krieger Ilka (Ukk), Kósa kisasszonyok (Jánosháza), Semetke k. a. (Gógánfa), Borsitzky kisasszonyok (Galsa), továbbá Szalai Mariska (Rigács) kisasszonyokat; ngs. Gyömörey Jánosné, dr. Gyömörey Vinczéné, Krieger Ferenczné (Ukk), Füzik Gyuláné. Bánfi Alájosné, Schmiedné (Sümeg), özv. Paárné (Mihályfa), Kósa Gusztávné (Jánosháza), Semetke Józsefné (Gógánfa) és Horváth Gyuláné (Káptalanfa) asszonyokat. A tüzoltó-egyesületnek ezen várakozáson felül sikerült mulatsága alkalmával 120 frt tiszta jövedelme volt. Felülfizettek: ngs. Tarányi Ferencz 5 frt, Zathureczky Zsigmond 4 frt 60 kr., Horváth Gyula 4 frt 20 kr., dr. Gyömörey Vincze 3 frt, Semetke József 2 frt. Gyömörey János 1 frt 80 kr., dr. Székely Albert 1 frt 60 kr., Apfel Géza 1 frt 60 kr., Epstein Ödön 1 frt 60 kr., özv. Paárné 1 frt 60 kr., Dorman József 1 frt 60 kr., Bánfi Alajos 1 frt 20 kr., Külley József 1 frt 20 kr., Berger Károly 1 frt, Salzberger Henrik 1 frt, Gyömörey Gáspár 1 frt, Rosner József 1 frt, Markus Ignácz 1 frt, Gyömörey Adél 1 frt. Kósa Gusztáv 1 frt, N. N. 1 frt, Szelmajer Rudolf 1 frt, Cserta Elemér 1 frt, Borsitzky Kálmán 80 kr., Talabér Károly 60 kr., Hladny János 60 kr., Bükhely János 60 kr. Bükhely Gábor 60 kr., Grosch Sándor 60 kr., Rohrer János 70 kr., Borsitzky Károly 60 kr., Malomsoki János 60 kr, Schnitzler Jakab 60 kr., Kohn Mór 60 kr., Kohn Henrik 60 kr., Nagy Mihály, 60 kr., Marton Mihály 60 kr., Nagy Gyula 60 kr., Goldmann Sándor 60 kr, Grünbaum Samu 40 kr., Farkas János 40 kr., Füzik Gyula 20 kr., Schmith Pál 20 kr., Király József 20 kr., Németh Gyula 20 kr., Ferenczy Samu 20 kr. Fogadják a t. cz. felülfizetők a tüzoltó-egyesület nevében a rendezőség hálás köszönetének kifejezését.

— **Gyilkosság.** Vindornyafok, zalamegyei községben folyó hó 11-én hajmeresztő gyilkosság történt, melynek áldozata Takács Károlyné ottani lakos. A véres eseményről lapunk keszthelyi tudósitója következőkben értesit bennünket. Takács Károly v.-foki lakos szept. 11-én d. u. 3 óra tájban a „Pipa-gyujtó“ malomba ment őrlés végett. Takács felesége, ki férje eltávozása következtében egyedül maradván otthon, 12-én reggel saját édes anyja által a szoba közepén, iszonyuan összevagdalva, halva találtatott. V.-Fok község elöljárósága a hajmeresztő esetről a keszthelyi szolgabiróságot azonnal értesitvén, ez az ügyet a kir. járásbirósághoz áttette s innen Csesznák Miklós kir. al járásbiró, dr. Singer Bernát és dr. Neumark Béla orvosokkal, valamint Bernschütz József keszthelyi csendőrőrmester 3 csendőrrel még 12-én a délelőtti órákban V.-Fokon megjelentek s miután az orvosok constatálták. hogy a halál a hulla mellett talált nagy fejszével gyilkos kéz által követtetett el, a vizsgálóbiró a meggyilkolt nő férjét, ki már ezen időre anyósa által küldött posta által értesülvén a rémes esetről — hazaérkezett, ugy az ugyanazon házban lakó s Takácsékkal rokonsábban levő Vastag Pált is letartóztatta, s miután mindkét letartóztatott egyén konokul tagadta a tett elkövetését, s illetve abban való bünösségét, őket vizsgálati fogságba helyezvén, Keszthelyre bekisértette. A csendőrség kimutatásai folytán Takács Károly alibije beigazoltatván, 13-án szabadon bocsáttatott, mig ellenben Vastag Pál szobájában a diványba rejtve megtaláita azon véres gatyát, melyet Vastag a tett elkövetése alkalmával viselt s azután vastag felesége, ki tudta, hogy férjének Takácsnéval évek óta viszonya volt, bevallotta, hogy férje Vastag Pál, ki szept. 11-én este ittas állapotban ment haza, lefeküdt, de 10 órakor ujból felkelt ágyából s nejének azt mondván: most végzek azzal az asszonynyal. Takács szobájába ment, itt az ajtó mögött levő favágó fejszével az ágyban alvó asszonynak fejébe vágott s koponyáját ketté hasitván, őt a fejszével a földre rántotta, s jóllehet, már az első vágás halálos volt, még kétszer a mellébe s egyszer a tejébe vágott a fejszével. Vastag iszonyu tette elkövetése után visszatért lakásába, de aludni sem ő, sem felesége nem tudott s akkor azon tervet sütötték ki, hogy Vastag hajnalban eltávozik hazulról, felesége pedig a midőn a csordás hajt s Takácsné tehenét nem hajtja ki, fusson át Takácsné átellenben levő anyjához s kérdezősködjék Takácsné után. Csesznák Miklós kiváló tapintattal biró vizsgálóbiró ugy Bernschütz József csendőrőrs parancsnok elismerést érdemlő buzgalmukkal azonban 24 óra lefolyása alatt már teljesen kideritették a tényállást s az elfogott Vastag vadállatias tettét már törődelmesen be is vallotta.

— **Ügyes** kengyelfutó produkálta magát mult szombaton és vasárnap délután a főtéren, egy óra hosszáig körbe futott. Egy valaki kiszámitotta, hogy az egy órai futásával Kilimánig ért volna el.

— **Vakmerő marha-tolvajok.** Gruics János gólai lakos istálló épülete falát folyó hó 16-ára virradóra ismeretlen tettesek kibontották és az istállóból 11 darab szarvasmarhát elhajtottak. A tetteseknek semmi nyoma.

— **Heti biztosok** e héten a Kisdednevelő Egyesület ovodáiban Fischl Pálné és Scherz Albertné választmányi tagurnők.

— **Heti felügyelő** e héten az önk. tüzoltó egylet őrtanyáján Bódis János szakaszparancsnok ur.

— **Budapesti Hirlap.** Olvasóink figyelmét fölhivjuk a „Budapesti Hirlap“ hirdetésére, mely lapunk mai számában közöltetik. Előfizetési és hirdetési összegek egyszerüen a következő czim alatt küldendők: Budapesti Hirlap Kalap utcza 16. Budapesten.

A gabonaüzletröl.

Nagy-Kanizsa, 1891. szept. 18-án.

A beállott lanyha hangulat e további folytatást nyert amennyiben áraink naponkint hanyatlanak s a vételkedv ugyszólván teljesen megszünt; ellenben erősebb kinálat érezhető. A piaczra nagymennyiségü gabona érkezik. Áraink: buza 9 frt 50—60, rozs 9 frt 20—30, zab 5 frt 50—60, árpa 6 frttól 7 frtig, fehér bab óriási kinálat következtében 6 frt 80—90 kr.

Szerk. üzenet.

— Páris. Máskor is szivesen vesszük. Üdvözlet a messze távolba.

— V. m A szép költeményeket köszönettel vettük. Közöljük. Magán levelet irunk.

— T. N. Készséggel.

— „Őszi lombok.“ Nem közölhetők.

— „Nemzeti dal.“ Zengzetesebbnek kell annak lenni. Megsemmisitettük.

— „Két pára.“ Ügyes dolgozat, de hölgyeink megköveznének a kiadásért. Visszaveheti.

— H. Politikai jellegü, nem adhatjuk ki.

Nyilttér.*)

Fekete, fehér és szines selyemszövetek meterenkint 60 krtól fl. 15.65 krig, — sima és mintázott (körülbelül 240 különféle minőség és 2000 különféle minta és szinben) küld széjjel egész darab és összeállitott ruháknak valót, vám- és bérmentesen Henneberg G. gyári raktára (cs. és kir. udv. szállitó) Zürich. Minták forduló postával. Levelekre Schweiczba 10 kros bélyeg ragasztandó.

Nehézkór (epilepsie) gyógyitható, visszaesés nélkül. Ezrek bizonyitják a tudomány ezen csodálatos sikerét. Részletes tudósitások válasz-bélyeggel intézendők: „Office Sanitas“ Paris 57 Boulevard de Strassbourg.

Mindenki,

különösen olyan egyének, kik a társadalom minden rétegében összeköttetéssel birnak,

igen nagy mellékkeresetre

tehetnek szert szolid módon, vagyon- és koczkáztatás nélkül. Bővebb felvilágositással szolgál: J. Danneberg, Bécs I. Kampfgasse 7.

Eladó-szöllő.

A szt.-györgyvári hegyen középső hegyhát a kápolna mellett-, egy kitünő karban levő, dús termést igérő szöllő szabad kézből jutányos ár mellett eladandó.

Bővebb felvilágositást a szerkesztő ad.

Eredeti Selters viz. Kitünő természetes asztali és gyógyviz (Nassau), bebizonyulva nyálkásságnál, köhögés- és rekedtségnél, valamint hólyag-, vese- és gyomorbántalmaknál.

Mindenkor világosan „eredeti“ selters kérendő, mely kupakkal, czimképpel és „Original“ dugaszégetéssel van ellátva. Kapható mindenütt. Selters-forrás kezelősége Selters-Weilburg Nassauban.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő és kiadó:
BÁTORFI LAJOS.

3413. Érk. 1891. junius 6.

Árverési hirdetmény.

A nagy-kanizsai kir. törvényszék tkvi osztálya részéről közhirré tétetik, hogy Horváth István, Horváth Mária és Horváth Antal végrehajtatóknak, Horváth Mihály és neje Horváth Katalin végrehajtást szenvedő légrádi lakosok elleni 281 frt 25 kr. és 45 frt kétrendbeli tőke, 1884. évi aug. hó 22-étől járó 6% kamatai, (mely követelésbe a már fizetett 5 frt 50 kr. leszámitandó lesz) ugy a hirdetés dijjal együtt 10 frt 95 kr. jelenlegi s még felmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett kir. törvényszék terüietéhez tartozó a légrádi 2436. sz. tjkönyvben † 472. hrsz. a. Horváth Mihály és neje Horváth Kati tulajdonául felvett s 536 frtra becsült ingatlan, továbbá a légrádi 1773. sz. tjkönyben A I. 561. és 2919. és 3206. hrsz. alatt fogialt ingatlanoknak Horváth Mihály és neje Horváth Katit illető s 205 frtra becsült fele része, — mégis a légrádi 2441. számu tjkvben † 2317/a hrsz. a. Horváth Mihály tulajdonául felvett és 13 frtra, s az ugyanazon tjkvben † 3143/a hrsz. a. ugyanannak tulajdonául felvett s 107 frtra becsült ingatlanok, — végre a légrádi 2442. számu tjkvben † 2317/b hrsz. a. Horváth Mihály és neje Horváth Katalin tulajdonául felvett s 12 frtra, s az ugyanazon tjkvben † 3143/b hrsz. a. ugyanazok tulajdonául felvett s 108 frtra becsült ingatlanok 1891. **október hó 20.** napján d. e. 10 órakor Légrád község házánál Remete Géza felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt N.-Kanizsán, a kir. tvszék mint tkönyvi hatóságnál 1891. junius hó 10-én.

GR. HUGONAY,
kir. törvényszéki biró.

1878./91 érk.

Árverési hirdetmény.

A keszthelyi kir. jbiróság, mint tkvi hatóság részéről közhirré tétetik, hogy dr. Horváth Antal ügyvéd nagy-kanizsai lakos végrehajtatónak, Stefel Károly nemesbüki lakos végrehajtást szenvedett elleni végr. ügyében 326 frt tőke követelés és jár. kielégitése végett a keszthelyi kir. jbiróság területén levő és a köveskuti 61. sz. tjkvben A. † 173. hrsz. alatt 1/3 részben Csepeli Ferencz és 2/3 részben Stefel Károly nevén álló kertaljai rész: 2/4. — továbbá a felső kustányi 97. sz. tjkvben A. † 235. hrsz. alatt felvett hegyvámos kalmárhegyi szőlőbirtoknak Stefel Károlyt illető 1/4 részze: 158 frt megállapitott kikiáltási mint becsárban és az alulirt biróságnál mégis a köveskuti és f.-kustányi előljáróságnál is megtekinthető feltételek mellett és pedig a következő ingatlanra nézve 1891. évi október hó 7-én délelőtt 10 órakor Köveskuton a községházánál, a felső-kustányi ingatlanra nézve pedig ugyanazon nap délután 2 órakor F.-Kustányban a községházánál megtartandó nyilvános árverésen a szükséghez képest kikiáltási mint becsáron alul is eladatni fognak.

Árverezni kivánók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy a törvény által óvadékképeseknek nyilváuitott értékpapirokban bánatpénzül a kiküldött kezéhez letenni, avagy ha ez a biróságnál előzetesen már megtörtént volna, az arról kiállitott szabályszerü elismervényt ugyanannak átszolgáltatni.

A kir. jbiróság tkvi hatósága.

Keszthelyen 1891. julius 8.

STOCKER ANTAL
kir. jbiró.

Varazsd-Topliczán
bérbe adatik
1892. évi januar 1-től

egy üzlethelyiség: 4 szobából álló lakás, 3 raktár és 2 pinczével.

Bérbe venni szándékozó ajánlatot tegyen 1891. évi deczember 31-ig 5% bánatpénzzel a zágrábi káptalan Varazsd Topliczai uradalmi (171) tisztartónál.

BUDAPESTI HIRLAP.

Mindenki, a ki alkalmazást keres vagy alkalmazást adhat,
a „BUDAPESTI HIRLAP“

apró-hirdetései által
nélkülözheti a közvetitőket.

Régi dolog, hogy a közvetités sok pénzbe kerül és a viszonyokat egyáltalában tekintve, gyakran fordul elő, hogy a költséges közvetités daczára sem az alkalmazást kereső nem jut könnyen helyhez, sem az alkalmazást adó nem kap könnyen megbizható embereket. Oka ennek főleg az, hogy a munkaadó és munkakereső, a vevő és az eladó, nem érintkezik közvetlenül A közvetlen érintkezésre pedig manap alig van hathatósb eszköz, mint egy elterjedt lapban való hirdetés, a „Budapesti Hirlap“ apró-hirdetési rovata pedig naponta legkedvesebb 90.000 ember által olvastatik. (A lap naponta 30.000 példányban jelenik meg: legkevesebb három olvasót lehet számitani egy-egy lapra.) Kereskedő, a ki könyvvezetőt, irodatisztet, gyakornokot keres, vagy viszont azok, a kik hasonló alkalmazást keresnek; a gazda, a ki kasznárt, ispánt, vagy gazdasági gyakornokot keres és viszont a kik ajánlkoznak; a háziasszony, a ki szakácsnét, szobaleányt, dajkát, cselédleányt keres és hasonlóan szolgálók, a kik helyet keresnek; birtokeladás, üzleteladás, birtokbérlet, házeladás, házvétel, nevelő, nevelőnői, házvezetőnői, gazdasszonyi és egyéb pályázat, lakáskiadás és lakás bérbevételi hirdetések, szóval az életszükséglet minden fázisában könnyen és olcsó pénzen a

Budapesti Hirlap apró hirdetései által czélt lehet elérni.

Családi jelentésekre, különösen *eljegyzési hirekre, hymen hirekre, esküvőre való meghivásokra. születési jelentésekre, névnapi gratulácziókra, gyászjelentésekre* és minden eféle **közleményekre**

a „Budapesti Hirlap“ apró-hirdetési rovata kiválóan alkalmas.

A hirdetési dijak igen olcsók. Mindannyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik, egy-egy szó két krajczárba kezül, vastagabb betüvel négy krajczár. Czimmel ellátott hirdetéseknél még egy-egy hirdetés után 30 kr. kincstári bélyegilleték külön jár. Ha a czim nincsen kitéve, hanem a hirdetés ugy szól, hogy „Czim a kiadóhivatalban megtudható“, akkor bélyegdijat nem kell fizetni. A kiadóhivatal ilyen esetben minden dij nélkül megmondja a kérdezősködőknek az illető czimet, sőt vidékre dijtalanul levelez is, ha a kérdezősködő a postabélyeget beküldi. Helyben a hirdetések a kiadóhivatalban vétetnek föl készpénzen, vidékről a pénzt legalkalmasabban postautalványon lehet küldeni. A „BUDAPESTI HIRLAP“ előfizetési ára negyedévre 3 frt 50 kr., egy hónapra 1 frt 20 kr. A czim egyszerüen „Budapesti Hirlap Kalap-utcza 16.“

A feltaláló dr. Meidinger tanár ur által kizárólag fölhatalmazott

Meidinger kályha gyára
HEIM H.
Döblingben, Bécs mellett.

Bécs: Michaelerplatz 5. **Budapest:** Thonet-udvar. **Prága:** Pfastergasse 5.
London: 41. Holborn Viaduct E. C. **Milanó:** Corso Vitt. Emanuele 38

Minden államban szabadalmazva.

Minden kiállitáson az első éremmel jutalmazott

legelönyösebb szabályozó-, tölt- és szelelös kályhák

dupla köpenynyel.

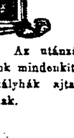

Kokszel való tüzelésnél az égési időtartam tetszés szerint kőszénnel való tüzelésnél 24 órai.

Több mint 40.000 kályha van alkalmazásban.

Több szobának fütése csak egy kályha által.

Waggon-kályhák.

„Meidinger“-kályhák.

Az utánzások kikerülése végett óva intünk mindenkit mellékelt védjegyünkre, mely a kályhák ajtainak belső felein beöntve vannak.

MEIDINGER-OFEN H. HEIM

„VESTA“ kályhák.

Zajtalanul tölthető. Pormentes eltávolitása a hamu- és salaknak. A köpenyek a pornak kitisztitásánál eltávolithatók a nélkül, hogy a kályhát széjjel kellene szedni.

„Helios“ kandalló

füstemésztő, látható tüzzel.

Egy kandalló több helyiségnek fütésére függetlenül szolgálhat. Tetszés szerinti égési tartam koksz-, kő- vagy barna szénnel tüzelésnél. Zajtalan töltés. A hamu és salak pormentes eltávolitása.

Füstemésztő CALORIFEREK.

központi fütések minden minta szerint szelelőkészülékekhez.

Száritó készülékek ipar- és gazdasági czélokra.

Prospectusok és árjegyzékek bérmentesen és ingyen.

MICHL JÁNOS és FIA

hangszergyár Graslitzben (Csehország.)

ajánlják hangszereiket.

Készítetnek, Trombiták, pisztonok, szárnykürtök, harsonák, Bombardonok, Heliconok, nagy és kis dobok. — Továbbá: Klarinétek, fuvolák, pikulák, hegedűk, brácsák, gordonkák, nagybőgők. — Javító műhely valamennyi hangszerhez! — Jelző- és hívó kürtök, czitterák gittárok, buzó- és száj-harmonikák

nagy raktára.

Legjobb és legocsóbb beszerzési forrás.

Árjegyzék kívánatra ingyen.

Meidinger kályha-gyár

és zománczozó telep

J. & H. EHRLICH

Bécs, V. Wienstrasse 45. sz. — Budapest, váczi-körut 21.

MEIDINGER töltő-, szabályozó- és szelelő-kályhák.

Szabályozó-kályhák 7 frt 50 krtól felfelé.

Cs. és kir. szab. **kaszárnyakályhák,** Siemang-Ehrlich-féle szabadalom.

Patent cserép-kályhák. Central-kályhák. Agyag-kályhaajtók. Szellőző-rácsok. — Zománczozott, díszített bádog-edények.

Keil Alajos-féle

PADLÓZAT-FÉNYMÁZ

(Glasur)

legkitünöbb mázoló-szer puha padló számára. 1 nagy palaczk ára 1 frt 35 kr. 1 kis palaczk ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerübb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr, mindenkor kapható:

Fesselhofer Józsefnél Nagy-Kanizsán.

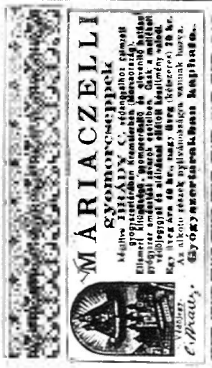
MÁRIACZELLI
Szemorvos-szappanok
Kapható: Zalaegerszeg: Gr. Mikó gyógyszertár.
Ellenszer: Hidrofóbia, gyomorrontás és alszivű betegségek ellen, valamint minden szivbetegségek ellen, a melyek ugy, mint a szivdobogás, szivszorulás, szivfájás, szivgörcsök, szivszakadás, szivszélhűdés, szivszélütés, szivkőkór, szivkőkórban szenvedő betegeknek, a szivet szorongatja, szivet szorítja, szivet nyomja, szivet fogja, szivet szorítja, szivet szorítja, szivet szorít

NAGY-KANIZSA. 1891. szeptember 26-án. 39-ik szám. Harminczadik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . . 5 frt — —
fél évre . . . 2 frt 50 kr.
negyedévre . . . 1 frt25 kr.
Egyes szám 10 kr.

HIRDETÉSEK
8 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr.
NYILTTÉRBEN
petit soronkent 10 krért vétetnek fel. Kincstari illeték minden egyes hirdetésert 30 kr fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi és anyagi részét illető minden közlemény Bátorfi Lajos szerkesztő-kiadó nevére czimzetten Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek

A nagy-kanizsai „Kereskedelmi Iparbank“, a „n. kanizsai önkéntes tüzoltó-egylet“, a nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület“, a „nagy-kanizsai tanitói járáskör“, a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet“, a „nagy-kanizsai izr. jótékony nőegylet“, a „szegények tápintézete“, a „katonai hadastyán egylet“ a „soproni kereskedelmi iparkamara“ nagy-kanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

Egyszerüségében amily magasztos, érzetszerüségében oly fenséges ünnepély folyt le szept. 21-én Nagy-Czenken, gróf Széchenyi István örök nyugvó-helyén.

Nincs gyarlóbb cselekmény az üres hizelgésnél, de egyszersmint nincs szebb virága a lélek és sziv együttes érzetének, mint mikor a kegyelet oltáránál hálából áldozik.

Szép és dicső e ténykedés, mert szent az érzet!

Boldog, ki gyakorolhatja, mert életének utolsó pillanataiban is tiszta megnyugvással gondolhat a hála kegyeletes lerovására. Amint van a hitnek vigasztaló imádsága, ugy van a hazafi kebelnek is hálafohásza.

Mi volt nekünk gróf Széchenyi István? tudja, érzi minden magyar ember, tudja a művelt világ! Irigyelték is tőlünk, de hát a jó Isten jókedvében nekünk, magyaroknak teremtette. Mienk volt teljesen; büszkék voltunk, büszkék vagyunk s büszkék leszünk mindenkor a legnagyobb magyarra!

Emléke él kitörülhetlenül. Ennek egyik magasztos tanujele volt szept. 21-ke is, mint születésének százados évforduló napja. Megünnepelte a nemzet örege-apraja széles e hazában. De a legszebb ünnep Nagy-Czenken tartatott meg, hol a sirt csokrok és koszoruk halmaza boritotta el, hol a sirboltban virágillatár terjengett s a zarándokok halk fohászai fürödtek benne.

Minden pontja az ünnepélyességnek megható volt, de legkiválóbb mozzanatnak az tünt fel, midőn a dicsőültnek, a legnagyobb magyarnak unokája a sirbolt kápolna ajtajában zengzetes magyar nyelven megköszönte a közönség részvételét. Angyalszózat volt ez a holtak hazájában, elismerése a kegyeletnek, dicsőitése a honfi érzetnek . . . .

—

A nagyczenki ünnepélyességet megelőzte a soproni „Irodalmi és művészeti kör“ által a szinházban szept. 20-án Sopronban rendezett előadás, melynek müsora a következő volt.

— I. rész. 1. Nászinduló. Mendelssohn „Szentivánéji álom“ czimü művéből. Előadta: Kossow Jenő dr. vezetése alatt, a cs. és kir. 76. sz. gyalogezred zenekarával megerősitett, soproni zeneegyesületi zenekar. 2. Ünnepi beszéd. Mondta: Fenyvessy Ferencz dr., országgyülési képviselő. 3. a) Szózat; b) Erdei dal. Irta: Brahms. Előadta: Kossow Jenő dr. karnagy vezetése alatt a soproni zeneegyesület vegyes kara. 4. Élőkép. Jelenet az 1826. országgyülés november 4-iki kerületi üléséből: Széchényi István gróf felajánlja egy évi jövedelmét a Magyar Tudós Akadémia megalapitására. Tervezte Holló Barnabás a Magyar Tudományos Akadémia emléktáblájára. 5. Peer Gyut Griegtől; Zenekari suite. (Ibsen hasonnevü regénye után.) I. Hajnal. II. Ase halála. III. Anitra táncza. IV. A hegykirály barlangjában. — Előadta, Kossow Jenő dr. vezetése alatt, a cs. és kir. 76. sz. gyalogezred zenekarával megerősitett. soproni zeneegyesületi zenekar.

— II. rész. 1. Hymnus. Előadta: Király Béla vezetése alatt a Soproni Férfidalegyesület, a Dalkör és a Gazdapolgárok dalegyesülete. 2. Széchényi szelleméhez. Költemény. A „soproni irodalmi és művészeti kör“ Széchényi ünnepére irta Ábrányi Emil, országgyülési képviselő. Szavalta: Berényi Pal dr. 3. a) Tavaszi merengés. Női karra irta Junges. Előadta: a soproni zeneegyesület női kara. b) Suomi dala. Irta Mair. Előadta a soproni zeneegyesület vegyes kara. Karnagy: Kossow Jenő dr. 4. Élőkép A „Nemzeti Géniusz“. A géniusz alakja elé járul hódolattal Magyarország és Erdély. Ezek előtt foglal helyet Széchényi István gróf két fia, Ödön és Béla. Jobbról áll Széchényi István gróf és Deák Ferencz; balról Batthyányi Lajos gróf és Kossuth Lajos.

— Ugyanez másnap este ismételtetett.

—

Nagy-Czenk lakóinak házai részint nemzeti szinü, részint a grófi család kék s fehér szinü zászlaival voltak gazdagon feldiszitve.

A csinos iskolaház épületének földszinti ablakán már kora reggel virágcsokrok és folyondárok elhelyezésén buzgólkodtak, a leleplezendő arczkép felett igen diszes virágkorona pompázott. Előtte emelvény állott a szónokok számára.

Fél 11 órakor tartott isteni tiszteleten a templom zsufolásig megtelt. Innen tüzoltók altal képezett sorfal között vonult a közönség az arczkép leleplezéséhez. Itt a helybeli plebános emelkedett szellemü beszédet tartott a dicsőült nagy férfiuról, utána a két Czenk község által ajánlott 500 frtnyi adomány emlittetett fel a templom előtti téren elhelyezendő Széchenyi István-szoborra. Majd a szózat két első versszaka énekeltetett el a nép által.

Az ünnepi beszéd végén a lepel lehullott s a gyönyörü kivitelü arczkép zajosan megéljeneztetett.

Szép látvány volt, midőn innen a közönség rendben a temetőbe vonult s a nyolcz nagy s diszes koszoru a sirboltban elhelyeztetett. A nép a „Hymnus“-t midőn elénekelte, a sirbolt kápolna ajtajában Széchenyi Alice comtesse megköszönte az ünneplő közönség részvételét, mire szünni nem akaró éljenzés volt a válasz.

Igy folyt le a magasztos ünnepély.

—

Zalavármegye kir. tanfelügyelője 2488. szám/1891. alatt következő körrendeletet bocsátott ki: A nagyméltóságu m. kir. vallás- és közoktatásügyi Miniszter Ur 1891. évi szeptember 16-án 41921. sz. a. kelt magas rendeletében kivánatosnak tartja, hogy az állami tanitó- és tanitónőképezdékben, a különféle népoktatási intézetekben, továbbá a felsőbb leány- és kereskedelmi iskolákban az ifjuság hazánk nagy reformátora, gróf Széchenyi István születésének 100-ik évfordulóját ünnepélyesen ülje meg s történetünk e nagy alakja iránt való kegyeletét látható módon fejezze ki. E végből Miniszter Ur Ő Excellentiája az emlitett iskolákban folyó évi szept. 21-én iskolai ünnep megtartását óhajtja, melyen az egész tanitói testület és az összes ifjuság vegyen részt és az ifjuság alkalmas módon a polgári és hazafiui erényekre buzdittassék.

Erről az érdekelt népiskolai tanintézetek T. gondnokságait, iskolaszékeit és tantestületét ezennel értesitem, s a jelzett intézkedések megtételére felkérem.

Zala-Egerszegen 1891. évi szeptember hó 18-án. Hazafiui üdvözlettel dr. Ruzsicska Kálmán, kir. tanfelügyelő.

—

Az ország méltó kegyelettel ünnepelte e napot, különösen lélekemelő az a körülmény, hogy a tanulóifjuság országszerte. mint a fővárosi és vidéki lapokban örömmel olvassuk, szokatlan lelkesedéssel ülte meg a legnagyobb magyar születésének évszázados évfordulóját. A nagy-kanizsai összes tanintézet ifjusága vetélkedve ünnepelt, az előadások e napon szüneteltek. Szinte visszatetszőleg hatott a hazafias érzésü lakosságra, hogy épen a nagy kanizsai kath. főgymnasiumban rendes előadások tartattak s a tanuló ifjuság ment minden ünnepélyességtől. Azonban értésünkre esett, hogy e szép ügy nem ejtetett el, hanem a készülődésre kevés idő miatt elhalasztatott annak oktávájára s e szerint szept. 28 án valóban lélekemelőleg fog megtartatni.

—

Széchenyi István gróf születésének 100-dik évfordulóját ünnepelte f. hó 21-én a helybeli izr. iskolák tantestülete és ifjusága. A növendékek reggel 8 órakor az intézet disztermében gyültek össze, a „Szózat“ eléneklésével megnyitották az ünnepélyt. Majd az iskolák igazgatója Bún Samu ur szép beszédet intézett az ifjusághoz, méltatván a „legnagyobb magyar“ elévülhetlen érdemeit. Azután Armuth Mór polg. iskolai IV. osztályu tanuló Arany „Széchenyi emlékezetét“. Schlesinger Ignácz kereskedelmi iskolai I. éves tanuló Vörösmarty „Szózatát“ szavalta szép készültséggel. Végezetül az ifjuság elénekelte Kölcsey „Hymnusát“, melylyel a lélekemelő ünnepély véget ért.

—

Gróf Széchenyi István születésének századik évfordulóját ünnepelte meg e hó 21-én, hétfőn, a helybeli 6. oszt polgári iskola. Az ün-

TÁRCZA.

A tihanyi visszhang.

Urangyalára csendül a toronyban
  Tihanynak bérctetőjén a harang
A zöld hullámos tó fölött a légben,
  Mint est fuvalma zendül át a hang.
A bérctetőn egy barna kis leány zeng:
  Légy átkozott te szép halászlegény! . . .
Kiált a viszhang a leány szavára:
  — — — — — — Halászlegény!

A fülmülét hallgattam s nézegettem
  A ragyogó szép, esti csillagot.
Szerettem szivét a halászlegénynek.
  Ki engem csalfán, hütlen elhagyott.
Hiába volt szivemben hő szerelmem?
  Szerelmem, hüségem hiába volt?
Kiált a viszhang a leány szavára:
  — ! — — — — Hiába volt!

Szerelmem, én hüséges hü szerelmem
  Nem, nem lehet, hogy az hiába volt!
Oh Istenem, mily boldog volt a szivem,
  Midőn fehér keblemre ráhajolt
S csóktól piros orczámon csókja égett . . .
  Boldog volt szivem, most boldogtalan!
Igy szól a viszhang a leány szavára:
  — — — — — — Boldogtalan!

Fájó szivemnek adjon szent kegyelmed
  Vigasztalást oh édes Istenem!
Hallgasd meg gyászoló szivem fohászát
  S a fájdalom megenyhül lelkemen.
Leend-e boldog megcsalt, árva szivem,
  E bús kebel, avagy nem, sohasem? . . .
Kiált a viszhang a leány szavára:
  — — — — — Nem, sohasem!

Nem, sohasem? — Hazug vagy bérczi viszhang,
  Ha rózsagaly virul zöld sziromon,
Felettem zeng az éjnek csalogánya
  S hüséges hü szerelmet álmodom. —
Oh, érzem én, hogy nem csal meg reményem:
  Boldog leendek majd a sir ölén! . . . .
És szól a viszhang a leány szavára .
  — — — — — A sir ölen!

BÁLINTFFY BÁLINT.

Nővérek.

— Beszély —

Irta: Imrek György.

(Folytatás.)

— Megbocsájtanak nemde, hogy egy kissé megkéstünk; — szólt mosolyogva az őket üdvözlő társasághoz Jolán, — de a regg oly kellemes, s az árnyas fák lombjai oly hivogatólag hajlongtak felénk, hogy bizony önkénytelenül is egy kissé tovább igénybe vettük a „Curát.“

— Vagy talán örültetek kedveseim, hogy a jó Ágotha néni garde-damesága alól néhany perczre kibujva, — egy kissé szabadon lehettetek, — jegyzé meg Bárdyné . . . Hja, az ilyen leányok! De megálljatok csak, majd ha ilyen csunya vén asszonyok lesztek, mint én . . .

— Asszonyom! ön erővel a vén mamák szerepét akarja adni! — szakitá félbe Jenő. — Pedig legyen meggyőződve . . . .

— Csitt! Magának most nem szabad beszélni! Majd ha oktatásaimat befejeztem akkor maga is szólhat, de bókokat akkor sem fogadok el, — már nagyon meguntam azokat . . .

— Parancsának első része előtt meghajlok asszonyom, de engedjen meg . . . . a másiknak megtartására képtelen vagyok! Vagy ha ön asszonyom, megtekint egy szép rózsát, mely egész pompájában virit, melyen az apró kis harmatcseppek mindmegannyi brilliant-ékszerek ragyognak . . . mondja csak asszonyom, nem fogja-e lelkesedetten felkiáltva magasztalni a szép virágot?! . . . Lássa én is igy vagyok. Ön a rózsa asszonyom . . . .

Oh ne folytassa, maga hizelgő ember! Leányok ne hallgassatok reá többet, mert ez a rosz Erdőssy igen sokszor még a fülentés fegyverét is előveszi, csakhogy megnyerje maga számára a helyzetet!

- De hol is hagytuk félbe a beszélgetést? . . . .

— Lássa Jenő, maga ily izgágát csinál kö be zólásaival. Ugy! igen, azt mondtam, — majd ha ilyen csunya vén asszonyok lesztek mint én, — majd visszakivánjátok azokat a boldog leánykori napokat, midőn még a szemüveges gardesdamesok őrködő felügyelete alatt kellett a világ előtt megjelenni.

Az özvegy csak beszélt . . . . . beszélt — s vidám kaczajától visszhangzott a zöldkeretes veranda. A kis Jennikének tetszett a vig hangulat — s egész örömmel vett részt a társalgásban, melyet most már kizárólag Bárdyné, Ő és Jenő vittek.

És Jolán? Ő elvonulva a veranda egyik szögletébe — egy örökzöld levélkét tépegetve merengett . . . .

És ugyan mi felett?

Száz féle kép keringőzött most azok előtt a szép szemek előtt — s azoknak is mindegyike megkétszereződve látszott, mert egy-egy könycseppen keresztül látta azokat. És azok a zürzavaros alakok majd kiválnak a nagy tömegből, majd ismét szeliditően keringőzve visszamentek . . . . . eltüntek. Ott a zöld lombsátor mellől, a a szép özvegy Bárdyné és Jenő közelednek hozzá . . . . . ő hozzá! . . . . és vigan regélik el neki, hogy ők mennyire szeretik egymást; de ő nem hall a szép regéből semmit sem. — összeszorul szive és sir keserve-en. De ime ott meg elválnak a szerelmesek egymástól; Jenőt hideg közönynyel utasitja el a büszke nő . . . . és ott hagyja szegény Jenőt egyedül! Most meg ön alakja lebegett . . . . közeledik Jenő felé s felemeli a magányos szenvedőt . . .

Elmosódnak lassankint a képek, eltüntek a ködfátyol mögé a szereplők . . . . s vége az álomnak, mit a szegény szerelmes leányka ébren álmodott . . . .

Bárdyné figyelmét nem kerülte ki Jolán félrevonultsága és sietett is a figyelmeztetéssel:

— Nézd csak Jennikém — Jolánnak valami baja van? Oly szótlan és olyan halavány és mintha könyeznék is?!

— Nem jól érzem magamat — szólt hozzájok lépve Jolán, — makacs szaggatás van fejemben. Az apuska már ugy is készülődik, vele tartok. Egy kis pihenés és vége lesz az egésznek.

A társaság oszlani kezdett. A bankár vitorlázni vitte a nőket. A két nénike a cursalonba sétált le, hol a „Hajnalka“ hölgylap legujabb hymen hireit fogják megvitatni. Bertayék is visszavonultak villájukba. Csak Bárdyné és Jenő vannak még ott, — de ők is már készülő félben.

— Hát csakugyan elmegy Gizella, — szólt Jenő bucsuzáskor, az özvegyhez. — én nekem nem engedi meg, hogy követhessem.

— Nem, Jenő! Váljunk most el egy rövid kis időre. A világ már ugy is suttog rólunk!

— Suttog a világ? De hát nem ajánlottam-e én fel a szivemet, nevemet, mindenemet, hogy e kétes helyzetet megszüntessem! S ön mégis mindig csak türelemre int. Mikor léphetek fel már egyszer nyiltan a világ előtt is?

— Mikor? maga nagy gyermek. Hadd teszem próbára szivét! . . . . kitartó-e, hü-e; s ha várni tud, bebizonyitja vele, hogy érdemes kezemre. De adja ide a legyezőmet Jenő — megyek utasitásaimat kiadni az utazásra nézve . . . . Tehát csak türelem — kitartás édesem! Isten vele a viszontlátásig az őszszel!

A szép özvegy elment s Jenő magányosan maradt forrongó, lázasan dobogó szivével . . . .

. . . .

Még egy csengetés . . . egy fütty . . . s a „Kelén“ gőzös lomha lassusággal megindult a szép magyar tengeren. A setét szürke felhőkből csak ugy ömlik a langyos nyári eső, melynek egyhanguan bús locsogása közé vegyült fenséges hullámzajt, oly jól esik hallgatni a csak egy kicsit is komor kedélynek . . . A zuhogó zápor, mint egy sürü fátyol, hamarosan eltünteti a láthatárról a hajót, melynek már csak a messziről pislogó árboczlámpája látszik a füredi partra . . . .

Már mindenki eltávozott a partról — csak egy ifju áll ott, a zuhogó eső daczára, mereven bámulva azon irányba, melyen a

Lapunk mai számához félív melléklet van csatolva.

ünnepély a polg. isk. rajztermében folyt le, hol a tanulóifjuság és tanárai összegyültek. Dr. Bartha Gyula polg. isk. igazgató üdvözölte első sorban az ifjuságot figyelmeztetve a nap jelentőségére. a legnagyobb „magyar"-nak érdemeire. melyekkel a nemzet háláját kiérdemelte. Azután Hoffmann Mór tanár tartott Széchenyi nagy törekvéseit és érdemeit méltató lelkes beszédet az ifjusághoz, és záradékul ismét Bartha igazgató buzditotta az ifjuságot az ily nagy példák követésére.

—

Gróf Széchényi István születésének 100-ik évfordulóját 1891. szeptember hó 21-két a magyarszerdahelyi tanuló ifjuság is megünnepelte. Az elhunyt gróf hazafias erényeit. életét beszélte el a tanító tanitványainak. A Gáspár 5—6-ik osztályu olvasókönyvből gróf Széchényi István czimü 99. olvasmányt az egész tanuló ifjuság megfigyelése mellett a 4—5.—6. osztályu tanulók hangosan felolvasták, a felolvasottat a tanitó a tanulóknak megmagyarázta, a kikérdezés után a 4., 5. és 6. osztályuakkal az olvasmány értelmét leiratta.

A térképen Zala-Egerszeg-, Szombathelyi állomásokon Nagy-Czenkre utazás. Az elhunyt nemes lelkü hazafi lelki üdvéért a tanulóifjuság rövid imát mondva, egész napi szünetre haza bocsájtatott.

—

A nemzet ezredéves történetének szám szerint ez a 100 esztendő csak tizedrésze.

Ennek a nevezetes tizedrésznek legkiemelendőbb alakjainak egyike a legnagyobb magyar: Széchenyi István gróf.

Az évszázadok kulturális történetétől ez a név teljesen elválaszthatatlan.

A kulturális misszió eme nagy tehetsége olyan emléket állitott fel magának tetteivel, amelyek eltörölhetetlenek. melyeket sem idő, sem emberi gyarlóság lerombolni soha képes nem lesz.

Széchenyi István gróf a lassan haladó évszázadot előrébb lenditette szelleme hatalmával, lelkesedése és mély alapossága erejével.

A mögötte álló idők nem állanak lassúságukkal arányban azzal, amit ő egy évtized alatt alkotott.

Magyarországot öntudatra ébresztette, megismertette, saját erejével rámutatott azokra a milliókat érő kincsekre, melyek eddigelé elrejtve és az évszázadok nyügének terhe alatt elleplezve voltak.

A nemzetgazdászatot természetes utjára terelve, a Duna, Tisza és többi folyókra a hajók seregét varázsolva, az ország pénzügyeit elviselhetővé téve, a társadalmat teljes egészében reformálva és a régi kopott formából kivetköztetve, szóval a nemzetet modernné téve: ez a legkevesebb, amit Széchenyi István gróf tevékenységéről rövid szavakkal mondhatunk.

A változások, melyeket nagy elméje oly hamarosan létesiteni tudott. mintegy alapját tették ama legelső feltételnek, hogy Magyarország egy ugyszólván európai rázkódtatást kiállani képes volt.

A társadalmi szellem megteremtése. a honfiui becsvágy felébresztése, a közjóért való legodaadóbb áldozatkészség, mindannyi olyan életelemek e nemzet legujabb történetében, melyeket az ő nevétől elválasztani sohasem szabad, sohasem lehet!

S azért, kisérje áldás nagy emlékezetét! legyen büszke az az évszázad, mely őt szülöttének vallhatja, s legyenek elismeréssel emléke iránt az utódok, kik csak hálával emlékezhetnek meg arról, ki áldásdus tetteivel a jövő reményét hagyományozta reájuk, legyen örökké tiszteletben a magyar előtt Széchenyi István gróf neve mindaddig, mig emlékezni s nagyjai iránt elismeréssel lenni meg nem szünik!

Tudnivalók.

— **A községi pótadó elévül.** A belügyminiszter egy Temesvármegyében előfordult konkrét eset alkalmából kimondotta, hogy az 1883. évi XLIV. t.-cz. 90. §-ban foglalt rendelkezések a községi adók és közköltségek elévülése kérdésében is irányadóknak tekintendők. E szerint a községi pótadó elévül, ha annak behajtása öt év alatt nem szorgalmaztatik.

— **A vadászati jog bérbeadása kötelező.** A belügyminiszter ugy intézkedett, hogy a vadászati jognak, az 1883. évi XX. törvénycikk 3. §-ának megfelelőleg való bérbeadása kivitel nélkül minden községben kereszül vitessék. Az az eljárás, mely szerint némely községek a vadászati jog bérbe nem adását határozták el, az 1883. évi XX. t.-cz. 3. §-ának imperativ rendelkezésébe ütközik, tehát meg nem türhető, de különben sincs semmi igazolhatósága, mert a vadászat által okozott károk, törvény szerint amugy is megtéritendők s a vadállománynak a mezőgazdaság érdekével összeegyeztethető észszerű kiméléstt éppen a vadászati jog bérbeadása van hivatva biztositani.

Gazdasági értesitő Nagy-Kanizsa és vidékéről.

A bevégzett idei aratásnak eredményét egy sereg panasz nélkül megirni még ha akarnám sem tudnám, mind a mellett igyekezni fogok a valót mennyire lehet elmondani a nélkül, hogy tul sötét szinben tárjam elé.

Buza aratásunk szalmára nézve kevés kivétellel középszerűen ütött ki, de a tul kövér földekben lévő buzákat sok helyen csak szalma kedvéért kaszálták le: szem nincs benne. A soványabb minőségű földeken termett buza azidén sokkal jobb és termettebb volt, mint a jó földeken termettek, de a legjobb esetekben is csak alig adja meg a 17 kévés kepe vagy keresztje a 25 kiló szemet, holott más éveken 35 kilóu is felül adott. Nem is igen nagyban hordják a buzát az eladásra a termelők. bár vetőmagja legyen, hogy élelemre és háztartásra is jusson, arra nem is számit a gazda ember, de eladásra még is kell vinni, mert hát az adót miből teremtse ki a gazda ember.

Rozstermésről mit szóljunk? Még a buza a hogyan fizetett csak türhető, eőt helylyel-közzel kielégitő, jó; de a rozs termés mind szalmára, mind szemre nézve oly rosszul ütött ki, hogy ritka gazda, kinek még magot is ne kelljen venni.

Árpából, zabból és bükköny ből kielégitő volt, csak az árpára nézve van annyi kifogásunk, hogy értékes, serfőzdei árpát nem sok helyen tudunk felmutatni.

Gyümölcsfélék közül a körtéből volt részünk, de alma, a mi az eltartásra sokkal alkalmasabb, csak igen kevés termett.

Takarmányban, ugymint széna, bükköny és lóherben szükséget nem látunk; barmaink kiteleltetése miatt nem kell aggodnunk, és ez már dicséretére szól a jelen évnek, de van még egyéb dicsekedni valónk is, mert kukoricza és krumpli, már rég az ideje, hogy nem termett olyan szépen, mint most. Konyha növényeink répa, káposzta stb. mind szépen diszlenek. Szőlőre nézve azonban reményeink nem igen kecsegtetők, mert sok kárt okoztak a julius hóban járt ködök és ragyás esők, mely a szőllő levelét egészen leperzselték; a tőkék sok helyen kopaszon állnak levél nélkül, a mi a szőllőszemek kifejlődését és érését akadályozza, mind a mellett. ha még szeptember és október kedvező lesz a szőllőre, talán nem a legrosszabb szüretünk közé fog tartozni.

A milleniumi kiállitás ügye.

– Iparosaink figyelmébe.

Az országos ipartanács, mint fővárosi lapokban olvassuk, október hó 2-án tartja első ülését az őszi idényben.

Nagy érdekkel nézhetünk a most kezdődő munkaidény elé, mert számos kiváló fontosságu tárgy vár elintézésre.

E kiváló fontosságu tárgyak közül ez alkalommal csak a milleniumi kiállitás ügyét emlitjük fel, mely különben is első sorban érdekelhet bennünket.

A munkaszünet első vasárnapján, julius hó 19-én a temesvári kiállitás ünnepélyes megnyitása alkalmával legelsőben is a kereskedelmi miniszter volt az, ki mintegy enunciálta azt, hogy akkor, midőn a nemzet Budapesten milleniumát fogja ünnepelhetni, reményli azt, hogy ezen alkalommal ott kiállitást fog rendezhetni, s elvárja hogy iparosaink és mindazok, kik a kiállitás körül érdekelve vannak, erőt fognak gyüjteni a nagy munkákoz.

Körülbelül ily értelemben nyilatkozott a vasakaratu miniszter, s a miniszteri nyilatkozat óta nem egy megbeszélés tárgyát képezte a milleniumi kiállitás ügye, s a sajtó is behatóan foglalkozott e nagy fontosságu kérdéssel.

A kiállitást illetőleg kétfelé oszlanak a nézetek.

Vannak, kik azon nézetet vallják, hogy a milleniumi kiállitásnak nemzetközinek, vagyis világkiállitásnak kell lennie s hogy a nemzetközi kiállitást nemcsak közgazdasági és ipari, valamint általános nemzeti érdekek teszik kivánatossá, hanem politikai és kulturális követelmények harczolnak annak ilyetén jellege mellett.

E nézetnek első harczosa Zichy Jenő gróf, kinek, külföldi tőkepénz felhasználása mellett, terve oda konkludál, hogy nemzetközi jellegü világkiállitást teremtsünk, melynek fényes központja a magyar kiállitás lenne.

A nemes gróf teljesen meg van győződve a felől, hogy a nagy nemzetek versenyében a magyar ipar is tisztességesen és becsülettel töltené be helyét.

De igen tekintélyes azoknak is számuk, kik azt óhajtják, hogy a kiállitás országos, nemzeti jellegü legyen, és attól távol álljon minden nemzetköziség.

S ugy látszik, hogy nemcsak a miniszter nézete, de általában a kormány terve is ez.

Abban keresik a kiindulási pontot, hogy a nemzet ezredéves ünnepén, kizárólag csak a nemzet rendezzen kiállitást: hogy az iparunk fejlettségét tanusitó nagy verseny tisztán nemzeti legyen s hogy a tisztán nemzeti kiállitásból a külföld alapossabban itéljen rólunk.

Legyen bár a kiállitás országos, avagy nemzetközi, mert ezen jellegek egyikének, vagy másikának végleges megállapitásaig még igen sokat fogunk tanácskozni, egyet nem szabad feledünk, hogy a nagy munkához erőt kell gyüjtenünk.

A kiállitásnak olyannak kell lennie, mely méltó legyen ezredéves multunkhoz. A készülődéseket már most kell megkezdenünk. s már mostan kell megbarátkoznunk azzal, hogy kiállitásban részt kell vennie az ország minden vidékének, minden városának, sőt mindenkinek, a ki csak kevéssé is tényezőül tekinti önmagát az ország mezőgazdaságának, iparának, kulturájának valamely ágában.

Jelen soraimkkal nem volt egyéb czélunk, mint az, hogy vidékünk iparosait már most eleve figyelmeztessük az 1895-re tervezett milleniumi kiállitásra.

Igaz, hogy addig még teljes négy évünk van, de ismételnünk kell azon meggyőződésünket, hogy e kiállitásnak legyen az országos, vagy nemzetközi, de mindenesetre fényesnek, ragyogónak és nagyszerűnek kell lennie.

Ki kell fitetnünk minden erőnket, s meg kell mutatnunk azt, hogy ezeréves küzdelmeink közepette is lépést tartottunk a haladásban minden téren, s hogy ott állunk éppen, ahol a müvelt külföld.

Az érdeklődés általános jeleiből biztos következtethetünk arra, hogy a kiállitás valódi képet fog nyujtani nemzetünk életrevalóságáról, s mig egyrészt erőink duzzadtságát fogjuk ott bemutathatni, másrészt meg fogunk győzhetni mindenkit, ellenseinket is arról, hogy gazdasági, ipari és kulturális fejlettségünkel fogva méltók vagyunk az ezeréves havára.

Befejezésül még valamit!

A milleniumi kiállitás ügyében nem utolsók lesznek ezek a sorok, miket most irtunk. A kiállitásban való tömeges részvételre mindenkor felfogjuk emelni buzditó szózatunkat, s e téren nem fogunk mások mögött maradni soha sem. E sorok szolgáljanak c upán mementoul. emlékeztetőül ama nagy munka létesitésére, melyre négy hosszu év adatott, hogy az egész világ előtt bebizonyithassuk kulturképességünket és fejlett ipari és közgazdasági áll. potunkat.

CORYDON.

Lakberendezések tárlata 1892-ben Budapesten.

Az Orsz. Magyar Iparmüvészeti Muzeum a Magyar Iparmüvészeti Társulat és a „Műbaratok Köre" elhatározta, hogy a jövő 1892. évben a városligeti nagy iparcsarnokban oly tárlatot rendez, mely töltünteti a müvészi iparok legutóbbi ötszáz éves fejlődését s különösen annak a lakásberendezés keretébe tartozó alkotásait fogja bemutatni. E mellett azonban a szoros kapcsolatnál fogva fegyvereket és régi ruházatot is állit ki.

A lakberendezési tárgyak a müvészet különféle korszakainak megfelelőleg csoportositatnának, ugy, hogy a tárlat, a mint az már most általánosságban megállapitható, a következő részekből állana:

1 A XV. századból a) kápolna, b) fegyverterem, c) könyvtár.

2. A XVI. századból a) olasz vagy angol ebédlő b) német szoba.

3. A XVII. századból a) magyar főuri szoba, b) XIV. Lajos izlésü franczia szoba.

4. A XVIII. század első feléből a) XV Lajos izlésü franczia szoba, b) terem, c) hálószoba.

☛ **Folytatás a mellékleten.**

---

hajó elhaladt. Pedig már a hajónak lámpáit sem látja, mégis ott tartja valami; talán még azon sürü e-ő fátyolon is keresztül csillogott valami — villogó, ragyogó gyémánt. Valakinek ragyogó szép szeme?! Vagy talán komor hangulatának jól esett az az egyhangu zene melyet a zuhogó záporban a balatoni hullámmormolás mélabus accordjai képeztek és azt susogták vigasztalva: légy erős .... fejlejts! el öt! Talán más valaki érdemesebb erre az igazán érező szivre, mint az, ki ma oly közönynyel s gunymosolyival vált el tőled. Ne sirasd öt... felejts..... felejts.... !! ....

Zugott az ifju előtt elterülő nagy viztömeg tovább, — s örömhangu locogással fogadta keblébe a felülről lezuhanó esőcseppeket.

Szegény ifju; a te szived is ilyen nagy zugó tenger, mely örömmel s kedvesen fogadja a bele hulló cseppeket .... a vigasztaló szavakat.

De az előbb még szürke égboltozatot, fekete lepellel vonta be az est .... s az ifju még akkor is egy helyen állt..... A tenger pedig bugja mindennapi, egyforma danáját, mintha nem is tudná, hogy egy szivnek összes boldogságát és reményét ringatja hullámain...

Még egy pillantás azon irányban, melyen a hajó eltünt .... még egy hosszu, mély sóhaj és Jenő (mert ő az az ifju) gyors léptekkel megindul a parkon keresztül szállása felé.

Ily vett Jenő bucsut a szép Bárdynétól s ki tudja, nem örökre váltak-e meg?....

„A kiket a jövő szét vezet, — a mult — bármi szép legyen, soha össze nem hozhatja többé!" (Eötvös.)

Ez örök igazság!

Jenő utja a Bertay-villa mellett vezetett el, ő gondolatokba merülve észre sem vette, hogy a villa ablakából figyelemmel kisérik lépteit.

A kis Jenni állt ott az egyik emeleti ablaknál, s nála szokatlan merengéssel szemlélte a gyorsan hulló esőcseppeket. Már távozni akart az ablakból, midőn a házsor végén egy férfiut látott lassan közeledni.

Ki lehet ez az ember, aki ebben a záporban kedvét leli ott a parkban sétálni? De ni, hisz ez Erdőssy Jenő! Honnét jöhet? Igaz, hisz most utazott el Bárdyné... Azt kisérhette el a bajóállomásra! Szegény Jenő, minő vak szolgája annak az asszonynak! Azt mondják azért, mert szerelmes! Istenem hát ilyen a szerelem? De tud-e mindenki ugy szeretni, mint Jenő szereti azt a kaczér asszonyt?! ... Azt is mondják, hogy Bárdyné nem is szereti — csak hitegeti és tetszik neki, hogy rajongva hódol előtte. Szegény Jenő! Hiszen ő olyan jó kedves ember .... oly szépen tud beszélni mindenről .... és még sem szereti? Istenem, ha én egyszer szerelmes leszek, csak olyat választok ideálomul, mint Jenő! ....

De hát milyen is lehet az a szerelem? ..... Jenő már rég elhaladt az ablak alatt, de az ábrándozó kis leány gondolatai még mindig ő vele foglalkoztak! Ő arról gondolkodik, hogy minő lehet az a szerelem — és kis szivébe észrevétlenül is egy férfiu képe lopódzik, ki fölött ma még ugyan szánalomból könyezik, — de ez már csak utolsó lépcső ahhoz a magaslathoz, a melyen a tiszta szerelem honol ...

A női szivnek különös tulajdonsága az, hogy egy kedvelt lényben rajongó előszeretettel összpontositja reményeit, és az igaz, hogy nem függ semmi annyira a véletlentől, mint érzelmeink. Hisz egy napsugár sok millió virágot nyit ki és fonynyaszt el, — ugy a szivre is a legjelentéktelenebb szép, eszmény, vagy szó sokszor egy egész életre kiható befolyást gyakorol.

Igy volt Jenninél is .... Látta Jenőt a zuhogó esőben egyedül s talán észrevette a fájdalom vonásait arczán, — és elképzelte, hogy azt a fájdalmat mély szeretelme okozta ... s tovább füzte gondolatait. Elétünt képzeletében a szép, kaczér Bárdyné képe, ki Jenőt sohasem szerette igazán, csak ott tartja hálójában s gunyos kaczajjal nézi a szegény vergődőt. És már akkor szánta Jenőt. Most meg Jenő lép elő gondolataiban; látja szenvedő arczát, látja azt a mélyen érező szivet és akkor már az ő kis szive is megdobban,.... de még maga sem meri bevallani, hogy miért és mitől dobbant meg?!

És Jolán? Ő is Jenőt siratja. Szegény leányok! Nem tudva egymás érzelmeiről, egy lényben összpontositják szivük eseményeit.

Valjon melyiket nem csalja meg a remény, ez a csalfa tündér? Ki tudja?.....

A szokott társaság együtt volt már a két nagy néni elnöklete alatt a külön étteremben.

Holmes, az angol bankár, Bertay gróffal társalog élénken, mig a grófnők a bankár leányával, a szép Marival csevegnek. Füredi tartózkodásuk alatt, bár többször volt alkalmuk találkozni, egyszer sem voltak olyan szeretetreméltók egymás iránt, mint ma este ... Talán szükségét érezték annak, hogy a szivnek meg kell nyilnia valaki előtt, ha sokáig tépelődött önfájdalmaival ...

Miként a zugó vihar után, mely a tenger árját felveré — a szép csendes nap kétszeresen kedves annak, a ki a vihar dühét kiállta; — miként a sziv is egy belső harcz után, kétszerte kedvesebben tudja élvezni az azt követő derült békét, — ugy a grófnők is oly vidáman, derülten társalogtak a szép bankárleánynyal, hogy az is levetve a rideg udvarias mázt, a legszeretetreméltóbb oldaláról mutatta be magát. Kender-szőke hajához oly jól illett a fekete szempár s ugy ragyogott az a lelkesedéstől, ha hazájáról, népéről beszélt, korall ajkai oly kedvesen tudtak mosolyogni, ha egy-egy ártatlan tréfát vagy adomát mondott el, hogy a grófnők egészen el voltak ragadtatva.

Vége felé járt már az ebédelés is, midőn Jenő lépett a terembe komoly, bús arczczal, karján vezetve barátját is, a most érkezett Lányi Bélát.

— Hölgyeim, legjobb barátomat van szerencsém bemutatni Lányi Béla bárót... A bemutatás ceremoniája véget ért s a társaság megoszlott.

Jenő mintha csak érezné, hogy hibázott azzal, hogy Bertafalvát bucsu s hirmondás nélkül elhagyta ... szándékosan kerülte a grófnők társaságát s most is a legrövidebb üdvözlés után. a fiatalságtól az élénken vitázó nénikékhez közeledett.

Lányi a három fiatal leánynyal maradt. A társalgás bár azt a nyomott hangulatot, ami Jenő belépésekor a két Bertay grófnő kedélyét elfogá, — teljesen eloszlatni nem lehetett, — mégis sokáig eltartott és ..... azon szép igérettel váltak el a másnap már elutazni szándékozó angol családtól, hogy az összel akár Bertafalván, akár Haraszstoson — a bankár egyik kedves kastélyában találkozni fognak.

Jenő haziig kisérte az angolokat, Lányi pedig, ki előbb Bertayékat követte villájukig, a legkellemesebben eltöltött estnek emlékével távozott lakása, a nagy vendéglő felé.

Utja egy homályos éjjeli lámpa mellett vezetett el, melynek gyarló világitásánál Jenőt látta maga mellett elhaladni.

— Ej, — ej Jenő! — kiáltott feléje — annyira elvagy foglalva magaddal, hogy észre sem veszed az embert? vagy egyenesen a Balatonnak tartottál talán?

— Enyelgésed nem jól esik most Bélám, — szólt oda érkezve Jenő, — jer inkább, beszélgessük ki magunkat. Sok történt azóta, mióta Pesten elváltunk, ami talán, mivel velem történt, érdekel téged is! Barátom, egy összezuzott szivvel ismét több van a világon.

— No de reménylem, a tied ép még?!

— Oh! ha megnyugtathatnám. — ha el tudnám mondani mit, hogyan érez .... komolyabban vennéd a dolgot! Barátom, Gizella elhagyott .... itt hagyott ...

— Kicsoda? Bárdyné?! Oh majd visszajön hozzád, azért sohase busuly! Lásd édesem, a szép tarka pillangó rea száll az illatos virágra, mohón csókolja le himporát s elmegy ... messze száll ... talán, hogy a napsugaraknak susogja el boldogságát.

— Ne folytasd Bélám! — szakitá félbe szenvedélyesen Jenő. Hisz épen az faj nekem, hogy olyan mint a pillangó, mely kaczéran röppen egyik virágról a másikra. Vagy azt hiszed talán, hogy szivem megelégszik azzal, hogy csak időközönként, a szeszély sugallata szerint hallgassák meg s viszonozzák érzelmeit. — Nem, barátom, ez a sziv egész szivet kiván cserébe, mert csak ugy lehet boldog-e földön.

— De kérlek Jenőm, te Gizelláról mindjárt a legrosszabbul itélsz. Ő szeret téged ... Láthattad a télen, hogy mindenkit mellőzött te miattad, mert csak téged szeretett.

— Szeretett ... az lehet. De hogy már nem szeret, az bizonyos! Különben miért hitegetne napról-napra? Miért nem adja oda már kezét? Miért tiltotta el, hogy utána menjek ... ? mikor ugy is tudja, hogy minő az életem nélküle?! Oh, valami azt sugja, hogy Gizella megcsal engem .... de nem, ezt még sem merem hinni ...

— Különben nekem még el sem mondtad körülményesen, hogy mi történt közöttetek, — mondá Béla. — Nézd, itt vagyunk lakásom előtt, jöjj fel hozzám, még egy ideig cseveghetünk.

(Folytatása következik.)

Eredeti Selters viz. Kitűnő természetes asztali ésgyógyviz (Nassau), bebizonyulva nyálkásságnál, köhögés- és rekedtségnél, valamint hólyag-vese- és gyomorbántalmaknál.

Mindenkor világosan „eredeti" selters kérendő, mely kupakkal, czimképpel és „Original" dugaszégetéssel van ellátva. Kapható mindenütt. Selters-forrás kezelősége Selters-Weilburg Nassauban

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Vasuti menetrend

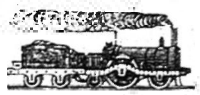

Kanizsa állomas

Érvényes 1891. október 1-től.

(A vonatok közlekedési ideje a közép-európai idő szerint van kitüntetve.)

Irány	Indulás Kanizsáról				Erkezés Kanizsára			
	vonat	óra	perc	idő	vonat	óra	perc	idő
Pragerhof	sz. v.	5	02	regg.	gy. v.	5	38	regg.
	sz. v	2	35	d. u.	sz. v.	12	59	d. u.
	gy. v.	12	20	éjjel	sz. v.	11	22	éjjel
Bécs	sz. v.	6	15	regg	sz. v.	4	03	regg.
	sz. v.	2	10	d. u.	sz. v.	1	31	d. u.
Sz. Iván	v. v.	5	15	d. u.	v. v.	8	14	regg.
Bécs	sz. v.	12	25	éjjel	sz. v.	10	10	este
Budapest	gy. v.	5	48	regg.	sz. v.	4	10	regg.
	v. v.	7	15	regg.	sz. v.	1	43	d. u.
	sz. v	2	05	d. u.	v. v.	10	25	este
	sz. v.	12	11	éjjel	gy. v.	12	10	éjjel
Barcs	sz. v.	5	12	regg.	sz. v.	1	26	d. u.
	sz. v.	2	25	d. u	sz. v.	11	34	éjjel

Felelős szerkesztő és kiadó:
BÁTORFI LAJOS.

Miért fizet ön

2 forint 50 krt

egy üres bádogdobozért, holott

BENSDORP

őrlött cacaóját

ezen czégnek kir. szabadalmazott gyáraiból **Amsterdamban** pusztán (doboz nélkül), szintugy mint dobozokban megkaphatja **tiszta, könnyen oldható, tápláló** és a maga neméhen **legkitűnöbb minőségben** minden előkelőbb füszerüzletben

NAGY-KANIZSÁN.

Keil Alajos-féle

PADLÓZAT-FÉNYMÁZ

(Glasur)

1 nagy üveg ára 1 frt 85 kr.
1 kis pálaczk ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

Kapható:

Józsefnél Nagy-Kanizsán.

Ára 2 frt 95 kr.

Naptárral 3 frt 75 kr.

Ébresztő-óra

horgony-szerkezet, **éjjelvilágító**, 18 centimeter magas nickel érczto k.

MAYER EMIL

óra-gyára

Bécsben I. Bauernmarkt 12. R.

Kakuk-óra, szépen faragott szekrény, képfaragó munka, csontmutató, verő-szerkezet 8 frt. **Schwarczwaldi óra,** 7 hüvelyes porczellan czimerrel, verő-szerkezet: egész és fél órák, 3 frt. **Zsebóra remontoir,** erős nickel-tok, 4 frt; kettős fedél, vakok részére is domborszámokkal 5 frt 75 kr. **Horgony remontoir,** mind a három fedél ezüstből, csak 10 frt, elsőrendű minőségű 12 frt; ugyanaz naptárral 16 frt; tula uri horgony remontoir, kettős fedéllel, arany betéttel 17 frt, csigarugóval 21 frt. 14 kar. arany uri horgony remontoir, két arany fedéllel, ovál kengyellel 40 frt, duplán fedve 50 frt. simán csiszolva vagy dúsan vésve 60 frt. **Inga-óra,** 1 méter hosszu, 8 napig járó, gazdagon faragott szekrény 9 frt; ütőszerkezettel 11 frt; közel $^{2}/_{3}$ méter hosszu 8 napig járó 11 frt; ütőszerkezettel és két nehezékkel 15 frt; 3 nehezékkel ütő- és ismétlő-szerkezettel 25 frt; havi jármű naptárral 25 frt. **Tréfás, automat ébresztő-óra** prima 5 frt. **Női ezüstremontoir,** nyitva 8 frt, kettős fedéllel 10 frt; arany: nyitva 15 frt, kettős fedéllel 20 frt, elsőrendű 24 frt.

Gyári-árjegyzék mindennemű fali- és zsebórákról ingyen.

Állások-,

társak-, vétel-, eladás-, bérlet- és minden egyébnemü hirdetéseket

az összes bel- és külföldi lapokban gyorsan és olcsón eszközöl

Heinrich Schalek

hirdetési irodája: Bécs I. Wollzeile II.

Alapittatott 1873-ban.

Költségelőirányzatok és hirlapjegyzékek ingyen és bérmentve.

Telephon Nr. 809

Poststakarékpénztár (clearing forgalom) számla Nr. 804,316.

Állások- vagy egyéb üzlet-közvetitésekkel czégem nem foglalkozik.

Dr. POPP J. G.

cs. és kir. osztr.-magyar és görög udv. szállitó birneves

Toilette-különlegességei.

Elismert legjobb és legegészségesebb test-szépitő szerek.

Dr Popp Anatherin-szájvize 50 kr. 1 frt és 1 frt 40 kr. A világ legjobb szájvize.

Dr. Popp fogpasztája 70 kr. A legfinomabb fogtisztitó-szer.

Dr. Popp fogpora 63 kr. A fogakat bófehérre teszi, a máz megtámadása nélkül.

Dr. Popp Violett Soap-ja 50 kr. Tartós angol szappan, állandó ibolya-illattal.

Dr. Popp napraforgó-sappana 40 kr Tartós, finom bőrfinomitó szappan.

Dr. Popp Damara-illatszere 1 frt 60 kr. és 2 frt 70 kr., Damara-szappana 60 kr. Damara-arczpora 1 frt 60 kr. és Damara-mosdóvize 1 frt 30 kr. E különlegességek finomság, illat, minőség és kiállitás tekintetében messze felülmulnak minden más hasonló gyártmányt.

Dr. Popp Coologina-illatszere 2 frt 50 kr. Az előkelő körök legfinomabb illatszer-különlegessége.

Poudre Popp!! A legjobb arcz-poudre!! nevü különleges szer, minden körülmény között üdvös a bőrápolásra. A bőrnek friss üdeséget és élénk szint kölcsönöz. Egy doboz **1 frt 50 krajczár.**

Eau de toilette Popp, mint toilette-viz frissitőleg hat. Egészséges hatása következtében, az arczbőr élénksége és üdesége megóvatik. **Egy üveg ára 1 frt.**

Dr. Popp-féle Odaline des Indes-t durva és felrepedt bőr ellen mint ujdonságot vizsgálta meg a bőrápolásra nézve és azt az eredményt állapitotta meg, hogy hatása messze tulhaladja az ugyancsak hasonló eseteknél használt glycerinét. **Egy üveg ára 1 frt.**

Dr. Popp-féle Excelsior (Halé Wash) kedvelt hajmosó-viz, nemcsak a fejbőrt tisztitja, de szorgalmasan használva a korpaképződést gátolja és elejét veszi a haj korai megőszulésének. Egy üveg **ára 90 kr.**

Dr. Popp Eau de Quinine 70 kr A legjobb fejmosó-szer. Erősiti a fejbőrt.

Dr. Popp hajfestőszere. A dr. Popp-féle **Eau Japonaise** gyorsan hat arra nézve, hogy a legvilágosabb barna hajat a legsötétebb feketére szinezze, a **Fontaine Jouvence** pedig arra nézve, hogy sötétes hajat szőkére vagy aranyszőkére változtasson. Teljesen ártalmatlan.

Dr. POPP J. G.

hirneves toilette-különlegességei (62)

kaphatók Nagy-Kanizsán: Belus Lajos, Práger Béla és Szörcsöky Béla gyógyszertáraiban, ugyszinte Weiss és Ledofszky, Sauer Ignácz, Prezlmayer és Deutsch, Rosenfeld Adolf, Marton és Huber, Sommer József urak kereskedéseiben

valamint minden nagyobb illatszertárban, gyógytárban, droguistánál és finomabb üzletben, és Bécsben a készitőnél I., Bognergasse 2.

Kérjük határozottan dr. Popp gyártmányait és ne fogadjunk másokat.

MICHL JÁNOS és FIA

hangszergyár Grasliczben (Csehorsz.),

ajánlják hangszereiket.

Készittetnek, Trombiták, pisztonok, szárnykürtök, harsonák, Bombardónok, Heliconok, nagy és kis dobok. — Továbbá: Klarinétek, fuvolák, pikulák, hegedük, brácsák, gardonkák, nagybőgők. — Javitó műhely valamennyi hangszerhez! — **Jelző- és hivó kürtök, czitterák gittárok, huzó- és száj-harmonikák**

nagy raktára.

Legjobb és legolcsóbb beszerzési forrás.

Árjegyzék kivánatra ingyen.

A világhirüvé vált

STOP-THIEF.

A párisi rendőri főnökség által ajánlva.

STOP-THIEF minden lakásnak ajtajára könnyen alkalmazható, biztosan megvédi minden betörés ellen.

A ki nyugodtan aludni akar, vagy lakását elhagyni kénytelen használja csak a STOP-THIEF készüléket.

Ára nikelben 10 frt, az összeg előleges beküldése v. utánvét mellett.

Ismételárusitók árkedvezményben részülnek.

Kapható a vezérképviselőnél:

LAMBERGER S. Budapest, Teréz-körut 4. szám.

MAGYAR NŐK LAPJA

(MAGYAR HÁZIASSZONY.)

Szépirodalmi, társadalmi és háztartási képes hetilap.

Szerkesztő: **Brankovics György.**

Előfizetési ára: A „Tükör előtt" czimü divatmelléklettel s a „Regénymelléklettel" együtt:

Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.

A „Magyar Nők Lapját" ugy szépirodalmi, mint háztartási részében a legelőkelőbb irók és irónők támogatják munkáikkal s hogy közleményei nemcsak érzelem és izlés nemesitők, hanem hazafiasak, mulattatók s a gazdasszonyokra nézve megbecsülhetetlen értéküek: arról elég biztositékot nyujtanak az eddigi évfolyamok s jelenlegi szerkesztőjének az irói neve.

A „Tükör Előtt" czimü, havonkint egyszer megjelenő divatmelléklete nemcsak a legujabb divatképeket, hanem oly divattudósitásokat is közöl, melyekkel egy lap sem dicsekedhetik.

„Regénymelléklete" külön bekötttethető eredeti regényekkel kedveskedik az előfizetőknek.

A „Magyar Nők Lapjának" csinos, halványkék boritékán mulattató közleményeket s humoros aprőságokat talál az olvasó.

A „Magyar Nők Lapja" az egyedüli magyar lap, mely kiválóan a hölgyek számára szerkesztetik s a hölgyek érdekét képviseli: épen azért bizton számit a magyar müvelt nők pártfogására.

Mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld.

Azoknak, kik félévre avagy egész évre egyszerre előfizetnek s 10 kr. postaszállitási dijat küldenek, a „Magyar Nők Lapja" kiadásában megjelenő Zilahy Ágnes féle „Valódi magyar szakácskönyv"-vel ingyért kedveskedik a kiadóhivatal.

Megrendelhető postautalványon minden postahivatalnál és minden könyvkereskedésben.

Előfizetéseket e hó bármely napjától elfogad

A „MAGYAR NŐK LAPJA" kiadóhivatala,

Budapest, Erzsébet-körut 36. sz.

Teljes számu példányokkal még mindig szolgál a kiadóhivatal.

Sajtók szőlő és gyümölcs részére.

Legujabb, kitünő szerkezetü, eredeti gyártmányok folyton müködő kettős emeltyüvel és nyomerő szabályozóval.

Jótállás a legnagyobb munkaképességért!

20 százalékkal nagyobb, mint más sajtóknál. A bécsi 1888-ki birodalmi gyümölcskiállitáson szakszerü megpróbálás után az első dijjal kitüntetve.

Szőlő- és gyümölcsmalmokat

egyedül

Ph Mayfarth és társa gyárosok Bécsben,

II. Tabortrasse 76.

gyártanak.

Mezőgazdasági gépek gyára, vasöntöde és gőzhámor. Bortermesztés és gyümölc-értékesitési különlegességek és szénaprések gyára.

Aszaló készülékek dr. Ryder Szabadalommal.

Árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve.

Szolid ügynökök megfelelő jutalék mellett kerestetnek.

Utánzatok vásárlásától óvatik.

Gyomor- és bélhurut,

gyomor- és fejgörcs, rossz emésztés, gyomorégés, gyomortól eredő fejfájás, vérszegénység és álmatlanság ellen biztos sikert nyujt a

„Hungária-kávé"

százezrek által legjobbnak elismert házi szer. Ezen páratlan különlegesség nem mint gyógyszer, hanem a kávét helyettesitő kellemes izü tápszer egészségesek és betegek által egyaránt legjobb sikerrel használható, mely

„élvezve táplál és táplálva használ."

Sok ezer köszönő irat és hirneves orvosok igazolják a ***„Hungária-kávé"*** kitünő hatását, a miért is az mindenkinek legjobban ajánlható.

1 kiló ára 1 forint 20 kr.

Minden dobozhoz használati utasitás.

Kapható: Szalády Antal gyárosnál Budapesten, Andrássy-ut 86. sz., és minden előkelőbb füszeráru üzletben, helyben és vidéken.

Hamburg-Amerikai

Gőzhajózási-részvény-társaság

Express-

és posta-gőzhajózás

HAMBURG-NEW-YORK

a leggyorsabb és legnagyobb német postagőzhajókkal

Tengeri utazás **6—7 nap.**

Tovább szállitás közvetlen német gőzhajókkal

HAMBURGBÓL

Baltimore, Brazilia, La Plata,	**Canada, Nyugat Afrika,**	**Keletindia-, Mexico- és Havannába.**

Bővebb felvilágositással szolgál az igazgatóság Hamburgban

(7) **Dowenfleth 18—21.**

Gácsi lótakaró.

Elismert legjobb hazai gyártmány. Egyedüli gyári raktár Zalamegye részére:

FANTL TESTVÉREKNÉL N.-KANIZSÁN, a „KORONA" szálloda átellenében.

Legalább is 3 pár megvételénél eredeti gyári árak számittatnak.

BUDAPESTI HIRLAP.

Mindenki, a ki alkalmazást keres vagy alkalmazást adhat, a „BUDAPESTI HIRLAP"

apró-hirdetései által

nélkülözheti a közvetitőket.

Régi dolog, hogy a közvetités sok pénzbe kerül és a viszonyokat egyáltalában tekintve, gyakran fordul elő, hogy a költséges közvetités daczára sem az alkalmazást kereső nem jut könnyen helyhez, sem az alkalmazást adó nem kap könnyen megbizható embereket. Oka ennek főleg az, hogy a munkaadó és munkakereső, a vevő és az eladó, nem érintkezik közvetlenül A közvetlen érintkezésre pedig manap alig van hathatósb eszköz, miut egy elterjedt lapban való hirdetés, a „Budapesti Hirlap" apró-hirdetési rovata pedig naponta legkevesebb 90.000 ember által olvastatik. (A lap naponta 30 000 példányban jelenik meg; legkevesebb három olvasót lehet számitani egy-egy lapra.) Kereskedő, a ki könyvvezetőt, irodatisztet, gyakornokot keres, vagy viszont azok, a kik hasonló alkalmazást keresnek; a gazda, a ki kasznárt, ispánt, vagy gazdasági gyakornokot keres és viszont a kik ajánlkoznak: a háziasszony, a ki szakácsnét, szobaleányt, dajkát, cselédleányt keres és hasonlóan szolgálók, a kik helyet keresnek; birtokeladás, üzleteladás, birtokbérlet, házeladás, házvétel, nevelő, nevelőnői, házvezetőnői, gazdasszonyi és egyéb pályázat, lakáskiadás és lakás bérbevételi hirdetések, szóval az életszükséglet minden fázisában könnyen és olcsó pénzen a

Budapesti Hirlap apró hirdetései által czélt lehet elérni.

Családi jelentésekre, különösen *eljegyzési hirekre, hymen hirekre, esküvőre való meghivásokra, születési jelentésekre, névnapi gratulácziókra, gyászjelentésekre* és minden eféle **közleményekre**

a „Budapesti Hirlap" apró-hirdetési rovata kiválóan alkalmas.

A hirdetési dijak igen olcsók. Mindannyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik, egy-egy szó két krajczárba kezül, vastagabb betüvel négy krajczár. Czimmel ellátott hirdetéseknél még egy-egy hirdetés után 30 kr. kincstári bélyegilleték külön jár. Ha a czim nincsen kitéve, hanem a hirdetés ugy szól, hogy „Czim a kiadóhivatalban megtudható", akkor bélyegdijat nem kell fizetni. A kiadóhivatal ilyen esetben minden dij nélkül megmondja a kérdezősködőknek az illető czimet, sőt vidékre dijtalanul levelez is, ha a kérdezősködő a postabélyeget beküldi. Helyben a hirdetések a kiadóhivatalban vétetnek föl készpénzen vidékről a pénzt legalkalmasabban postautalványon lehet küldeni. A „BUDAPESTI HIRLAP" előfizetési ára negyedévre 3 frt 50 kr., egy hónapra 1 frt 20 kr. A czim egyszerűen „Budapesti Hirlap Kalap-utcza 16."

A feltaláló dr. Meidinger tanár ur által kizárólag fölhatalmazott

Meidinger kályha gyára
HEIM H.

Döblingben, Bécs mellett.

Bécs: Michaelerplatz 5 **Budapest:** Thonet-udvar. **Prága:** Pflastergasse 5

London: 95. & 97. Oxford Street W. **Milanó:** Corso Vitt. Emanuele 38

Minden államban szabadalmazva.

Minden kiállitáson az első éremmel jutalmazott

legelőnyösebb szabályozó-, tölt- és szelelős kályhák

dupla köpenynyel.

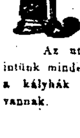

Kokszal való tüzelésnél az égési időtartam tetszés szerint, kőszénnel való tüzelésnél 24 órai.

Több mint 45.000 kályha van alkalmazásban.

Több szobának fütése csak egy kályha által.

Waggon-kályhák.

„Meidinger"-kályhák.

Az utánzások kikerülése végett óva intünk mindenkit mellékelt védjegyünkre, mely a kályhák ajtainak belső felein beöntve vannak.

MEIDINGER-OFEN H. HEIM

„HESTIA"-kályhák.

Zajtalanul tölthető. Pormentes eltávolitása a hamu- és salaknak. A köpenyek a pornak kitisztitásánál eltávolithatók a nélkül, hogy a kályhát széjjel kellene szedni

„Helios" kandalló

füstemésztő, látható tüzzel.

Egy kandalló több helyiségnek fütésére függetlenül szolgálhat. Tetszésszerinti égési tartam koksz-, kő- vagy barna szénneli tüzelésnél. Zajtalan töltés. A hamu és salak pormentes eltávolitása

Füstemésztő CALORIFEREK.

központi fütések minden minta szerint szelelőkészülékekhez.

Szárító készülékek ipar- és gazdasági czélokra.

Prospectusok és árjegyzékek bérmentesen és ingyen.

PATKÁNYOKAT | HÁZI ÉS MEZEI | **EGEREKET**

gyökeresen és gyorsan minden ügyelet nélkül kipusztithatni 33

Automat-fogóim alkalmazása által.

Ára patkányfogóknak 2 frt, egérfogóknak 1 frt 20 kr. készpénz beküldése vagy utánvét mellett KLOSS által Brünnben szabadalmazott ujdonságok tulajdona.

„BIZONYITVÁNY. Automat-fogói oly jónak bizonyultak, hogy ismét 2 drb egér- és 2 drb patkány-fogó szives megküldését kérem postautánvéttel. Constantin R. v. Buchenthal'sche Handelsgarten-Verwaltung Dobronoutzban, pósta: Sadagora, Bukovina."

ELEKTRA.

Minden államban szabadalmazva.

Minden zsebtüz-eszközök közt a legjobb, dörzsölő-fa nélkül. Egy a fent eszközlött nyomás folytán, (lásd az ábrát) egy bármely időre tartó villanyszerü gyönyörü láng állittatik elő. Egy darab 1 frt 50 kr., készpénz beküldése mellett 1 frt 40 krért.

UJ! CSAK 4 FRT 50 KR.

CS. ÉS KIR. SZAB. MOSÓGÉP.

Egy vulkanikus a forró hőségnek ellentálló cernerált gummi lemezzel. Legnagyobb mosási képességgel, elpusztithatlan, a leggyengébb nő is könnyen moshat vele. Igen jut. ár. E gép fölülmulhatlan, nem volna szabad egy jó házban hiányoznia, kiszoritja az eddigi összes legjobb gépeket és minden gondos háziasszony köteles egy ily gépet beszerezni, hogy a rendes mosási kiadásait 50%-kal csökkenthesse. Egy havi használat után a gép kifizeti magát, eltekintve a többi előnyöktől és kellemességektől, melyek e gép alkalmazása mellett tapasztalhatók. Ára egy darabnak csak 4 frt 50 kr. készpénz beküldése mellett vagy utánvét mellett.

Mindenki önaranyzó!

UJ! Folyékony arany és ezüst. **UJ!**

Teljesen uj és megjobbitva! Utólérhetlen! össze nem tévesztendő a verseny silány készitményeivel. Bárki is pompásan és tartósan megaranyozhatja, beezüstözheti vagy kijavithatja egy ecsettel a kereteket, csillárokat, figurákat, faragványokat, kosarakat vagy bárminő fából vagy fémből való tárgyakat, továbbá üveget, porczellánt, gipszt, bőrt, papirost stb Mosható! Kitünő szép és több évig tartós! Fontos minden háztartásra és iparra. Kapható üvegekben á 20 kr., 30 kr., 35 kr., 50 kr., 1 frt, 1 frt 50 kr., 2 frt 50 kr. Egy forinton alul nem küldetik. A fent sorolt és egyéb érdekes czikkek megrendelhetők KLOSS szabadalmazott ujdonságok tulajdonosánál BRÜNNBEN (Morvaország). Képes prospektusok a fenti s egyéb ujdonságokról ingyen és bérmentve küldetnek.

Lissa-Kastély (az Elba mellett), 1891. junius 2.

Kérek még egy üveg aranyfestéket (ecset nélkül.) Ezen kitünő szer felett a legteljesebb megelégedésemet fejezhetem ki.

Kitünő tisztelettel Jean Riedenbauer.

Képes Családi Lapok

Szépirodalmi és ismeretterjesztő képes heti lap.

Szerkeszti: Dr TOLNAI LAJOS. Főmunkatárs: Dr. VÁRADI ANTAL.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Dr. MURÁNYI ÁRMIN.

Előfizetési ára:

a **„Hölgyek Lapja"** czimü divat-melléklettel s a **Regénymelléklettel** együtt:

Egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1 frt 50 kr.

A „Képes Családi Lapok" czimü hetilap uj negyedbe lép. A magyar szépirodalomnak e hatalmas tényezőjét, a magyar müvelt családoknak e szellemi kincsét még a következő irók és irónők támogatják: Jókai Mór, Lauka Gusztáv, Radnyánszky Gyula, Dalmady Győző, Mikszáth Kálmán, Komócsy József, Temérdek (Jeszenszky Danó), dr. Prém József, dr. Sziklay János, Inczédy László, Palágyi Lajos, Erődy Dániel, Dengi János, Tölgyesi Mihály, Vértesy Gyula, Méry Károly, dr. Murányi Ernő, Petri Mór, dr. Roditzky Jenő, Csorba Palotay Ákos, stb.; Benitzky-Bajza Lenke, Büthner Lina, Nagyvárady Mari, Kulitfay-Beniczky Irma, Harmath Lujza, Hevesiné-Sikor Margit, V. Gaál Karolina, Karlovszky Ida, Mariczay-Karossa Irma, Erzsike, stb. stb.

A „Képes Családi Lapok" az összes szépirodalmi képes hetilapok között a legeléukebb, legváltozatosabb. Tartalma az irodalom minden válfaját felöleli; képei a jelen eseményeit s a legkiválóbb festők müveit mutatják be.

„Hölgyek Lapja" czimü havonkint kétszer megjelenő divatmelléklete a legujabb divatképeket hozza s e mellett a magyar háziasszonynak valóságos szellemi titkára, a mennyiben a nevelés, az egészség, a gazdaság, kertészet, a háztartás s a konyha terén nincs olyan kérdés, a melyet ne tárgyalna s nincs olyan titok, a melybe hölgyeinket be ne avatná!

Regénymelléklete külön beköthető négy kötet érdekes regénynyel ajándékozza meg évenkint az előfizetőit.

A „Képes Családi Lapok"-nak még a zöld boritéka is tele van mulattató közleményekkel, humoros apróságokkal sakk-, kép-, szám-, koczka- és ponttalányokkal és szórejtvényekkel, melyeknek megfejtői értékes jutalmat kapnak.

A Képes Családi Lapok" gazdag tartalma és számos melléklete daczára mégis a legolcsóbb szépirodalmi képes hetilap: épen azért biston számitunk minden honfiu és honleány, minden magyar család támogatására és pártfogására.

Mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal mindazoknak, a kik ez iránt — legczélszerübben levelezőlapon — hozzáfordulnak.

A ki az egész évre szóló hat frtnyi előfizetési összeget 40 krajcsár csomagolási és postaszállitási dijjal együtt egyszerre beküldi, annak 4 regényt; és a ki 3 frt előfizetési összeget és 30 kr. csomagolási és postaszállitási dijjal együtt egyszerre beküld, annak két eredeti regényt küld ajánlva jutalmul.

A ki 3 uj előfizetőt gyüjt s az előfizetési összeget egyszerre beküldi, annak elismerésül **egy díszes emlékkönyvet** küld a kiadóhivatal.

Megrendelhető postautalványon minden postahivatalnál és minden könyvkereskedésben.

Előfizetéseket (a hónak bármely napjától) elfogad a „Képes Családi Lapok" kiadóhivatala Budapest, Nagykorona-utcza 20 szám

Teljes számu példányokkal még mindig szolgálhatunk.

Szenved ön

csúz-, rheumában, általános ideggyengeségben, neuralgia-, vagy isiaszban, bészagos vérkeringésben, ideges gyomor gyengeségben, fejszédülésben, bénulás-, álmatlanság-, kereszt-csont- vagy hátgerincz-bajokban, ugy kérje ön az elismerő oklevéllel jutalmazott, Köln, Wels és Stuttgartban aranyéremmel kitüntetett és Ausztria-Magyarországban cs. és kir szabadalmazott **galvan-villany delejességgel** működő

dörzsölő-gépezet

képes füzetét.

Ez felvilágositással szolgál a gépezet hatásáról, használatáról és eredményéről. A gépezet ára 12 frt. A képes füzet használati utasitással ingyen és bérmentve kapható a feltaláló gyárában: **Th. Birmanns,** Elektrotechniker Bécs I., Schulerstrasse Nro 18

MINDENÜTT KAPHATÓ. 17 KITÜNTETŐ ÉREM · LEGFINOMABB MINŐSÉG · OLCSÓ ÁRAK · CHOCOLAT SUCHARD NEUCHATEL (SCHWEIZ) CACAO · KÖNNYEN OLDHATÓ KAKAO

Az 1889. évi párisi világkiállitáson arany éremmel kitüntetve.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

EGYETÉRTÉS

a mely az uj évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasóközönség lapja. Hiteles forrásokból származó **értesüléseinek** gyorsasága, alapossága és sokasága, rovatainak változatossága, kitünősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az „Egyetértés"-t népszerüvé Az **országgyülési tárgyalásokról** a legrészletesebb s e mellett tárgyilagos hü tudósitást egyedül az „Egyetértés" közöl. **Gazdasági rovata** elismert régi tekintélynek örvend. A magyar **kereskedő és gazdaközönség** nem szorul többé idegen nyelvü lapra, mert az „Egyetértés" **kereskedelmi s tőzsdei tudósitásainak** bőségével s alaposságával ma már nem versenyezhet más lap. A **kereskedő, az iparos s a mezőgazda** megtalálja mindazt az „Egyetértés"-ben, mire szüksége van. Változatosan szerkesztett tárczájában, **annyi regény olvasmányt ad, mint egy lap sem.** Két három regényt közöl egyszerre, ugy, hogy egy év alatt 30–40 kötetnyi regényt, részint eredetit, részint a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarságu forditásban kapnak az „Egyetértés" olvasói. Aki olvasni valót keres s a **világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni,** fizessen elő az „Egyetértés"-re, melynek előfizetési ára egy hóra 1 frt 80 kr, egy negyedévre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés" kiadóhivatalába küldendők. **Mutatványszámot** a kiadóhivatal kivánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld. (28)

MÁRIACZELLI hashajtó labdacsok

(pilulæ laxantes mariaz.)

Ártalmas anyagoktól mentes, kellemes segédszer rest székelésnél, dugulásnál és az abból keletkező bántalmaknál, miről a nagy kedveltség, széles körü elterjedés és nagy mérvü orvosi rendelés tanuskodik. — Gyors és szelíd hatása calkarás és hideglelés bizonyitéka. A mellettes védjegy a valódiság bizonyitéka. Egy doboz ára 20 kr. Egy tekercs 6 dobozzal 1 frt. A pénzek előleges beküldése mellett, bérmentes postai szállitással együtt egy tekercs ára 1 frt 20 kr., 2 tekercs 2 frt 30 kr., 3 tekercs 3 frt 20 kr.

BRÁDY C. gyógyszerész, Kremsierben (Morvaország).

Az alkotó részek nyilvánosságra vannak hozva.

Gyógyszertárakban kaphatók.

ABFUHRPILLEN MARIAZELLER

Nyomatott ifj. Wajdits József és Danielisz L. könyvnyomdájában Nagy-Kanizsán.

5. A XVIII. század második feléből XVI. Lajos izlésü szoba.

6. Az 1790—1815. évig terjedő időből a) terem, b) hálószoba.

7. Török, arab szoba, spanyol és mór butorok.

Ekként a tárlat kiterjedne az iparművészet egészére s annak termékeit nem szakok, hanem használatuk szerint elrendezve tüntetné föl, tehát magát a művészetet s egyuttal annak gyakorlati alkalmazását a művelt emberi társadalom életében mutatna be.

E fölfogásból indulva ki és e czél által vezettetve a tárlat rendezésében, az egyes korszakokban divott izlésnek és a művészetnek összhatására fektetné a fősulyt, s hogy ezt elérje és teljessé tegye, a berendezések egyes részei, eredeti s egykoru emlékek hijában itt-ott hü másolatokkal is fognak pótoltatni Igy tehát az összhatás ugyan egyik fő czél, óhajtandó azonban, hogy minél nagyobb számban legyenek kétségtelen hitelességü eredeti régi butorok kivált pedig magyarországi tárgyak.

A tárlat körébe esnek tehát a művészi iparnak a fönt részletezett korszakokba illő összes termékei, legyenek azok akár régiek, akár ujak, akár utánzatok és akár Magyarországon, akár külföldön készültek, de megkivántatik, hogy a saját koruk művészetét minél hübben és jellemzőbben tüntessék föl.

A tárlat ügyének megvalósitásához szükséges munkálatok teljesitésére az előbb nevezett három társulat az alulirott 18 tagból álló állandó rendező bizottságot küldte ki.

E bizottság azonban a szükség szerint ki fog bővittetni s azonkivül egy országos nagy bizottság mellett esetleg külön kisebb bizottságok is fognak alakittatni.

A kiállitás 1892. április hó 1-én fog megnyilni és tart ugyanazon év november végéig.

Van szerencsénk ennek folytán a „Zalai Közlöny" szerkesztőségét, mint a ki hazai iparművészetünk és közművelődési viszonyaink iránt mindenkor élénken érdeklődött, tiszteletteljesen fölkérni, legyenek kegyesek, ugy a saját birtokukban levő és a tárlat körébe tartozó tárgyak átengedése által, valamint az által is, hogy ösmerőseik és összeköttetéseik körében ily értelemben a gyüjtést elvállalni méltóztatnak, a tárlat teljességét és sikerét előmozditani s lehetővé tenni, hogy az által az iparművészetek iránti érzék és jó izlés általánosabb fejlődése előmozdittassék.

A tárlat költségei egy biztositási alap létesitése által fedeztetnek. Ezen biztositási alapra történt aláirások azonban csakis azon valószinütlen esetben lesznek kötelezők, ha a tárlat költségei fölülmulnák a bevételeket; ellenkező esetben pedig megszünnek. Befizetések előre semmi esetre sem fognak kivántatni, hanem ha a tárlat bezárása után hiány mutatkoznék, akkor ezen hiány a biztositási alapra aránylagosan bekövetelendő befizetések által fog fedeztetni. Például, ha a hiány 15,000 frtra rug s a biztositási alap összesen 60,000 frt, akkor az aláirt összegek egy negyede fog beköveteltetni.

Kérjük tehát, hogy a kiállitás ügyét, a biztositási alaphoz való járulással is támogatni méltóztassék.

A tárgyak bejelentése minél hamarább, de legkésőbben a folyó 1891. év október 31-éig, nem különben a tárlatot illető minden közlések is a „Műbarátok Köre" irodájába, Budapest, Mérleg-utcza 12. sz. alá, mint ezen bizottság központi irodájába is intézendők.

A bejelentés alkalmával jelezni kérjük a következőket: 1. a tulajdonos nevét és lakhelyét; 2. a butor rendeltetését; 3. az anyagot, melyből az készült; 4. korát, a melyből származik; 5. a butor méreteit; 6. becsértékét s 7. végül, hogy eladó e az és mily áron. A butor netalán meglevő rajzát vagy fényképét szintén mellékeltetni kérjük.

A tárgyak Budapestre és vissza a tárlat költségére fognak szállittatni és az egész időre a jelzett becsérték erejéig tűz ellen biztosittatni.

A bejelentés megtörténte után, midőn a tárlat rendezése kezdetét veszi, a tárgyak beküldésére a rendező bizottság külön fogja fölszólitani a kiállitókat.

Budapesten, 1891. auguszt. havában

Gróf Keglevich István, elnök. Gróf Andrássy Tivadar, alelnök. Ifj. gr. Batthyány Géza. Benczur Béla. Bubics Zsigmond. Feszti Árpád. Fittler Kamill. Gerlóczy Károly Györgyi Géza. Gróf Károlyi Tibor. Lechner Ödön. Báró Lipthay Béla. Őrgróf Pallavicini Ede. Rasisics Jenő. Rauscher Lajos. Ráth György. Dr. Szmrecsányi Miklós. Gróf Tisza Lajos. Dr. Szendrei János, titkár.

Tőzsdeüzletek

A korszerü nemzetgazdászat legfontosabb tényezője a tőzsde. Sajnos, ennek daczára még balfogalmak uralkodnak nálunk igen sok társadalmi rétegben a tőzsde felől. A legszolidabb üzletek egyikét, a a tőzsdekötéseket, hazardjátéknak minősitik azok, kik a dologhoz nem értenek.

Önkénytelenül is eszembe jut ez, midőn fájdalommal kell tapasztalnom hogy értéktőzsdénk még nem oly népszerü, a minőnek a közjólét nagy érdekében már régóta kellene lennie. Hiszen másutt, pld. Hamburgban is, a mely pedig nem főváros, a bejegyzett czégek csaknem kivétel nélkül tagjai a tőzsdének s annak rendkivül szorgalmas látogatói. Mi tehát annak oka, hogy hazánk fővárosában nincs igy, sőt a budapesti tőzsde számára a vidékről viszonylag kevés megbizás küldetik?

Főokul mindenesetre azon végtelenül káros befolyás szolgál, melyet Bécs, illetőleg annak az eszközök megválogatásában épen nem válogatós pénzváltói, a kik kivétel nélkül bankároknak czimeztetik magukat, pedig sokjok néha a kellő forgótőkével sem rendelkezik, honi tőzsdeüzleteinkre gyakorolnak.

Bécs „röpülő ügynökei" mint éhes sáskák lepik, árasztják el honunkat, letarolván mindent, a mi áitalok maszlagos igéretekkel hálóba kerithető. A legveszélyesebb üzletfegyvera váltó ezen „lovagjai" behálózzák, becsapják könnyen hivő polgártársainkat; nem kivánnak készpénzfödözetet váltóval is beérik, a melyet azután könyörtelenül az ingók és ingatlanok dobraütése árán is behajtatnak.

Természetesen! a kit azután ezen „röpülők" megkoppasztottak, illetőleg a ki hallott ilyféle fosztogatásról, bizony annak elmegy a kedve a tisztességes bankházak egyikével kötni ránézve vajmi előnyös érték tőzsdeüzletet. Pedig összes politikai nap lapjaink a képzelhető leghatható abb támogatásban részesitik az érték-tőzsdeüzleteket; naponkint hasábos közleményeket nyujtanak a tőzsde árhullámzásairól és a hivatalos tőzsdeárakról. Hiába! nálunk a közönség tulnyomóan legnagyobb része még buzódozik a tőzsdeügyletek kötésétől, a helyett, hogy azokból tetemes hasznot meritene magának.

Másrészről a tőzsdeügyletek kötését a közönségre nézve nagyon megnehezitik bankjaink, a melyek tulságosan magas összegü pénzfödözetet követelnek a tőzsdekötések födözetéül; továbbá, a kötésenkint fizetendő alkuszdijon (2 frt 50 kr.) kivül még egy-nyolczad-százaléknyi bankilletményt is számitanak föl, a mi például egy kötés osztrák hitelintézeti részvénynél (a legkedveltebb játékpapir) 9—10 frtra rug. Hát bizony ez tulmagas kiadás a megbizó részére!

Mindez arra szolgál, hogy nálunk a tőzsdeüzlet a közönség előtt népszerütlenné legyen, a mi nagy, érzékeny kár nemzetgazdászati viszonyainkra.

Szerfölött nagy örömmel üdvözölte hát minden jó hazafi, a ki foglalkozik nemzetgazdászati kérdésekkel, a méltán legjobb hirü budapesti bank- és váltóházak egyikének, a Lévai Dávid czégnek, intézkedését, a mely által lehetőséget nyujt a tőzsdeüzletekben oly egyéneknek is a siker biztos kilátásával résztvenniök, a kik csak 25—50 forintnyi födözetet birnak egy-egy tőzsdekötés számára nyujtani. Fokozza ezen nagy előnyt a megbizók részére azon körülmény, hogy a nevezett bankczég főnöke a legelőkelőbb üzleti összeköttetések fölött rendelkezvén, megbizói számára folyton a legragyogóbb eredményt, nagy nyereséget, birta és birja elérni. Száz meg száz köszönő-levél bizonyitja ezt, a melyeket a társadalom legkülönfélébb osztályaihoz tartozó férfiak és nők irtak ez ügyben a nevezett bankczégnek. Kiváltkép nagyérdeküek a szegény özvegyek s egyedülálló nők levelei, a kik oly pénzeket biztak tőzsdeüzletek kötése czéljából a nevezett bankczégre, a melyek másutt évenkint csak 4—5 százalékot jövedelmeztek; mig a Lévai Dávid bank- és váltóház lelkiösmeretes, szakavatott kezelése alatt minden hónapban legalább is 20 százalékot hoztak a megbizóknak: s igy 50—60-szorosát az előbbeni jövedelemnek.

Vak, ki nem látja ily tőzsdeüzletek biztonságát és nagymérvü jövedelmező voltát, rosszakaró, a ki ezt tagadja.

Egyuttal megjegyzem, hogy a Lévai Dávid bank- és váltóház a tőzsdeügyletek kötése czéljából rábizott pénzekkel távolról sem játszik, hanem azok födözete alapján a legszolidabb tőzsdeüzletet végezi, a melynek biztos nyereséges voltának egyik főtényezője a nevezett bankczég kiváló üzlet összeköttetéseiben, ugyszintén szakavatottságában rejlik.

Az összes budapesti napilapok rendesen közlik a Lévai Dávid bank-és váltóház tőzsdeüzleteinek ragyogó eredményét, a melyből kitünik, hogy ezen bankczég tőzsdeüzletei nemcsak nyereségesek a megbizók részére, hanem a legszolidabb üzleti alapon vitetnek ki.

Bármily társadalmi állásu hölgynek s urnak kiváltkép ajánlhatom tehát a nevezett bankczég tőzsdei megbizatást; mert az által nemcsak jelentékeny, hanem biztositott pénzhaszonra tesz szert, a melyet a Lévai Dávid bank- és váltóház pénztára minden hónapban kifizet a megbizóknak.

Ennél jobb ajánlás nincs!

NYÁRY ELEK gróf.

Előfizetési felhivás

a

„ZALAI KÖZLÖNY"

1891. évi okt. – deczember negyedéves folyamára.

Lapunk jelen számmal befejezi a harmadik évnegyedet, tisztelettel felkérjük mindazokat, kiknek előfizetésök lejárt, hogy azt mielőbb megujitani sziveskedjenek.

Előfizetési ár az eddigi:

Okt.—decz. évnegyedre 1 frt 25 kr.
Félévre . . . . 2 „ 50 „
Egész évre . . . . 5 „ — „

Tisztelettel felkérjük azokat is, akik a lapdijjal hátralékban vannak, hogy azt beküldeni sziveskedjenek, mert nekünk is teljesitendő kötelezettségeink vannak.

Hazafias tisztelettel
Szerkesztő-kiadó.

Hirek.

— **A veszprémi püspök** a kisdedekért. Hornig Károly báró, megyés püspök ur ő méltósága, a kisdedóvásról is gondoskodik, utóbb kiadott körlevelével a kisdedóvásról szóló törvényt közli az egyházmegye papjaival.

— **Gyászhir.** Lapunk egy buzgó és tehetséges munkatársa, a „Kunország" beszélyfüzet irója: Mészáros Sándor Budapesten fiatal korában elhunyt. Minden munkája a kunok életéből volt meritve. Béke hamvain!

— **Postamesteri**, illetve posta és távirdakiadói tanfolyamok berendezése. A pécsi posta- és távirda igazgató arról értesit hogy a postamesteri, illetve posta és távirda kiadói tanfolyamok nem folyó évi október 1-én nyittatnak meg, miként az tévedésből a „Budapesti Közlöny"-ben is közzététetett, hanem csak november 1-ével, minélfogva a tanfolyamok valamelyikébe leendő felvétel iránti folyamodványok határideje folyó évi október 15-éig meghosszabbittatik.

— **Birtokváltozás.** Kollerich Pál budapesti lakos, ugyanaz, ki 2 évvel ezelőtt a flandriai gróftól a gyönyörü palini uradalmat megvásárolta, megvette e napokban özvegy gróf Forgách Antalnénak 8900 cat. holdas nógrádmegyei kékkői uradalmát 350000 frtért. Sajnálattal emlitjük föl, hogy Brodik Lambert a palini uradalomnak kedvelt ispánja, törvényhatósági bizottsági tag és palini község biró e vétel következtében eltávozik körünkből s lakhelyét Nógrádmegyébe teszi át. Vele Palin és vidékének társadalma érzékeny veszteséget szenved. Kisérje uj otthonában jó kivánságunk.

— **Esküvő.** Rabenstein Samu Kotor község előkelő polgárának kedves leánya Szida f. hó 23-án esküdött örök hüséget Fischer Gedeon Mura-Szt.-Mariai földbirtokosnak.

— **Egységes időszámitás** lép életbe f. évi október hó 1-én a vasutaknál, miáltal helyi érdekü és a déli vasut vonatainak menetrendjénél azon változás áll be, hogy a vonatok a jelenleg érvényben levő menetrend szerint 16 perczczel korábban indulnak és ugyanannyival korábban érkeznek.

— **Pogány-Szent-Péterről** irják nekünk, hogy Csatáry Kálmán ujonnan megválasztott tanitó szept. 20-án egész ünnepélyességgel iktattatott hivatalába. A szépképzettségü, derék, fiatal ember uj hivatalához sok szerencsét kivánunk, hogy a hazának, a társadalomnak sok hasznos polgárt nevelhessen.

— **Tengeri fürdő a Balatonon.** Siófokról kapjuk a hirt, hogy az ott megalakult fürdő részvénytársaság tegnapelőtt kezdette meg két nagy szálloda épitését. Ezenkivül több vendéglő épitését kezdi meg s azon fognak lenni, hogy 1893. tavaszán, — midőn a társaság a fürdőbérleti jog birtokába jut, egy az európai hirneves tengeri-fürdőkkel vetélkedő fürdő álljon az orsz. közönségének rendelkezésére. A siófoki part, — mely néhány év előtt sárfészkeiről volt hirhedt, — elegans képet fog nyerni. Lesz ott gyógyterem, födött csarnokok, a homokos part mentében kerekeken tolható fürdő-fülkék, az uszók és uszni tanulók részére padokkal ellátott és ponyvákkal fedett uszó terasz, akár csak Norderney, Nizza vagy Ostendében. A parkirozott partokon s a hatalmas etablissement-k előtt pedig villanyos ivlámpák vilagitanak. Semmi kétség, hogy a részvénytársaság, mely angol vállalkozási kedvvel és amerikai gyorsasággal dolgozik, ezt a tervet meg is valósitja.

— **Honvédeink** a pécsi nagy gyakorlatokról e hó 24-én, délelőtt igen jó állapotban hazaérkeztek. A Deáktéren a legénység felállittatván, az ezred kürtöse „imát fujt", melynek végeztével, a gyakorlatok utolsó fázisa is lejátszódott. A legénységnek azon része, melynek szolgálati ideje lejárt, valamint a rezervisták is, még napon elbocsáttatnak.

— **„Petőfi"-höz** czimzett vendéglőjét Pintér Sándor ur október 3- és 4-én nyitja meg ünnepélyesen ujonnan épült diszes helyiségében a szentgyörgyvári utczában. A terem Petőfi arczképével s hazafias jelvényekkel lesz diszitve; tömeges látogatására felhivjuk a t. közönséget.

— **A szepetneki** segédtanitó multheti elagyabulálásáért Kovács László főtanitó urával 15 frtban kiegyezett. Hát a tanitói tekintélyt hová temették?

— **Uj menetrend.** A cs. és kir. szab. déli vasut menettervében a f. évi október 1-én életbe lépő közép-európai időszámitás folytán lényeges változás álland be. Kanizsa állomás uj menetrendjét lapunk jelen száma tartalmazza.

— **A nagy-kanizsai** polgári iskolába a folyó tanévre beiratkozott összesen 193 tanuló, és pedig: Az I. osztályba 64, a II-ba 44, a III ba 31, a IV-be 32, az V-be 14, A VI-ba 8. Az összes létszám a tavalyit 14 el haladja meg.

— **Szédelgő.** Zalamegye több helyiségében a napokban ismét egy szédelgő, a veszedelmesebb fajtából, tette körutazását. ‚Kohn Miksa budapesti órásnak' adván ki magát, de tényleg a lakatos mesterséget üzte, amennyiben mindenütt a hol meghált, álkulcscsal a szekrényeket felcsukta és az ott talált arany- és ezüstnemüeket magához vette. Az óra reperatió pedig maradt másnapra, mikor a gazember már máshol üzte mesterségét. Zala-Szt.-Gróton Schwarz korcsmárostól ily módon 6 arany gyürüt, köztük egy gyémánttal kirakottat, és B. S. véséssel ellátott pecsét gyürüt, továbbá néhány aranyat és több ezüst pénzt lopott el. A kár meghaladja a 200 forintot. Türjén Bauer korcsmárosnál pedig 6 drb. ezüst evő- és 6 drb. ezüst kávéskanál és egy pár ezüst evőeszköz (R. L. vésés) hiánya bizonyitotta az „óraművész" ottlétét. Az illető egyén, kit a csendőrség erélyesen nyomoz, mintegy 28 éves, magas, sovány testalkatu és bajuszt visel.

— **Radó Gyula** „miniszteri titkár, mintapinczei felügyelő, később pedig fillo xera biztos" addig üzte ezen czimek alatt szédelgéseit, melyekről első izben is lapunk tett emlitést, mig végre e napokban Hamburgban elcsipték, miből az látszik, hogy Magyarországban már nem érezte magát „biztosnak."

— **Betörés.** Beierl hentesmester külső-Csengery-utczában lévő üzlethelyiségébe folyó hó 20-án éjjeli 2 órakor négy ismeretlen egyén betört. A külső ajtó felfeszittetvén, a quartett két tagja világitás mellett sonkákat, füstölt nyelveket és egyéb husnemüt vett magához, mig a másik két czimbora őrt állt. Az átelleni szomszédnak feltünvén Beierl üzletében a szokatlan időbeni sürgés-forgás, kinézvén az ablakon, csakhamar felismerte a helyzetet, lármát csapott, mire a tolvajok megugrottak; a fellármázott hentesmester pedig embereivel és kutyákkal üzőbe vevén őket, de csak annyi eredménynyel, hogy a kutyák megtalálták az elhurczolt portéka azon részét, melyet a gazemberek futás közben elvesztettek. A kutyák által megtalált áru a gazda részére igen természetesen ujból vesztve volt.

— **Végtárgyalás.** Anya, fia, leánya és ennek férje állottak folyó hó 22-én a n.-kanizsai kir. törvényszék előtt. — 1887. julius 17-én Keszthelyhez közel fekvő „nemes-büki" mezőn találkoztak Németh Károly és ennek anyósa: Varga Vendelné. Egy kis parczellán termő gabona miatt összeszólalkoztak. Németh Károly, ugy Varga Ferenczné, mindegyik magáénak tartotta a termést. Németh Károly határozottan magáénak ismerve a termett gabonát, anyósát szép szerivel, majd egy vasvillának emelgetése által akarta a kérdéses területről eltávolitani. Erre az asszony fia: Molnár István, egy 17 éves suhancz jelent meg, és egy — már előre elkészitett és megtöltött pisztolylyal sógorára lőtt, ki bal mellén rézsut és jobb tenyerén találtatott a nyul-sörétekkel. Még a második csövet is ki akarta lőni, de fegyvere csütörtököt mondott. Tanuk közül vádlott édes anyja, vádlott nővére és ennek férje a meglőtt, vallottak terhelőleg. A kir. ügyész vádbeszéde és dr Fried védőügyvédnek jó félóráig tartó szép védbeszéde után a kir. törvényszék tanácskozott, mely szerint Molnár Istvánt szándékos emberölés kisérletében mondta ki bünösnek, őt egy és fél évi börtönre, 3 évi hivatalvesztésre és az összes költségek megtéritésére itélte. Vádlott büntetését meg akarta kezdeni, de a kir. ügyész terhére felebbezett.

— **Déli vasut** következő állomáshelyei: f. évi október hó 1 től Kottori állomás „Kotor-Alsó-Domboru" és Kraljevecz állomás „Mura-Király"-ra változtattak...

— **Ebre bizták a hájat.** A mult héten egyik bagolahegyi birtokosnak a legszebb fajta összes almatermését ellopták, a kanizsai rendőrség részéről megindittatott nyomozás aztán arra a meglepő eredményre vezetett, hogy a szép alma egy részét a hegység őrzésével megbizott szőlőpásztornál találták meg. A hü hegypásztor átadatott a csurgói kir. járásbiróságnak. Mint utóbb értesültünk, az alma másik részét is feltalálta helyi rendőrségünk Krumplis Gyuri név alatt ismert hirneves tolvajnál. Ezt is át kellett adni illetékes biróságának Csurgóra. Nagy baj biz az, hogy a tőlünk alig 20 perczny távolságra eső hegyláncz a községekkel együtt idegen terület, és bűntények esetén az ugynevezett illetékes eljárásból álló huzavona nem csak szerfelett megneheziti a nyomozást, hanem gyakran időt enged a gonosztevőknek, hogy kényelmesen kisiklanak az igazságszolgáltatás elől.

— **Gyermek- és öngyilkos apa**. Ángyán János káptalantóthi lakos kukoricza lopás miatt az elöljáróságtól pénzbirságra itéltetett. Az itélet s a szégyen annyira elkeseritė a különben jómódnak örvendő embert, hogy elhatározá, mikép 4 éves fiával együtt elemészti magát. Sötét tervét kiviendő, e hó 21 én reggel fiával egyetemben tóthi hegyen levő szőlőjéhez ment; itt azonban csak rövid ideig időzött. Innen ábrahámi hegy felé tartva, egy mély kutra akadt, melynél gyermekével együtt megállapodott. Itt imádkoztatott kis fiával, s azt kérdé tőle: akarsz-e meghalni kis fiam? Ha papa is meghal — válaszolá az öntudatlan gyermek — akkor én is. E szavak után a kegyetlen s szivtelen ember gyermekét a kutba dobta, s maga is utána ugrott. A kis ártatlan a kut mélyén hamarosan kilehelte lelkét; apja azonban, minthogy magas ember létére a viz nem nyelte el, s talán e halálnem sem volt igen inyére, már kiszenvedett gyermeke kalapját magához véve, kimászott a kutból, s visszavánszorgott a szőlőjéhez. Itt találta már a veszélyt sejtő, siránkozó feleségét, kinek átadta a gyermek kalapját, elmondá a történteket, s egyszersmind utasitá őt, hogy melyik kutban fogja megtalálni gyermeke holttestét. Az anya kétségbeesetten rohant gyermekéhez, s mig ő távol volt, ezalatt férje eltünt. Hasztalan keresték a lármára összesereglett emberek. Végre ráakadtak e hó 22-én délután a gulácsi erdőben, hol egy kinyuló vastagabb faágon megmerevedett tagokkal függött.

— **Alkalmas-e az emberbőr rostakészitéshez?** Bizonyára ezt a kérdést tette tanulmány tárgyává Haszon György kis-kanizsai legény a mult vasárnap éjjel, a mikor neki esett Brüll József nevü egyénnek és ezt sürü egymásutánban szurkálni kezdte, ebbeli kedvtelésében azonban megakadályozta őt az éppen odaérkező rendőrpatról, lefegyverezte és bekisérte a hüvösre. Brüllnek komolyabb baja nem esett, mint hogy sok apró lyukgatást kapott a bőrén s a mennyiben a bőrnek az a tulajdonsága, hogy ismét beforr, Haszon György most már eldöntve hiszi a kérdést, hogy rosta csináláshoz az emberbőr nem elég alkalmas. A kérdésnek végleges eldöntése felett azonban még a bünt. biróság fog határozni.

— **Gabonaárak** a n. kanizsai piaczon szept. 25 én: 73—74 kilo sulyu buza 9 frt 30—50 kr., 74—75 kilo s. 9·60—70 kr., 76—77 kilo s. 10 frt, 78 kilo s. 10 frt 50 kr; árpa: 6 frttól 7 frtig; rozs: 9 frt; zab: 5·50—60 kr., fehér bab 6·40—50 kr., tarka 5·25—50 kr.

— **Ellenőrzési szemle.** A szokásos ellenőrzési szemlék Zalamegyében a következő napokon fognak folyó évben megtartatni. A) A honvédség részéről: 1-ső mozgó ellenőrzési szakasz, Lenkei Fülöp főhadnagy 20. honvédezred 1-ső kiegészitési tiszt parancsnoksága alatt. Kanizsa város területén október 2-án, Szt.-Gróthon október 15-én és Sümegen október 17 én, Tapolczán október 19. és 20-án, és Keszthelyen október 22-én, 2 ik mozgó ellenőrzési szakasz, Zamathy Sándor főhadnagy 20-ik honvéd ezred 2-ik kiegészitési tiszt parancsnoksága alatt. — Pacsán október 24-én. Zala-Egerszeg járásban október 26-án. Zala-Egerszeg város területén október 27-én. Nován október 29-én. Alsó-Lendván október 31-én és november 1-én. Csáktornyán november 6. és 7-én. Perlakon november 9-én és végre Letenyén november 11-én. Az ellenőrzési szemlén mindazon honvéd és póttartalékos gyalog és huszár legénység köteles megjelenni, mely a folyó évben csapatjánál bevonulva nem volt; kivéve a folyó évben besorozottakat. Az ellenőrzési szemlén megjelenni köteles egyén, igazolvány könyvét magával hozni tartozik. Az utóellenőrzési szemle Nagy Kanizsán a m. kir. 20-ik honvéd kiegészitő parancsnokságánál november hó

26-án fog megtartatni; erre mindazon egyének kötelesek megjelenni, kik a főszemléről bármi oknál fogva távol maradtak. — B) A közös hadsereg részéről: Állandó katonai ellenőrzési szakasz Kanizsa járásban 8—9-ig; N.-Kanizsa város területén október 10. és 11-én. — 1-ső mozgó ellenőrzési szakasz: Keszthelyen október 7—10-ig, Pacsán október 12—15-ig. Nován október 17-én, Zala-Egerszeg járásban október 19—21-ig. Zala Egerszeg város területén október 22-én. Szent-Gróthon október 24—26-ig. Sümegen október 28—30-ig Tapolczán november 1—5-ig Balaton-Füreden november 7 és 8-án. — 2-ik mozgó ellenőrzési szakasz: A.-Lendvai járásban október 21—24-ig. Csáktornyán október 26—29 ig Perlakon október hó 31-től november 4-ig és végre Letenyén november 6—8-ig. A parancsnokok nevei később fognak tudtul adatni. Az utó-ellenőrzési szemlék a cs. és kir. 48 ik hadkiegészitő parancsnokság által, Nagy-Kanizsán, a perlaki, letenyei, alsó-lendvai és csáktornyai járások részére november hó 23-án, a többi járások részére pedig november hó 22 én fognak megtartatni.

— **Névváltoztatások.** Kiskoru Kolbl Márton bratonczi illetőségü csáktornyai lakos vezetéknevének „Komlósi" ra. Weiss Henrik Nagy-Kanizsa város pénztárnokának fiai Weiss Ignácz és Mór vezetéknevüknek „Lugosi"-ra. Kornfelű Dávid lövőpetrii illetőségü nagy-kanizsai lakos cs. és kir. főhadnagy vezetéknevének „Farkas" ra. Schreiner Gyula keszthelyi illetőségü ibpesti lakos „Arató"-ra. — Rosenberger Ödön sümegi illetőségü ugyanottani lakos vezetéknevét „Réti" re. Kohn Irma zala egerszegi illetőségü pozsonyi lakos vezetéknevének „Erdélyi"-re kért átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel megengedtetett.

— **Balaton-Füredre** a lapunkhoz küldött 21-dik számu kimutatás szerint a fürdőidény bezárta. szept. 15 ig 2665 fürdővendég érkezett.

— **Megyei r. h.** Beliczán nagy tüz volt. — Reda György galamboki lakost a sógorasszonya bicskával veszélyesen megszurta. — Zala-Egerszegen az állami honvédlovak szept. 24-én adatnak ki. — Próba aszfaltirozást eszközölnek a zalaegerszegi takarékpénztár épülete járdáján. — Zala-Szántón 3 ház elégett. — Igriczén Beck Dávidtól 26 birkát elloptak.

— **Hazai r. h.** Bobán a biztositó társaságok megtagadták a biztositási felvételeket, mert gyakori a tüzeset. — Sopronváros képviselő testülete 20% ot szavazott meg drágasági pótlékul tisztviselőinek. — A beszterczei hadgyakorlatokon Lahovasy román belügyminiszter is jelen volt. — A Magyar Egyletnek eddig 3475 tagja van. — Bpesten az őszi lóversenyek szept. 27-én kezdődnek. — Az országos gazdasági egyesület a zágrábi kiállitás megtekintésére kirándulást rendez. — Reviczky Gyula siremlékére 1326 frt gyült be. — Szeged város vinczellérképezdét állit fel. — Jászai Mari beteg. — Simor herczegprimás hagyatéka meghaladja a két milio forintot — A „Talpra magyar" zenéjét Földényi Frigyes irta. — Az arany árkeletpótlék a vámoknál okt. hóra 17%. — Wilt Mária kamara énekesnő öngyilkos lett.

— **Külföldi r. h.** Montenegróban titkos fegyvergyárt fedeztek fel. — Szentpétervárott franczia középiskola állittatik fel. — Edison regényt ir. — Arany Ferkó hires czigányprimás Ostendében meghalt. — Egy angol lap szerint évenkint 33 millió egyén hal meg. — A szerb katonák tömegesen szöknek Szerbiából, félnek a háborutól. — Steudel János Bécs alpolgármestere meghalt. — Sándor szerb király a montenegrói fejedelem Helena leányával eljegyeztetett. — Balmaceda a chilei köztársaság exelnöke matrózruhában menekült. — Radetzky emlékszobra Bécsben tavaszszal fog lelepleztetni. — Orth János életben létét emlegetik ujból a lapok. — Baross miniszter tanulmányutat tett Konstantinápolyba. — Az osztrák kormány államositani szándékozik a déli vasutat.

Vegyes.

— **Kathreiner Kneipp-maláta kávéja.** Jelenleg igen sokat olvasnak és hallanak malátakávéról, melyet Kneipp plébános ur ajánl és igy bizonyára közérdekü leend erről bővebbet megtudni. Igen érdekesek voltak azon értekezések, melyeket Brougier kereskedelmi tanácsos ur, mint a kiállitó gyári czég: Kathreiner Ferencz utódai (München-Bécs) tagja, a Kneipp-kávé szalon megnyitásakor a nemzetközi élelmiszer kiállitáson Bécsben a sajtó képviselői előtt tartott. Tárgyilagos beszedben kifejté, hogy a szemkávé tisztán véve idegizgató és igy az idegekre ártékony befolyásu. Noha ez erőteljes egyéneknél és olyanoknál, kik kevéssé foglalkoznak szellemi munkával, nem sokat határoz, de gyermekeknél és nőknél, tehát gyengébb valamint szellemileg megerőltetett egyéneknél igen figyelemre méltó tényező. Nagyobb mennyiségü pót- és fügekávét szemkávéval vegyitve ép oly kevéssé birja el gyomrunk, mint piritott gyümölcs és közönséges malátafőzet állandó élvezetét. Czége igen fontos feltalálást tett egy oly eljárás által, melyre mindenütt a szabadalom bejelentetett, a mennyiben képes olyan kávémalátát késziteni, mely a maláta nyugtató és élesztő tulajdonságaival bir, ugy ha ezen maláta, mint félkeverék a szemkávéhoz vétetik, még a legkényesebb kávébiráló sem talál különbséget ezen és a megszokott tiszta szemkávétól előállitott ital közt, főleg ha tejszint vesz hozzá. Mit tesz ez a háztartási költségek tekintetében, az kiszámitható abból, hogy 1 kilo Kathreiner-féle maláta kávé 50 kr., 1 kilo pörkölt kávé pedig 2 frt 40 kr. Az ezután asztalra adott kávé megerősité a fentebbieket és ez okból könnyen elhihetővé váltak Brougier ur további fejtegetései is, melyek szerint gyárának Németországban, mely f. évi április óta kizárólagosan csakis ezen tökélesitett készitménynyel foglalkozik, ma már naponként 300 mázsát kell előállitania, hogy Némethon szükségletének megfelelhessen. A Stadlauban létesitendő gyár naponkénti 1000 mázsa készitményre van tervezve azon czélból, hogy az egész kontinenset ellássa. Végül a szónok megemlékezett a népélelmezés és ruházás reformatora ft. Kneipp plébános önzetlenségéről, és nemes gondolkozásáról, ki mindenkit, ki őt felkeresi, szivélyes, ingyenes és önzetlen tanácsban és segélyben részesit.

— **Téli divattudósitás 1891—92.** Henneberg G. ismert selyemáruháza Zürichben következőket irja nekünk: Amit ezen helyen tavaszkor selyembengalinról mondtam, teljesült: röpteben meghóditotta magának az első helyet és kétségtelenül több éven át meg is fogja ezt tartani. De egy selyemszövet sem nyujt nemesebb, pompásabb redőket, mint éppen a bengalin. Készittetik: feketében egyszinesen, csikosan, koczkásan, damascirozva és áttörve, épügy fehérben mennyasszonyi ruhákra. Tiszta selyem damastokban elsőrendü londoni és párisi divatáruházakban nagy választék rendeltetett meg egy-két és hármas szinben, valamint fekete és fehérben, miért is biztosra vehető, hogy damastok előkelő társalgási ruhákra alkalmazva igen kedveltek lesznek. Az öv- és szalag minták XV. Lajos zsanerje mellé utaltattak ismét, épugy kosárkák virágindákkal, nemkülönben kisebb és középnagyságu alakok, főleg pedig kalászminták. Bengalin és selyemdamaston kivül felemlitendők még: Surah satin merveilleux Armüres noblesse, changeant stb. A báli idényre: csikos, selyemgaze aranyszálakkal, sima selyemgaze kétszinü kisebb és nagyobb pontokkal, crêpe de chine, sima, mintázva és nyomottan. Nyomott indiai fulard mellett surah- és taffetas-changeont beégetett fehér mintákkal fognak a jövő tavaszszal nagy szerepet játszani. Kedvelt szinek a következők: szivacssárga, mályvaszinü, heliotrop, sárgás-ezüstszürke sötét-szegfüvörös, világos türkiszkék mirtuszzöld, sárga, lilaszin és barna minden szinfokozatban.

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Kérem sziveskedjék becses lapjának legközelebb megjelenendő számában következő soraimnak helyt adni:

Palinból váratlanul gyorsan bekövetkezett távozásom folytán ismerőseim és barátaim nagy részénél a phisicai idő rövidsége miatt nem tehetém meg óhajtott bucsulátogatásomat, fogadják tőlem ez uton szivesen, őszintén érzett jó kivánataimnak kijelentését s kérem tartsanak meg ezután is emlékezetökben, a mint hogy én teljes életemben mindig túláradó érzelemmel fogok reájuk s az ott töltött felejthetlen kedves időszakra visszaemlékezni.

Kékkő Nógrádmegye 1891. szept. 25.

Brodik Lambert.

Irodalom.

— **A Pesti Hirlap** ez idén is a maga nemében páratlan kedvezményben részesiti előfizetőit; ingyen és bérmentve nagy képes naptárt küld nekik az 1892-ik évre, karácsonyi ajándékul. S ezt megkapja minden előfizető, aki októbertől kezdve — habár csak 1 frt 20 krnak havonkinti beküldésével — az előfizetők sorába lép. S ez a naptár, mint a szerkesztőség velünk közli, tartalom és czélszerüség tekintetében felül fog mulni minden más naptárt. Mert azonkivül, hogy a naptári rész mellett följegyzésre való ürlapokat, a vásárok teljes jegyzéket, czimtárt, fővárosi kalauzt és a hasznos tudnivalók egész tömegét tartalmazza: szépirodalmi közleményeit Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Kenedi G., Borostyáni Nándor, Murai Károly, Sebők Zsigmond, Bársony István, Szomaházi István, Kada Elek, stb. szóval a legkiválóbb és legkedveltebb irók egész gárdája szolgáltatja. Az idén ujabb, nevezetes kedvezményt is létesitett a Pesti Hirlap azzal, hogy olvasói számára különféle érdekes kérdések megfejtésére 100—200 frtos dijakat tüzött ki s ami fő: minden két hétben 50 frtot fizet ki annak, aki a legérdekesebb ujdonságot küldte be a megelőző 14 nap alatt a szerkesztőségnek. Azt már mondanunk sem kell, hogy a Pesti Hirlap független, szabadelvü és demokratikus irányu lap, melybe a politikai élet különböző pártállásu kiválóbb férfiai irnak czikkeket s melynek politikai értesülései mindig megbizhatók. A mellett jó tárczák és élénkitő apró czikkek emelik a lap változatos tartalmát. Jókai Mór évenkint több regényt fog irni egyenesen a „Pesti Hirlap" számára s Mikszáth Kálmán is egyedül e lapnak fogja irni kedvelt humoros tárczáit és karczolatait. Ez uj évnegyed alkalmábál azért jó lélekkel ajánlhatjuk a „Pesti Hirlap"-ot, melynek ára okt.—decz. negyedévre 3 frt 50 kr., egy hóra 1 frt 20 kr. Mutatványszámokat kivánatra egész hétig küld a kiadóhivatal (Budapest, V., nádor-utcza 7. sz.)

— **„Ország Világ"** Felelős szerkesztő: Benedek Elek. (XII. évfolyam. (Okt.—decz.) Az okt.—decz. évnegyed alkalmából bizalommal kérjük t. olvasóinkat az előfizetés megujitása s lapunknak ismerőseik körében való ajánlására. Örömmel tapasztaljuk a müvelt magyar közönség folyton növekedő érdeklődését, rokonszenvét lapunk iránt s mi rajta leszünk hogy ezt az érdeklődést, ezt a rokonszenvet el ne veszitsük. Tartalmasság változatosság, érdekesség, a társadalmi, irodalmi, müvészeti stb. kérdésekkel való semmiféle melléktekintetek által nem korlátozott foglalkozás — ez nagyban a mi programmunk, melynek keresztülvitelében a legjelesebb irói gárda van segitségünkre. Az „Ország Világ" rendes tartalma két regény, több novella tárcza, élet- és jellemrajz, az ismeretek különféle ágait felölelő czikkek, költemények, heti krónika, különféle rovatok. Nők virága divattudósitásokkal, képekkel stb. Minden számban 10—15 önálló közlemény. Az okt.—decz. negyedben folytatjuk Tábori Róbert nagyérdekü regényét, ugyszintén Jerome K. Jerome pompás humoru illusztrált utirajzát, továbbá megkezdjük Coppée „Ifjukor" czimü költői szép regénynek a közlését, egy igen érdekes novellát Beniczkyné-Bajza Lenkétől stb. Az „Ország-Világ" előfizetői évenkint hat mümellékletet kapnak. A harmadikat Tolnay Akos jeles festőnk „Légyotton!" czimü pompás genreképét juliusban küldtük meg Ugyanakkor küldtük meg uj előfizetőinknek a tavalyi hat mümellékletből a negyediket. A negyedik mümellékletet októberben küldjük meg s ezzel a tavalyi ötödiket. Azoknak, kik ujévtől kezdve előfizetnek, még mindig megküldjük a tavalyi karácsonyi számot (száz szerkesztő arczképével, dolgozatával stb.) nemkülönben a tavalyi hat mümellékletet. Az „Ország-Világ" rendes előfizetési ára egész évre 10 frt, de 8 frtért rendelhetik meg ugy a „Budapesti Hirlap", mint az „Egyetértés" előfizetői, nemkülönben a papok, tanitók és tanitónők is. A heti krónikákat ezentul is Székely Huszár irja, időnként Andronikus, Atropos és Sincerus. Ezenkivül állandó dolgozó társaink: Abonyi Árpád, Bársony István, Hock János, Karczag Vilmos, Kozma Andor, Márkus Miksa, Szécsi Ferencz, Törös Tivadar és Virág Béla. Mutatványszámokat kivánatra ingyen küldünk Előfizetési föltételek; Egész évre 10 frt, Félévre 5 frt, Negyedévre 2 frt 50 kr., Egy hóra 85 kr., Egyes szám 20 kr. Az „Egyetértés"-sel együtt rendelve: Egész évre 28 frt, Félévre 14 frt, Negyedévre 7 frt, Egy hóra 2 frt 50 kr. A „Budapesti Hirlap"-pal együtt rendelve: Egész évre 22 frt Félévre 11 frt. Negyedévre 5 frt 50 kr., Egy hóra 1 frt 90 kr. Az előfizetési pénzek — legczélszerübben postautalványon — a kiadóhivatalba (Budapest, kecskeméti-utcza 6. sz.) küldendők. Az „Ország-Világ" szerkesztősége.

Előfizetési felhivás a MAGYAR HIRLAP politikai és társadalmi napilapra.

Felelős szerkesztő: Horváth Gyula. Helyettes szerkesztő: Fenyő Sándor.

A „Magyar Hirlap" a legtartalmasabb, minden tekintetben teljesen független politikai napilap Hive annak, a mi jó és igazságos; küzd az ellen, a mi helytelen rossz és igazságtalan. A politikai eseményekről, országgyülésről, pártok gyüléseiről gyorsan és hiven referál s kritikát gyakorol mindennel szemben, a mi a politikában történik. Ez a kritikája mindig és mindenben tárgyilagos és igazságos. Politikánkban, melyet a közigazgatási vitában követtünk, volt az ország szine-java s e politikánk sikere és eredménye se maradt el.

A társadalmi kérdések mindig élénken foglalkoztatják a „Magyar Hirlap"-ot, mely már sok fontos kérdésben egészen magához ragadta a vezérszerepet. Ilyen országos érdekü kérdés volt a német szinház ügye, melyben a „Magyar Hirlap" közölte elsőnek a hiressé lett felségfolyamodást.

A közgazdaság minden egyes ága a „Magyar Hirlap"-ban kultiválásra talál, mint egyetlen magyar lapban sem, és sohase érjük be a száraz hirek közlésével, hanem azokat élvezhető formában s a kellő magyarázatokkal kisérve juttatjuk a közönség elé.

Tárczarovatunk igen érdekes, modern czikkeket hoz; apró czikkeiben a „Magyar Hirlap" fürge tollal, érdekes formában dolgozza fel a nap aktuális eseményeit; ujdonsági rovata minden magyarországi hirlapét felülmulja, érdekesség és frisseség szempontjából, s nincs olyan száma a lapnak, melyben egész halmaz eredeti hir ne volna, mely az nap csakis a „Magyar Hirlap"-ban olvasható.

A többi rovatok is mind avatott kezekre vannak bizva, s gondoskodás történt, hogy a legapróbb bir is irodalmi formában kerüljön a közönség elé.

A „Magyar Hirlap" szerkesztőségének belső tagjai:

Abonyi Árpád, Ambrus Zoltán, Benedek Elek, Fenyő Sándor (helyettes szerkesztő), Füredi Mór, György Endre, Horváth Gyula (felelős szerkesztő) Heltai Jenő, Janovits Pál, Kálnoki Izor, Kohn Dávid, Kürthy Emil, Márkus Miksa, Pollák Illés, Szabó Endre, Szana Tamás, Szemere Attila, Szemere Huba, Szeredai Sváb Leó, J. Virág Béla.

A „Magyar Hirlap" naponkint 2—3 iv terjedelemben jelenik meg, ezenkivül hetenkint háromszor mellékleteket ad, még pedig:

Irodalmit, tanügyit és mezőgazdaságit.

A közlemények frisseségét, valamint az irni tudó és akaró közönség közremüködését pályázatainkkal segitettük elő. A „Magyar Hirlap" ugyanis pályázatul kitüzött:

40 aranyat egy tárczára,
100 aranyat egy novellára és
10 aranyat egy ujdonságra, ez utóbbit állandó pályázatul, a mely 10 aranyat minden hónap 20-án kiadjuk a legjobb és legérdekesebb hir beküldőjének.

Lapunk egyik állandó közleménye a rendes folytatásokban megjelenő regény. Kiváló hazai és elsőrendü külföldi erők müveit közöljük, s még e hónap végén kezdjük meg Ambrus Zoltán uj eredeti „Midás király" czimü regénynek közlését.

A „Magyar Hirlap" előfizetési árai:

Egész évre	14 frt	— kr.
Hat hóra	7 „	— „
Három hóra	3 „	50 „
Két hóra	2 „	40 „
Egy hóra	1 „	20 „

Egyes szám ára 4 kr.

Előfizetőinknek kedves szolgálatot vélünk tenni, midőn már e hónaptól kezdve gyermek ujságot is fogunk mellékelni lapunkhoz, hogy előfizetőink 7—15 éves gyermekei ne nélkülözzék azt az olvasmányt, a mely korunknak minden tekintetben megfelel. Ez a kis ujság a „Kis Világ", mely hetenkint egyszer jelenik meg pompás szinnyomatu melléklettel s s melyet minden pénteken fogunk szétküldeni, olyan lesz, hogy tanuljanak és okuljanak belőle a gyermekek, s ne legyenek olyan olvasmányokra szorulva, melyek ártalmukra lehetnek. Avatott kezekre van bizva e gyermek-ujság szerkesztése, s minden közleménye, minden illusztrácziója gondos megfontolás tárgya lesz. Emil bácsi, a „Kis Világ" szerkesztője már hosszabb elbeszélésről is gondoskodott, mely: „A kis gróf kalandjai!" czim alatt fog Márkus bácsi tollából megjelenni.

A „Kis Világ" előfizetési ára lesz (de csakis a „Magyar Hirlap" előfizetői számára): Egész évre 2 forint, félévre 1 forint, negyedévre 50 kr.

A MAGYAR HIRLAP kiadóhivatala Budapest, Gránátos-utcza 16.

Közgazdaság.

— **Gazdák figyelmébe.** Az őszi fontos vetés munkájának ideje itt levén, nem mulaszthatjuk el arra figyelmeztetni a gazdaközönséget, hogy fáradságának eredménye, a termés, nemcsak a tiszta és egészséges vetőmagtól, hanem attól is függ, hogy milyen fajtát vetünk. Azzal nem csak mi magyarok, hanem a külföld is már régen teljesen tisztában van, hogy olyan kitünő buza, mint a magyar, másutt sehol a világon nem terem, de már ami a rozsot illeti, ezzel a külföld tulszárnyalt bennünket, mert a mienknél sokkal jobb fajtákat bocsát forgalomba. Az utóbbi években többféle kitünő uj fajtával szaporitották a rozsot, de valamennyit felülmulja a két legujabb fajta: a schlanstädti óriás-rozs és a zsáktöltő Mammuth rozs. Mindkét fajtának megvannak mind ama tulajdonságai, melyekkel a jó rozsnak birni kell; az előbbi némileg kedvező időjárás mellett kataszteri holdankint 1500 kilogrammot is fizet, az utóbbit pedig éppen bő termőségeért nevezték el méltán zsáktöltőnek. Mauthner Ödön, ki egy alkalmat se mulaszt el, melylyel a hazai mezogazdaság felvirágzását előmozdithatja és a gazdaközönség érdekeinek szolgálatot tehet mint a most megjelent őszi árjegyzékéből látjuk, e két kitünő rozsfajt is azonnal sietett megszerezni, hogy a haladni szerető gazdaközönségnek rendelkezésére bocsáthassa. Kétségtelen, hogy ezzel is oly kiváló szolgálatot tesz a gazdaközönségnek, mint a montagnei rozszsal, melyet nyolcz évvel ezelőtt honositott meg nálunk és melyet kitünő tulajdonságaiért a földmivelési miniszter is felkarolt és a gazdaközönség közt buzgón terjesztette. Meg vagyunk róla győződve, hogy gazdaközönségünk, mely a mai viszonyok közt csak ugy boldogulhat, ha a külföldi versenynyel lépést tud tartani, megragadja az alkalmat ama két rozsfajtának a beszerzésére, mely az eddigi rozsokat bizonyára háttérbe fogja szoritani. Megjegyezzük, hogy ugy a schlanstädti mint a zsáktöltő Mammuth rozs nálunk csakis Mauthner Ödön magkereskedőnél kapható, mit azért tartunk szükségesnek megemliteni, hogy a gazdaközönség félre ne vezettesse magát.

Szerk. üzenet.

—. „A költő dala" és „Szivem nyugalma" czimü költemények megérkeztek, sorát keritjük.
— S—i Azonnal válaszoltunk.
— P. G. A czimszalagot óhajtása szerint, annak idejében megváltoztatjuk.
— S R. Bécs. Becses levelének olvastuk. Szivélyes üdvözlet!
— Pollux. Hát a Castor hol maradt el? Mielőbb átolvassuk
— H. Gy. Köszönet
— E. Gy. A jelzett időben nem közölhettük.
— V. T. Uj előfizetést október 1 én nyitunk.
— F—né?
— S. H. Már nem lehetett intézkedni
— Sz. S. A tárcza és a fluidum megérkezett, mindkettő kritika tárgya.
— V. L. Tessék a „Magyar Mercur" szerkesztőségéhez fordulni, Bpest, Hatvani utcza 17.

Nyilttér.*)

Fekete, fehér és szines selyem damasztot 1 frt 40 krtól 7 frt 75 krig méterenkint (18 minőségben ruha és darabszámra küldi portó- és vámmentesen G. Henneberg (cs. és kir. udvari szállitó) gyár. raktára Zürichben — Minták postafordultával. Levélportó 10 krajczár.

Tiszta vér az egészség! Titkos betegségek, szőmörcsök-kiütések, halványság, általános bágyadtság, gyengeség eltünnek egésséges vér mellett. Radikális sikerért kezeskedünk módszerünk b szabálsta mellett. Tudakozódásokhoz válaszlévélyeg mellékelendő „Office Sanitas" Paris, 57 Boulevardde Strasbourg. (49)

CSÓKA FRIGYES fizető-pinczérnek tiszteletből!

A nagy-kanizsai Polgári Egylet éttermében.

Mindaddig hitvány pimasz gazembernek nyilvánitom, mig ön be nem bizonyitja, hogy ön borát és sörét fizetés nélkül elhordottam.

BÖRÖNDY FERENCZ, Casino-pinczér.

Eladó-szőllő.

A szt.-györgyvári hegyen középső hegyhát a kápolna mellett-, egy kitünő karban levő, dús termést igérő szőllő szabad kézből jutányos ár mellett eladandó.

Bővebb felvilágositást a szerkesztő ad.

Magas jutalék.

Ausztria Magyarország minden helyeire ügyes ügynökök kerestetnek egy jövedelmező czikk elárusitására. Ajánlatok jelenlegi foglalkozás megnevezése mellett sub: „Mercurius", J. Danneberg Bécs, I. Kumpfgasse 7., intézendők.

GUMMI-

különlegességek, kifogástalan franczia gyártmányok, tuczatja 1, 2, 3, 4, 5, 6 7 és 8 frt. Női preservatifek darabonként 2 frt és 2 frt 50 kr. Suspensoriumok sat. Használható mintakü domény (25 drb) 5 frt. Bizalmas szétküldés.

J. Reif, specialista, **Bécs**

IV Margarethenstrasse Nr. 7.

Árjegyzékek ingyen, bérmentve és bizalmasan küldetnek.